Dumitru Vacariu

Pasărea fericirii
(povestiri)

Ediție îngrijită de Marcel Buzea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VACARIU, DUMITRU
Pasărea fericirii / Dumitru Vacariu ; il. de Anca Apostol ; pref. de Ioan Holban. - Iaşi : Doxologia, 2014
ISBN 978-606-666-261-1

I. Apostol, Anca (il.)
II. Holban, Ioan (pref.)
821.135.1-34

ISBN: 978-606-666-261-1

Dumitru Vacariu

Pasărea fericirii
(povestiri)

Prefață de Ioan Holban

Ilustrații de Anca Apostol

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

DOXOLOGIA
Iaşi, 2014

Pasărea albastră a fericirii
Proza scriitorului Dumitru Vacariu

Este cu totul reconfortant să scrii despre o antologie de autor – poezie, proză – de azi şi, încă mai mult, subintitulată „literatură pentru copii”, în legătură cu o parabolă a lui E. Lovinescu de acum o sută şi mai bine de ani; pe scurt, Dumitru Vacariu de azi umblă după pasărea albastră, de ieri, a lui E. Lovinescu. Iată. Într-un text publicat în „Falanga Literară”, în 1910, „seninul” critic scria despre destinul pe care ursitoarea „bătrână şi gârbovită de vreme” i-l prezice lui Cătălin: „Lumea întreagă va sta la picioarele tale; firea își va dișterne pentru tine toate farmecele ei. Dar tocmai din uşurința cu care îți vor fi la îndemână, să izvorască nemulțumirea; să doreşti deci ceea ce e departe şi nu se poate avea cu uşurință; să n-ai odihnă până nu-i prinde şi îmblânzi pasărea rară, pe care nimeni n-a prins-o până acum: pasărea albastră”. Iată acum şi referința parabolei: „Ceva din sufletul lui Cătălin avem cu toții... O zână răutăcioasă ne-a sădit în suflet o năzuință către lucruri care nu sunt, făcându-ne să trecem cu nepăsare pe lângă ceea ce ar trebui să facă fericirea şi frumusețea acestei lumi. Nu ascultăm la glasul privighetorii pentru că ne gândim la pasărea albastră”. Critica lui E. Lovinescu este o continuă căutare a păsării albastre a literaturii. Nu altfel trebuie interpretată, de pildă, această

mărturisire pe care criticul o face Elenei Farago, într-o scrisoare din 13 septembrie 1910: „Şi mă gândesc ce lesne aş putea face literatură de imaginaţie, nuvele sau chiar romane! Situaţia mă obligă să descopăr cadavre uitate de ani, şi pentru a afla o dată de nici o importanţă să-mi pierd ziua întreagă. Tristă soartă. Dacă aş fi un simplu buchinist ar mai merge, *dar simt în mine seva unei imaginaţii destul de robuste care cere drept la viaţă, şi n-o pot satisface*".

Scriitorul Dumitru Vacariu caută pasărea albastră a literaturii, activând ca muzeograf şi însoţindu-şi biografia cu înfiinţarea muzeelor literare ieşene şi rostuind Muzeul Literaturii Române din Iaşi cu o muncă impresionantă, alături de alţi colegi. Din această perioadă remarcăm: **Dincolo de poveste** (1979), **Bărzăunul şi restul lumii** (1984), **Vornicul Ţării de Sus** (1984; 2010), **Poteci fără întoarcere** (1987), **Comoara** (1988), **Aventură dincolo de timp** (1990), **În căutarea Scufiţei Roşii** (2005). Aceasta este aşa-zisa „literatură pentru copii şi tineret", excelând în ceea ce s-au numit „povestiri istorice", dar Dumitru Vacariu se distinge, printre prozatorii contemporani, print-o serie de romane şi povestiri – **Ochii viperei** (1995), **Praznicul orbilor** (2000), **Casa cu iederă** (2000), **Porumbeii albaştri** (2003, **Fiul Meu. Parabola apocalipsei roşii** (2006), **Mărturii din viaţa de apoi** (2010) -, unde scrie una dintre cele mai tulburătoare autobiografii literare din câte se pot citi în stricta noastră actualitate; ultima carte din seria amintită, **Mărturii din viaţa de apoi**, se adresează, deopotrivă, celor mari şi celor mici, pentru că, iată, mărturiile din viaţa de apoi sunt de dincolo de bine şi de dincoace de rău; din Rai şi din Iad adică, pe unde, după „fericirea de a muri", personajul-narator

hălăduieşte călăuzit de Părintele Arsenie Papacioc, tovarăşul din temniţele pământene.

O întreagă literatură, de la Goethe, cel din **Poezie şi adevăr**, la N. Iorga din **Orizonturile mele. O viaţă de om aşa cum a fost**, de la Ion Creangă din **Amintiri...** la Lucian Blaga din **Hronicul şi cântecul vârstelor,** Marin Preda din **Viaţa ca o pradă** şi Octavian Paler din **Viaţa ca o coridă**, stă sub semnul figurii retorice pe care Pierre Fontanier a numit-o *hipotipoză;* iată ce spune părintele retoricii moderne pentru texte poetice sau în proză scrise de autori precum Dumitru Vacariu: „Hipotipoza zugrăveşte lucrurile într-un mod atât de viu şi de energic, încât ni le expune, într-un fel, privirii şi face dintr-o povestire sau o descriere, o imagine, un tablou sau chiar o scenă animată". În perspectiva valorii estetice, literatura „pentru copii" a lui Dumitru Vacariu este peste aceea a lui Emil Gîrleanu şi Elena Farago, George Topîrceanu şi Otilia Cazimir.

Proza din această antologie reface puntea cu „literatura pentru copii şi tineret", excelând în ceea ce s-au numit „povestiri istorice", din volume precum **Dincolo de poveste**, **Bărzăunul şi restul lumii**, **Vornicul Ţării de Sus**, **Poteci fără întoarcere**, **Comoara**, **Aventură dincolo de timp**, **În căutarea Scufiţei Roşii**. Ceea ce face acum Dumitru Vacariu e să dea rost unui *dor de poveste* care traduce, altfel, o celebră sintagmă a lui Mircea Eliade din anii '70: despre *nevoia de poveste* scria atunci ilustrul istoric al religiilor. Boldur, „fiul unui crai vestit dintr-o ţară îndepărtată", Doina, Ştefana, Cristina, Maria din „legenda celei mai frumoase icoane", Virgil Năsturel, Păun şi Lebăda, cucul, ciocănitoarea, privighetoarea, rândunica, ciocârlia şi vrabia, Prinţul Cerb, fiul lui Verde Împărat, Ancuţa, Mioara şi Mihai, păpuşile şi şoriceii,

Onuța şi sabia sa, Călin care descoperă „potecile dorului”, Moş Ispravă, Mitel sunt din *basm* şi *legendă*. Dar, într-o crudă autobiografie, în **Fiul Meu. Parabola apocalipsei roşii** şi **Mărturii din viața de apoi**, Dumitru Vacariu scrie despre copilul rătăcit în veacul apocalipsei roşii; acesta trăieşte luând distanță față de prezentul precar şi supraviețuieşte într-un Rai imaginat din suma tuturor amintirilor; el vine din şi se petrece în basmele şi legendele lui Boldur, Ancuța, Prințul Cerb…

Ioan HOLBAN

Doina, domnița munților

Demult, tare demult, când oamenii acestor meleaguri stăteau mereu gata de luptă cu vrăjmașii de peste hotare sau veniți din îndepărtatele pustiuri asiatice cu scopuri prădalnice, trăia într-un sătuc de munte o fată fără pereche de frumoasă în lumea întreagă. O chema Doina. Şi, întrucât îi plăcea să umble cu turmele de oi alături de alți păstori peste munți și văi, toți au numit-o Domnița munților. Şi nu era om, cale de șapte sate în jur, care să nu fi auzit de frumusețea și gingășia Doinei, dar îndeosebi de cântecele ei minunate care răsunau din zori și până-n noapte prin toate locurile pe unde-și purta pașii. Bătrânii o îndrăgiseră ca pe propria lor fiică, iar voinicii care o vedeau chiar și o singură dată rămâneau vrăjiți de farmecul ei și ar fi dat orice să le fie mireasă. Dar Doina era încă o copilandră, nici nu împlinise 16 ani și nu se gândea încă la măritiș. Cea mai mare plăcere a ei era să rătăcească zilnic printre munți și văi cu mioarele ei dragi, să se întreacă în cântece cu păsările și cu cele mai vestite cavale mânuite de voinici, să râdă soarelui, florilor și izvoarelor, ori să se joace cu iezii și mieii. N-ar fi putut însă spune că nu are drag pe nici un voinic cu care dădea ochii prin sat ori pe potecile munților. Ba, într-un anumit fel, ținea la toți voinicii apropiați de vârsta ei. Dar la Negru, feciorul cel mai mare al Neacșului, cojocarul satului, ținea parcă mai mult ca la toți ceilalți.

Mândru şi voinic era Negru, de nu-l putea dovedi la trântă nici măcar ursul şi curat la suflet aidoma apei din izvoarele munților. Avea plete negre şi ochi adânci de bulboană singuratică. Multor cete de năvălitori înhăitați să prade turmele, vitele sau alte avuții ale sătenilor le-a ținut piept Negru împreună cu alți voinici. Ghioaga sa nu dădea greş niciodată şi când o învârtea în jurul său, toți vrăjmaşii cădeau potopiți la pământ. Doina îl văzuse cândva, ascunsă în ramurile unui copac, cum făcuse polog dintr-o ceată de tâlhari veniți din pustie şi de atunci nu şi-a mai putut lua gândul de la el. Dreptu-i că şi lui Negru îi plăcea să iasă cât mai des în calea Doinei, s-o privească ori s-o asculte cântând.

Şi vremea trecea, iar Doina devenea tot mai frumoasă şi mai dragă tuturor.

Într-un an a fost mare secetă prin partea locului, iar bieții oameni n-au reuşit să adune nutrețul necesar pentru oi şi vite. De aceea, în preajma iernii, Negru se hotărî, împreună cu alți câțiva oameni din sat, să treacă turmele în țara de peste munți, unde vremea fusese mai darnică şi se găsea hrană pentru vite din belşug. Pâncu, tatăl Doinei, îi dădu în grijă şi oile sale. La despărțire, Doina l-a aşteptat pe Negru la marginea satului cu o desăguță în care pusese plăcinte şi alte bunătăți pentru drum.

— Mergi cu Dumnezeu, Negrule, i-a spus ea cu greu stăpânindu-şi bătăile inimii, şi să te întorci sănătos cu toți ai tăi!

— Rămâi cu bine, fată dragă, i-a răspuns Negru pătrunzând în adâncurile ochilor ei… şi să ai mare grijă de tine, că n-aş vrea să aud de nici un rău care ți s-ar putea întâmpla.

Negru a pornit în fruntea turmelor, iar din urmă l-a însoțit până hăt departe cântecul neasemuit de trist al Doinei.

Câteva zile la rând după plecarea lui Negru peste munți a răsunat glasul fetei ca o chemare dureroasă cu văpăi ucigaşe de dor.

Nu mult după plecarea Negrului din partea locului, s-a întâmplat să treacă pe acolo o ceată de tătari, rătăciți de oastea cu care veniseră la prădat peste hotarele acestei țări. Tătarii o zăriseră pe Doina într-o poieniță de la marginea satului și rămaseră uimiți de frumusețea ei, dar și de farmecul ce răsărea din cântecul ei. S-ar fi repezit atunci s-o răpească, s-o ducă plocon hanului lor, care ar fi plătit pentru ea multe comori, dar prea erau puțini la număr, iar locurile prin care se retrăgeau erau pline de fel de fel de primejdii.

Îndată ce hanul tătar află de frumusețea Doinei și despre glasul ei vrăjit, dădu știre tuturor supușilor că cine i-o va aduce pe frumoasa ghiaură, va primi daruri nenumărate. Și nu puțini fost-au oștenii hoardei care s-au jurat marelui Han că vor pleca spre ținuturile în care trăia frumoasa ghiaură pentru a o răpi.

*

Trecuse iarna și primii ghiocei începuseră să scoată capetele albe spre soare. Puhoaiele duceau pe spinările lor înspumate trunchiuri de copaci și ramuri abia înmugurite.

Într-una din zile se auzi răsunând, departe, trâmbița lui Negru. Toți cei din partea locului cunoșteau acel sunet aparte. Doina îi ieși fericită în cale. S-au privit câteva clipe fără să-și poată vorbi. Apoi Negru a strâns-o la piept și i-a spus cu glas abia auzit:

— Bine te-am găsit, fată dragă!

Nu mult după aceea glasul Doinei răsuna vesel de pe o culme stârnind nenumărate ecouri până în hăurile cele mai depărtate.

Seara, lângă vatra unde se frigea un miel, Negru începu să povestească fapte cumplite. Îl ascultau cu răsuflarea pierdută Doina, Pâncu, mama Doinei, părinții și frații lui Negru.

— Ne-au pălit tătarii când ne întorceam din țara de peste munți… Pe Gheorghe l-au sfârtecat cu o suliță, iar pe mine și Lisandru ne-au

pus să mânăm turmele către pustiurile lor depărtate… Amare zile am mai trăit atunci şi nu credeam să ajung să vă mai văd. Mai ales pe tine, fată dragă, i-a şoptit el Doinei, nu credeam să-ți mai văd ochii şi să-ți aud viersul fără pereche… Erau mulți, câtă frunză şi iarbă… Au prădat întreaga Transilvanie luând cu ei tot ce se putea lua: vite, oi, grâu, miere de albine, robi nenumărați… Mare jale era peste tot. Când să trecem dincolo de apele Nistrului, ne-au ajuns din urmă oştile moldovenilor şi celor din Transilvania. A fost mare vărsare de sânge, cum nu s-a mai pomenit. Am doborât şi eu pe cei care mi-au stat în cale, apoi mi-am luat oile, câte am crezut eu de cuviință şi am pornit-o încoace… Dar vor năvăli iar, că prea s-au nărăvit la roadele muncii şi pământurilor noastre…

— Mare minune că ai scăpat cu zile, Negrule, îi spuse maică-sa clătinând cu amar capul. Vai de cei ce cad în robia lor!

— Mai bine mor! strigă Doina cutremurată de emoție şi se apropie de Negru cu ochi de spaimă. Şi dacă te-ar fi dus acolo… în pustiurile lor, întrebă ea, n-ai mai fi putut veni înapoi niciodată?

— Niciodată! spuse Pâncu convins. De acolo nimeni nu scapă!

Negru se uită în ochii Doinei şi rosti scrâşnit, de parcă ar fi vrut să rupă cu dinții toate opreliştile care i-ar fi stat în calea Doinei.

— Ba aş fi venit, fată dragă… şi mort m-aş fi întors să te văd!

Doina se tulbură mai tare ca niciodată. Se uită cu o sclipire mută a ochilor către cei de față, apoi ieşi în grădină. Coborâse înserarea şi o lună mare şi rotundă se scălda singură în apele albastre ale văzduhului. Doina trase adânc aer în piept şi izbucni în plâns, fără să ştie nici ea din ce cauză. Niciodată vorbele şi ochii Negrului nu o tulburaseră atât de profund ca în acea seară. Puțin mai apoi începu să cânte… la început încet, apoi din ce în ce mai tare, până ce cântecul acoperi întregul sat cu o maramă de vrajă.

Venise vara. Tot satul părea adormit în liniştea plină de miresme a acelei după-amiezi. Doina îşi păştea turma de miei într-o poieniță de la marginea satului aşteptând seara şi, odată cu ea, coborârea Negrului cu nişte caşi din vârful muntelui. Pâncu tocmai trecea către casă prin apropierea poieniței cu un car cu lemne. Deodată în fața Doinei răsăriră câteva umbre străine şi întunecate. Când să se dumirească mai bine despre ce-i vorba, auzi strigătul îngrozit al tatălui ei:

— Fugi Doina, că te prind tătarii!… Fugi, Doina!

Dar Doina nu mai avu timp decât să scoată un strigăt prelung:

— Tatăăă!… Negrule!… nu mă lăsați!

Ecourile pieriră repede în adâncuri de sălbăticie şi numaidecât apoi nu se mai auzi decât vaierul uşor al vântului prin crengile brazilor. Până să ajungă Pâncu în poieniță, tătarii se făcură nevăzuți pe caii lor mărunți şi iuți, ducând-o cu ei şi pe Doina. Bocetele mamei Doinei şi ale altor sătence nu mai ajutară la nimic. Când sosi Negru din munte și află despre ce s-a petrecut, ochii săi se zvârcoliră aidoma unor ființe aruncate în flăcări. Căutările lor pe cărările care şerpuiau printre munți nu aduseră decât zădărnicia unor tristeți în plus.

— Taică Pâncule, zise Negru către ziuă, eu zic să plecăm după ea chiar şi până la marginea lumii dacă va fi nevoie! N-o putem lăsa în mâinile tâlharilor pustiului!

A doua zi, în zori, Pâncu, Negru şi încă vreo patru voinici, călări pe cei mai iuți şi mai sănătoşi cai din sat, porniră pe urmele tătarilor. Mama Doinei îi petrecu până la marginea satului însoțindu-i cu cele mai fierbinți rugăciuni.

— Rămâi cu bine, mamă Oană, îşi luă rămas bun la despărțire Negru. Şi, de-o fi să nu mă mai întorc, să ştii că nu mi-am dorit nimic mai mult în viață decât să ajung mirele Doinei.

— Să-ți împlinească Dumnezeu gândul cel bun, Negrule! îl binecuvântă Oana. Să te întorci cu bine şi să jucăm cu toții la nunta ta şi a Doinei!

Când îşi luă şi Pâncu rămas bun, îi spuse Oanei:

— Să ții minte, femeie, că fără Doina ochii mei nu vor mai vedea niciodată aceste plaiuri!

Călăreții se pierdură în negurile codrului, iar Oana rămase cu inima sângerând. Deseori oamenii din sat îi auzeau cântecele prelungi şi triste ca nişte bocete răsunând chiar şi în miez de noapte.

Doină, Doină, vremea vine
Plânge dorul după tine,
Că de când te-ai dus de-acasă
Jalea tot mai greu m-apasă.
Soarele dacă răsare
Nu mai râde nici o floare,
Iar cărările pustii
Te aşteaptă iar să vii.
Codrul veşnic se frământă
Şi din frunze doru-ți cântă;
Doină, Doină, vino iară,
S-aduci cântecul în țară…

*

Marele Han rămase uimit de frumusețea Doinei. Răsplăti cum se cuvine pe supuşii care i-au adus-o trecând prin grele pericole, apoi o dădu în grija slujnicelor pentru a o îngriji şi învăța cum să se poarte cu stăpânii din pustiu. De cum ajunse acolo însă, Doina nu scoase nici un cuvânt față de nimeni şi nici nu voi să cânte când îi porunci marele Han. Dacă îngrijitoarele care aveau grijă de ea nu i-ar fi spus hanului că tânăra ghiaură a fost auzită rugându-se cu voce tare, în

legea ei, ar fi crezut-o mută. Toate încercările sale de a-i smulge măcar o privire sau un zâmbet rămaseră zadarnice. De câteva ori fusese cât pe ce să dea poruncă, fiind furios la culme, să i se taie capul, sau să fie torturată, dar dorința de a o auzi cântând și de a o supune ca pe toate celelalte femei din harem l-au oprit la timp. Pentru a-și alunga năduful pricinuit de nesupunerea Doinei, hanul porunci să vină în cortul său uriaș, cântăreții și dansatoarele. Dar furia, în loc să i se potolească, crescu întunecându-i mintea. Porunci să plece toți din fața sa și să fie adusă tânăra ghiaură. Îndată după aceea, intră în cort un străjer care-l anunță pe marele Han că doi ghiauri din Moldova, care se dau mari luptători, vor să se închine măriei sale și să-i devină robi pentru totdeauna.

— Bine, spuse hanul. Primește-i cum se cuvine și așteaptă porunca mea.

Doina fu adusă iar în fața hanului. Intră tristă, cu capul aplecat și fără să pară interesată de nimic. Hanul se apropie de ea și încercă să pară cât mai blând. Un tălmaci tuciuriu transmitea cuvintele hanului pe înțelesul Doinei.

— Ei, frumoasă ghiaură, tot nu te-ai hotărât să cânți în fața stăpânului lumii?… Atunci măcar spune ceva, să-ți aud glasul!

Dar Doina rămase la fel de tăcută și încremenită în durerea ei fără margini. Hanul se învârti în jurul ei privind-o îndelung și spuse mai mult ca pentru sine:

— Da, ești mai frumoasă decât mi-am închipuit…

Se apropie de o masă pitică pe care se afla o casetă și o deschise. Vârî mâna înăuntru și o scoase încărcată cu șiraguri de perle, brățări, inele și alte bijuterii scumpe.

— Privește ce te așteaptă dacă vrei să-mi cânți și să-mi vorbești… Toate comorile lumii îți vor sta la picioare și vei ajunge cea mai frumoasă și mai bogată împărăteasă din lume… Vrei?

Doina însă tăcea mereu cu ochii în pământ. Hanul, văzând că şi după alte încercări nu reuşeşte s-o facă pe fată măcar să-l privească, se înfurie cumplit şi începu să urle:

— Atunci vrei să pun călăul să-ți taie capul?

Spre surprinderea sa, Doina dădu din cap că vrea.

— Preferi mai bine să mori decât să ajungi împărăteasă?

Doina dădu din cap afirmativ.

— Aşa deci? Şi furia hanului crescu fără limite. Bine… Atunci vei muri în cele mai cumplite chinuri! Dar, înainte de a te da morții, îți voi arăta cum ştiu eu să pedepsesc pe cei care nu mi se supun.

Bătu din palme şi numaidecât intră în cort un oştean.

— Să fie aduşi aici cei doi ghiauri din Moldova şi călăul!

Oşteanul se închină şi ieşi să împlinească porunca. Nu mult după aceea fură aduşi în fața hanului Pâncu şi Negru. Aceştia îşi făcuseră din timp un plan şi, înainte de a ajunge în sălaşul tătarilor, îi lăsară pe ceilalți voinici din țară între nişte stânci să aştepte acolo. Doina tresări când îi văzu pe cei doi şi-şi reținu cu greu un strigăt. Le făcu un semn tainic pentru a nu se demasca în fața hanului, apoi vorbi:

— Mărite Han, îngăduie roabei tale o rugăminte.

— Ei, aud eu bine? Ori ți s-a dezlegat limba? întrebă hanul mirat şi în acelaşi timp bucuros. Nu cumva frica de moarte te-a făcut să vorbeşti?

— Nu mi-i frică de moarte, mărite Han!

— Aşteaptă numai puțin şi vei vedea cum plătesc eu nesupunerea!

Între timp în cort intră călăul.

— Mărite Han, începu Doina cu glas șoptit, aruncând o privire fugară spre cei dragi, un împărat viteaz şi drept ca Măria Ta nu poate fi atât de nemilos cu supuşii săi. Iartă-i pe aceşti robi din țara mea, că nu ți-au făcut nimic rău, şi dă-le drumul să se întoarcă de unde au venit. Iar eu voi cânta cântecul pe care mi l-ai cerut.

— Aşa deci? Te-ai hotărât până la urmă?… Să auzim cântecul!

Şi se aşeză bucuros pe un covor.

— Voi cânta numai după ce-mi vei jura că vei da drumul acestor robi.

— Bine, zise hanul aproape fără să se gândească. Vor fi liberi!

— Mulțumesc, mărite Han! se închină Doina fericită. Ştiu că un împărat mare ca Măria Ta îşi va respecta întocmai cuvântul dat. Acum ascultă cântecul meu…

Şi ochii Doinei se ațintiră asupra lui Negru, iar glasul ei, mai trist şi mai dulce ca niciodată, începu să vrăjească inimile tuturor ascultătorilor:

Măi voinice, dragul meu,
Plânge-n mine dorul greu…
Bate vântul și mă cheamă
Dor de tată, dor de mamă,
Dor de codrul cu mioare
Şi de satul din răzoare…
Numai dorul de la tine
Pare spin de mărăcine,
Spin înfipt în inimioară,
Care arde și omoară.
Măi voinice, dragul meu,
Plânge-n mine dorul tău…

Cântecul Doinei de acea dată n-a fost un cântec obişnuit, ci o revărsare dureroasă de dor, un plâns al inimii zbuciumate ce urca mistuindu-se în înaltul cerului, ori cobora lin şi unduitor să-şi caute tihna în adâncurile pământului… Câteva clipe rămaseră cu toții tăcuți şi încremeniți. Apoi hanul se apropie de Doina privind-o cu admirație şi spunându-i:

— Frumos ți-i cântecul, copilă ghiaură, cum n-am mai auzit încă altul până azi… Pentru frumusețea lui şi a ta, nu numai că-i iert pe aceşti doi robi din țara ta, dar voi trimite prin ei părinților tăi daruri bogate.

— Mulțumesc, mărite Han, dar părinții mei mă vor pe mine, nu darurile Măriei Tale.

— Asta nu se poate!

— Atunci, rosti Doina cu hotărâre, spune călăului tău să-mi taie capul, căci alt cântec și alte vorbe din gura mea nu vei mai auzi niciodată!

— Cum? sări uimit hanul, nu vei mai cânta pentru mine?… Şi nici nu vei mai vorbi?… Te-nşeli, roabă fără minte! Acum, când te-am auzit cu adevărat cântând şi vorbindu-mi, nu te voi mai da morţii. Dar te voi închide în cea mai întunecată temniță şi te voi supune la chinuri până te vei hotărî să cânți şi să vorbeşti iar! Luați-o! porunci apoi oştenilor.

Doina ieşi desprinzându-şi cu greu ochii de Negru şi de tatăl ei.

— Iar voi, se adresă furios hanul către cei doi moldoveni, sunteți liberi să plecați spre țara voastră, până nu mă răzgândesc!

— Mărite Han, zise Pâncu închinându-se cu smerenie, dar noi am venit la Măria Ta nu cu gândul de a ne întoarce în țara noastră, ci pentru a-ți robi credincioşi până la moarte.

— Dar la ce-mi puteți voi fi de folos când am atâția robi care mă slujesc și-și dau viața pentru mine?

— Noi suntem cei mai puternici luptători din țara noastră, mai ales fiul meu, spuse Pâncu arătându-l pe Negru şi am venit aici să ne încercăm puterile la vrerea Măriei Tale, pentru a ne bucura şi apăra.

Hanul îi privi câteva momente nedumerit. Nu-şi punea problema sub nici un aspect că ar putea fi victima vreunui şiretlic.

— Şi credeți voi că puteți ține piept luptătorilor mei atât de încercați?

— Noi aşa credem, Măria Ta, răspunse Negru. Am mai luptat şi-n alte părți şi totdeauna am ieşit învingători. De aceea am venit să fim robii celui mai mare împărat al lumii.

— Şi chiar vă încumetați să doborâți luptătorii mei?

— Ne încumetăm, Măria Ta.

— N-ați venit cumva cu gânduri ascunse?

— Nuu, mărite Han, răspunse molcom Pâncu. Se vorbeşte peste tot că Măria Ta îi răsplăteşte pe viteji aşa cum se cuvine. De aceea am venit şi noi să ne încercăm norocul.

Hanul îi mai privi un timp cu neîncredere, apoi le spuse fără nici un ocol.

— Să ştiți însă că hotărârea mea este ca acel luptător care pierde să fie ucis.

— Fie cum doreşte Măria Ta.

Hanul dădu poruncă să fie chemați imediat doi luptători. Apoi, prea încrezător în oamenii săi, mai spuse:

— Țineți minte bine, lăudăroşilor, că de veți fi învinşi de luptătorii mei, acolo unde vă stau acum picioarele, vă vor sta capetele!

— Dar dacă vom învinge noi, mărite Han? Cu ce ne vom alege? întrebă la fel de molcom Pâncu.

— Nu veți învinge! spuse încrezător hanul.

— Dar dacă…

— Chiar de-i veți învinge pe luptătorii aleşi de mine, rosti mânios hanul, nu va fi de-ajuns!… Vă voi răpune eu!... Dintre toți luptătorii mei, cel mai neînfricat şi mai puternic sunt eu! Pe mine nu m-a doborât încă nimeni la nici un fel de luptă.

Într-adevăr, hanul avea o statură uriaşă şi atât Negru, cât şi Pâncu îl măsurară cu oarecare teamă. Ştiau ei însă ce ştiau… Cântăriseră bine toate situațiile tot drumul până în pustiu şi se gândiseră cum să facă față la orice viclenie. Îndată după aceea intrară în cort doi luptători cu trupuri uriaşe şi cu priviri fioroase. Aveau trupurile unse cu anumite uleiuri, iar palmele acoperite cu nisip.

— Ei, acum să vă văd, lăudăroşilor, strigă hanul aşezându-se pe un covor. Începeți lupta!

Pâncu şi Negru îşi dezbrăcară sumanele şi cămăşile lungi de in. Câteva clipe se uitară atenţi unii către alţii apropiindu-se cu prudenţă.

— Ține-te tare, taică Pâncule! şopti Negru.

— N-avea grija mea! răspunse acesta. Nu mă înfricoşează pe mine burdufurile astea umplute cu seu. Ştiu eu cum să le fac faţă.

Nici nu apucă bine să termine vorba, că cei doi luptători tătari se şi repeziră la ei. Tuspatru se încleştară într-o luptă aspră, pândindu-şi fiecare mişcare. Exista însă o mare deosebire între vrerile fiecărui luptător. Tătarii erau obişnuiţi cu darurile şi onorurile fiecărei victorii. Cei doi moldoveni însă nu doreau nici daruri, nici onoruri. Pentru ei victoria însemna viaţă atât pentru ei, cât şi pentru toţi ceilalţi ai lor, iar înfrângerea însemna moarte. Scopul venirii lor acolo era victoria cu orice preţ şi nici într-un caz înfrângerea. Aşa se face că lupta nu se desfăşură în prea mult timp. Sub ochii furioşi ai hanului, cele două trupuri mătăhăloase ale luptătorilor săi zăceau sub genunchii moldovenilor.

— Am învins, mărite Han! se arată bucuros Pâncu.

Hanul îşi muşcă buzele furios şi porunci celor doi luptători tătari să iasă afară împroşcându-i cu sudalme şi ameninţări înfricoşătoare. Apoi se adresă celor doi luptători moldoveni:

— Aţi învins ziceţi?… Vă credeţi cu adevărat puternici, ghiaurilor?

Îşi aruncă în dezordine mantia, turbanul şi spada şi strigă cu ochii aprinşi de mânie:

— Cine se încumetă să înceapă primul lupta cu mine?

— Eu, mărite Han, se oferi Negru. Toată viaţa mi-am dorit să ajung să-mi încerc puterile cu un împărat atât de puternic şi viteaz ca Măria Ta. Cel puţin, dacă o fi să mor, n-o să-mi pară rău.

— Bine, voinicule, spuse măgulit hanul. Dacă te încumeţi la o asemenea luptă înseamnă că eşti cu adevărat mare viteaz. Să văd însă cum vei rezista.

Şi întinse braţele gata de luptă.

— Măria Ta, adresă Pâncu o rugă, ascultă şi sfatul unui rob care nu-ţi doreşte decât binele. Vrei ca tânăra roabă din Moldova să te iubească şi să te preţuiască? Cheam-o să fie de faţă la lupta Măriei Tale cu acest voinic. Fetelor din ţara noastră le plac mult flăcăii viteji şi puternici. Dacă te va vedea luptând, nu va mai sta niciodată la îndoială să-ţi cânte sau să-ţi vorbească.

— Mulţumesc pentru sfat, ghiaurule, se arătă bucuros hanul. Şi, de va fi să se împlinească în bine sfatul tău, vei avea numai de câştigat.

Doina fu adusă din nou în interiorul cortului şi îndemnată să fie martoră la luptă.

În cort nu mai rămăseseră decât un bătrân sfetnic al hanului, tălmaciul şi călăul. Acesta din urmă, rezemat de un stâlp, stătea cu mâinile încrucişate pe piept şi privea râzând nătâng către marele său stăpân. Cum intră Doina în cort, hanul i se adresă încrezător:

— Te-am adus să vezi cât sunt de viteaz, frumoaso. Pentru tine mă voi lupta cu acest ghiaur care zice că nu se teme de moarte.

Doina îşi stăpâni cu greu un hohot de plâns. Groaza că dragului ei i s-ar putea întâmpla ceva rău, aproape o paralizase.

— Ţi-ai luat rămas bun de la viaţă, ghiaurule? întrebă hanul ridicând braţele pentru luptă.

— Cum o vrea Cel de sus, Măria Ta, răspunse Negru apropiindu-se de han.

— Atunci să-ncepem lupta!

Negru respiră adânc privind câteva clipe în ochii înlăcrimaţi ai Doinei. Se repezi apoi asupra hanului căutând să-l surprindă nepregătit. Dar se înşelase. Hanul era un luptător încercat şi nu se lăsa păcălit. Aşa că reuşi să se ferească de atacul prin surprindere al lui Negru. În aceeaşi clipă însă, întinse piciorul şi-i puse o piedică izbucnind în râs. Negru îşi pierdu echilibrul şi se rostogoli pe covorul moale. Doina se trezi strigând fără să vrea:

— Nu te lăsa, Negrule!

Hanul, care tocmai se pregătea să se arunce asupra celui căzut, se întoarse imediat auzind strigătul Doinei. Tălmaciul îi spuse câteva cuvinte repezite şi trase spada. Călăul făcu ochii mari neştiind despre ce e vorba.

— Vasăzică vă cunoaşteţi, ghiaurilor! scrâşni hanul furios. Acum pricep eu ce urmăriţi cu toţii.

— Pentru ea am venit în cuibul tău, hanule, scrâşni Negru aruncându-se iar asupra sa pentru a-l împiedica să strige străjerii din afara cortului. Călăul se prăbuşi lovit cu un ulcior de aramă de către Pâncu. Şi tot Pâncu reuşi să-l scoată din luptă şi pe tălmaci, care încerca tocmai să se strecoare afară din cort. Hanul şi Negru se luptau icnind într-o încleştare pe viaţă şi pe moarte. Între timp, Pâncu, pentru a fi sigur de victorie, legă la spate mâinile tălmaciului, apoi îi dădu o mână de ajutor lui Negru printr-o piedică pusă hanului.

— Ticăloşilor! Vă aşteaptă cea mai cumplită moarte! Vă voi…

— Aşa ţi-i voia? răspunse Pâncu apăsând jungherul, luat de la brâul hanului, sub bărbia acestuia. Atunci vei muri tu mai întâi!

— Nu! Nu! strigă îngrozit hanul. Opreşte! Ce vreţi de la mine?

— Să ne dai fata pe care ai furat-o din ţara noastră şi un zapis cu care să putem trece printre toate străjile până ieşim din pustiurile tale. Altfel nu ai poartă de scăpare!

Hanul, conştient că viclenia şi forţa ghiaurilor l-au învins şi nu mai are nici o scăpare dacă nu face aşa cum i se spune, se hotărî să dea cele cerute. Sub ameninţarea jungherului se ridică şi scrise pergamentul de liberă trecere.

— Numai să ţineţi minte, ghiauri blestemaţi, pufni el mai furios ca niciodată, toată oastea mea va porni pe urmele voastre şi toată ţara voastră va fi trecută prin foc şi suliţe odată cu voi!

— Nu te aştepta la bucuria asta, hanule, răspunse Pâncu vârând pergamentul sub chimir. Până vei putea da tu poruncă, noi vom fi departe, că n-am venit singuri şi nici fără cele trebuitoare pentru a ne apăra.

Îl legară apoi cât mai strâns punându-i şi un căluş în gură. După aceea ieşiră cu mare grijă şi se întâlniră cu prietenii lor la locul ştiut. Plecară apoi cât mai grabnic pe căi ocolite.

*

Venise toamna în satul de lângă pădure şi mama Doinei se topea de dor cu fiecare zi ce trecea. Nimeni nu ştia nimic nici despre Doina şi nici despre ceilalţi săteni care s-au dus după ea în pustiuri. Într-una din zile, Oana şedea singură în grădină plângându-şi amarul în cântec:

Doină, Doină, cine ştie
Cât mi-i viaţa de pustie,
Că mi-i soarta hărăzită
Singură şi părăsită…
Doină, Doină, vremea trece
Şi nădejdea-i tot mai rece.
Ce mi-i drag e dus departe,
Poate în pustiu şi moarte
Şi-n zadar aştept să vină
Tot mai tristă şi străină.

Nu bine termină cântecul când se auziră mai multe strigăte. Câteva focuri pe culmi dădeau sfoară că se apropiau oameni străini. Toţi se gândiră la început la o nouă năvală a tătarilor şi începură să se pregătească pentru a fugi în pădure. Îndată apoi se zări venind un călăreţ cu calul în spume. Fu recunoscut drept unul dintre voinicii cu care Pâncu şi Negru plecaseră în căutarea Doinei. Vestea adusă de acesta umplu de bucurie pe toţi locuitorii satului. Bucuria Oanei şi a

tuturor celorlalți oameni a fost de nedescris. Parcă cei dragi, care se întorceau acum pe caii în spume, fuseseră morți și înviaseră.

— Oameni buni, se adresă Pâncu celor prezenți. Tătarii bat pe urmele noastre și în câteva zile ne vor călca din nou. Trebuie să ne pregătim să le putem ține piept!

În aceeași zi un călăreț porni grabnic înspre cetatea de scaun, să-i dea de știre Măriei Sale despre atacul tătarilor. Zilele care au urmat după întoarcerea Doinei au fost pline de bucurii fără seamăn, dar și de zbucium și teamă. Ochii iscoadelor de pe culmi ședeau ațintiți către munții din zare pentru a observa din timp semnalul tătarilor. Și într-o după-amiază senină, mai multe fuioare de fum se văzură tulburând apele cerului. Doina, împreună cu ceilalți săteni s-a retras în adâncurile cele ascunse ale codrului. Doar cei mai mulți dintre tineri și alți oameni în putere s-au unit într-o ceată mai mare pentru a da piept cu năvălitorii. Cu puțin înainte de năvala tătarilor, ajunseră în sat și pâlcurile de oșteni trimise de Măria Sa să-i ocrotească pe săteni.

Și trimișii hanului năvăliră în sat cu mânie. Lupta se porni aprigă aducând moarte, foc și sânge în ambele tabere. Dar până la urmă solii pustiurilor fură alungați până dincolo de hotarele țării. Mulți tătari, dar și mulți oameni de-ai Măriei Sale, printre care și o parte din sătenii care o apăraseră pe Doina, își găsiră atunci sfârșitul.

În ziua când cei care fuseseră refugiați în codri se întoarseră în sat, sărbătoarea păcii a fost săgetată de bocete și chemări amare adresate vitejilor cărora li se săpau gropile. Oana sosi temătoare mânând vitele. Pâncu și Negru scăpaseră cu viață și acum își oblojeau rănile. Tot acolo se aflau și părinții lui Negru.

— Dar unde-i Doina? întrebă Oana cu strângere de inimă. Toți rămaseră încremeniți. Nimeni nu știa nimic precis despre Doina. Unii

spuneau că au văzut-o într-un loc, alții în alt loc, dar Doina şi mai multe fete din sat nu se aflau printre ei. Negru alergă într-un suflet către pădure. Alături de el porniră mai mulți săteni.

— Doinaaa!… Doinaaa! răsună glasul îndurerat al lui Negru.

Câteva clipe mai apoi, de undeva, din adâncul de umbre și tăceri, începu să răsune tot mai clar cântecul Doinei. Şi parcă nimeni nu mai ascultase până atunci un cântec mai frumos:

Codrule, la umbra ta
Cântă veşnic inima.
Norii vin şi trec pe zare,
După ploaie vine soare,
Vin şi trec hoarde păgâne,
Codrul veşnic va rămâne.
Brazi cu cetini de lumini,
Voi ne-ascundeți de străini;
În izvoarele albastre
Curg şi sufletele noastre,
Iar în umbra codrului
Creşte floarea dorului…

Treziți din vraja cântecului care venea parcă de pretutindeni, toți oamenii începură să strige către depărtările pădurii:

— Doinaaa… Doinaaa!

Şi Doina le ieşi în cale deodată, mai frumoasă ca oricând, râzând fericită spre fiecare.

Şi nimeni n-a reuşit s-o mai răpească de atunci din mijlocul oamenilor acestor pământuri.

Împăratul codrilor

Prințul Cerb, feciorul lui Verde Împărat, n-avea seamăn în toată împărăția. Era cel mai frumos, cel mai deștept și cel luai viteaz prinț din câți cunoscuse împărăția până atunci. Dar nu numai atât. Cu toate că Cerb se dovedise cel mai puternic între toți voinicii care se întreceau în fel de fel de lupte, era deosebit de blând și de prietenos cu lumea. Datorită acestui fapt, nu era om în toată împărăția care să nu-l iubească.

Când a împlinit vârsta de 20 de ani, au fost mari serbări pretutindeni în împărăție, cu cântece, jocuri, mese întinse și fel de fel de întreceri.

Verde Împărat era de-acum bătrân, abia mai mutând toiagul de ici-colo și aștepta ziua când să-i pună prințului Cerb coroana împărăției pe frunte.

Dar, știut este de când lumea și pământul, că nici o bucurie nu ține prea mult. Verde Împărat avea un vecin hapsân și pizmaș. Îl chema Negru Împărat și, de când căpătase coroana, umbla pe toate căile să pună mâna și pe împărăția lui Verde Împărat.

Așa se face că, într-una din zile, se aprinseră focurile pe culmi și astfel se dădu sfoară în țară că oastea lui Negru Împărat a pornit la luptă. Între oștenii de frunte ai lui Negru Împărat se număra și Prințesa Ciuta, frumoasa-frumoaselor din toate împărățiile lumii acelei vremi.

Dar Prințesa Ciuta nu era numai frumoasa-frumoaselor, ci și cea mai vitează dintre toți vitejii lumii. La toate luptele și jocurile la care luase parte ieșise învingătoare. Se spune însă, așa s-a găsit scris în cronicile din vechime, că Prințesa Ciuta avea un coif vrăjit, care avea darul de a-i doborî pe toți cei care-l priveau de aproape. Ea umbla îmbrăcată bărbătește, iar pletele-i bălaie erau ascunse sub acel coif care orbea pe oricine-l privea.

Oștile lui Verde Împărat se pregătiseră de luptă în grabă și fură puse sub comanda Prințului Cerb. În scurt timp după aceea, oștile celor două împărății se aflau față-n față pe o câmpie întinsă. Înainte de a se porni lupta însă, cei doi împărați hotărâseră să se întâlnească la un scurt taifas. Așa se obișnuia în vremea veche. De cum se întâlniră, mai întâi se puseră pe mâncat și pe băut din ce-aveau mai bun fiecare în traista de-acasă. Și, cum este știut din vechimea vremurilor, băutura dezleagă limbile, iar odată limbile dezlegate începe lauda. Să te ferească Dumnezeu de laudele bețivilor!

— Armata mea este mai vitează, spuse Verde Împărat, întrucât e condusă de cel mai viteaz voinic din lume

— Ba a mea e mai vitează! se împopoțonă Negru Împărat, iar voinicul care o conduce nu poate fi doborât nici de șapte armate de-ale tale:

— Ba a mea-i mai vitează! sări celălalt.

— Ba a mea!

— Ba nu!

— Ba da!

Și începu, măi frate, o ceartă între ei, de mai-mai să se ia de păr. Tocmai atunci însă, de cei doi vrăjmași se apropie o bătrână.

— Bine v-am găsit, înălțimile voastre! spuse ea.

— Bine ai venit, măicuță, răspunseră cei doi împărați într-un glas, bucuroși că au găsit un motiv să nu se mai certe.

— Dar ce vânt te abate tocmai pe câmpul de bătălie? întrebă unul din cei doi.

— Ia, nevoile mă mână, înălțimile voastre, răspunse blând bătrâna, care nu era alta decât Sfânta Duminică. Mă pornisem spre pădure, să culeg niște bureți, când v-am auzit lăudându-vă că armata fiecăruia dintre înălțimile voastre are drept conducător pe cel mai viteaz voinic din lume.

— Armata mea are un asemenea voinic! sări Negru Împărat.

— Ba a mea! sări și Verde Împărat.

— Ba a mea.

— Ba nu!

— Ba da!

— Opriți vrajba, înălțimile voastre! se vârî bătrâna între cei doi. Ați căpiat de vă ciondăniți așa? Dacă aveți asemenea viteji, cum spuneți, puneți-i să se bată între ei și cine o birui, acela să hotărască soarta bătăliei. Abia așa n-or să-și mai verse sângele unul altuia sutele de mii de flăcăi din cele două armate. Nu zic bine?

— Ce zici, frate Negrule? întrebă Verde Împărat, fiind sigur că feciorul său va birui.

— Zic și eu ca baba, frate Verde, se bucură Negru Împărat, gândindu-se că nici o forță din lume nu-i poate doborî fata care posedă coiful fermecat.

Zis și făcut. Răsunară trâmbițele, bubuiră tobele, iar cei doi împărați ieșiră în fața armatelor anunțând hotărârea luată. Atât Prințul Cerb, cât și Prințesa Ciuta se pregătiră de luptă pe viață și pe moarte. Nimeni nu știa că acel voinic mlădios, care conducea armata lui Negru

Împărat, este chiar fiica acestuia. Numai tatăl ei ştia şi mereu îşi râdea în barbă aşteptând bucuria izbânzii.

Cei doi luptători se apropiară ameninţători unul de altul. Lângă împăraţi, şedea şi bătrâna, care ticluise un plan numai de ea ştiut. Se hotărâse ca lupta să se dea cu buzduganul. Fiecare luptător purta armură, coif care acoperea întreaga faţă şi scut. Când ajunseră destul de aproape şi era mai-mai să înceapă a se lovi, Sfânta Duminică făcu în aşa fel încât fata se împiedică de ceva şi-i căzu coiful de aur de pe cap. Pletele-i bălaie se răsfirară până la brâu, iar ochii mari şi nespus de frumoşi rămaseră încremeniţi în aşteptarea morţii. Prinţul Cerb, când văzu cu cine trebuie să se lupte, scăpă buzduganul din mână. Apoi îşi scoase şi el coiful şi ochii celor dor tineri se întâlniră într-o fermecătoare chemare de dragoste. Se apropiară şi se îmbrăţişară sărutându-se prelung. În acea clipă, ostaşii celor două armate aruncară armele, se amestecară unii cu alţii chiuind de bucurie şi se apucară de mâncat şi de băut.

În acea explozie de fericire, nimeni nu şi-a putut da seama unde au dispărut atât prinţii Cerb şi Ciuta, cât şi bătrâna care şedea lângă cei doi împăraţi.

Deodată însă, peste toată acea mulţime fericită că nu se va mai scălda în sânge şi moarte, răsună glasul bătrânei izvorât parcă de pretutindeni:

— Binecuvântaţi să fiţi în vecii vecilor, copiii mei! În două vietăţi nespus de frumoase şi blânde să vă prefaceţi, purtând numele vostru: Cerb şi Ciută! Iar coroana împărătească menită ţie, prinţule Cerb, să se transforme în două coarne de care să se teamă orice vrăjmaş. Dragostea dintre voi să rămână veşnică, iar adevărata voastră împărăţie să devină codrul!

Comoara din Dealul Ursului

Virgil Năsturel nu-şi mai aduce bine aminte când s-a petrecut marea aventură. Ştie doar că nu era duminică. Era o zi oarecare de vară, cu cer senin şi cald, grozav de cald. Şi, pentru că era în vacanță, iar părinții lui erau duşi în oraş după unele cumpărături, s-a hotărât să folosească toate mijloacele de convingere pentru a-i face şi pe ceilalți să termine odată cu povestea comorii. Că erau sătui cu toții să tot asculte fel de fel de minciuni scornite pe seama ruinelor de pe dealul de lângă sat. Dar, culmea-culmilor era că toți din grup le credeau. Absolut toți. Adică ce credeau şi ce ştiau de fapt? Că, undeva, nimeni nu cunoştea exact locul, în ruinele unei vechi cetăți de pe Dealul Ursului, se află o comoară din vremea lui Dragoş-vodă, ori poate mai de demult.

— Pe cuvânt că este, a spus chiar Vlad, cel mai mare dintre toți; şi Vlad nu avea nici un interes să mintă.

— Ei, aş! s-a trezit aşa, netam-nesam, să se îndoiască Ilinca, nu pentru că nu ar fi crezut şi ea cel puțin la fel cât Vlad, ci pentru că avea nevoie de mai multă siguranță.

— Ce, tu nu crezi?

Şi, în fața unei astfel de întrebări, puse cu atâta seriozitate de Vlad, Ilinca s-a fâstâcit deodată, s-a uitat vinovată la ceilalți colegi care o priveau cu reproş şi, pentru a pune capăt acelei situații neplăcute, s-a apropiat de Vlad şi i-a spus râzând:

— Ba cred, mă,… da, am zis şi eu, aşa…

Discuțiile s-au repetat cu amănunte noi şi au fost chiar momente când certurile şi neînțelegerile s-au transformat în adevărat scandal. Adică s-au format două tabere distincte: una în care intrau cei care credeau în existența comorii, ca, de pildă, Vlad, Ilinca, Virgil, Culai şi Tomiță, toți din clasa a IV-a, precum şi Ticu, un prichindel pistruiat din clasa a III-a, căruia toți îi spuneau Bărzăunul. În cealaltă tabără intrau cei care nu credeau în comoară, adică restul. Ce mai, tot satul, inclusiv profesorii, învățătorii şi, mai ales, domnul Nicanor, secretarul primăriei, care le-a spus odată, la căminul cultural, celor care tot ziceau că este, să nu cumva să-i mai prindă săpând pe islazul comunal, că le rupe picioarele.

— Comoară vă trebuie vouă? mormolocilor! Şi de învățat cine să învețe, gâştele? Eeei, drăcie!

Deci nu era lucru de şagă. Mult timp copiii n-au mai discutat de față cu lumea o problemă atât de importantă şi se simțeau grozav de ruşinați din cauza spuselor domnului Nicanor. Dar, de, asta era situația şi n-aveai ce face. Domnul Nicanor era domnul Nicanor şi nu un oarecare, ca Bărzăunul de pildă.

Iată deci că lucrurile luaseră o întorsătură neplăcută şi trebuia găsită cu orice preț calea cea mai bună de a ieşi basma curată în fața satului. Dar cum? Ce şi-au propus cei încrezători în comoară? În primul rând, evitarea oricărui scandal; al doilea, trebuiau s-o caute şi s-o găsească cu orice preț şi, al treilea, domnul Nicanor nu trebuia să afle de planurile lor şi nici să-i prindă cumva săpând pe Dealul Ursului.

Aşa s-a făcut că, din atâtea cauze şi în mijlocul unor astfel de frământări, Virgil Năsturel nu-şi mai poate aduce aminte dacă era luni, marți, miercuri sau altă zi, atunci când s-a trecut cu adevărat la treabă. Dar se cunosc multe alte amănunte legate direct de începutul marii aventuri. Aşa, de pildă, în noaptea dinaintea pornirii expediției, Virgil n-a dormit aproape deloc. Sigur că da… sunt convins că vor fi

destui care vor strâmba din nas şi vor zice: ei, şi ce dacă n-a dormit? Asta-i ceva aşa de grozav? Păi, sigur că este şi de asta vreau să spun, nu de altceva. Pentru că aici stă, într-o mare măsură, toată cheia şi lăcata. Virgil Năsturel a trebuit să pregătească în acea noapte întregul plan de cercetare a ruinelor şi a descoperit cel puțin zece locuri unde putea fi ascunsă comoara. Păi vedeți? A fost o noapte de nesomn foarte folositoare, plină de gânduri creatoare, nu de ceva banal, ca o durere de dinte care se clatină, sau ca o coptură de la unghia degetului mare de la picior. Nu, nu a fost nici pe departe aşa ceva. În primul rând Virgil era perfect sănătos. Apoi el nu era omul care să se preocupe de fleacuri.

— Doar nu-s copil! îşi zicea el cu multă mândrie.

Şi, la o adică, nici nu era el cel care trebuia să pregătească toată treaba. Atunci Vlad de ce mai era considerat şeful expediției? Dar, de, vedeți voi? Virgil a făcut în noaptea aceea ce nu ar fi putut face nici o mie de Vlazi la un loc! Da.

De cum a pus capul pe pernă şi-a imaginat, pas cu pas, cărarea ce duce în vârful dealului şi, de acolo, la cetate. Ajuns la gardul cu care, din porunca domnului Nicanor, erau împrejmuite toate ruinele, pentru a nu se prăvăli cumva bolovani peste oi sau vaci, s-a oprit. S-a oprit ca să judece şi să vadă ce e de făcut, nu de altceva. Şi, uite-aşa, cu multă răbdare şi pricepere, Virgil a pregătit în noaptea aceea întregul plan de descoperire a comorii.

Era sigur sută-n sută că, dacă nu va lua el taurul de coarne, se spulberă tot visul căutătorilor de comori. Aşa că noaptea aceea de nesomn i-a dat o încredere bărbătească în forțele lui şi-n reuşita expediției care urma să aibă loc. Aşa.

Spre ziuă, el zice că nu mai ține minte ora la care a adormit, dar e sigur că nici într-un caz nu era înainte de miezul nopții, a avut cel mai frumos vis din viața lui… Se făcea că, săpând într-un loc pe care de mult îl bănuia ca ascunziş al comorii, a dat peste o lespede mare de piatră,

de care era prins un belciug de aramă. În clipa aceea Ilinca l-a strâns în brațe (trebuie să vă spun că în vis nu participau la săpături decât el cu Ilinca) şi a strigat:

— Virgil, comoara!

Ei, ei, ce vis, ce vis! Întotdeauna când îşi aduce aminte de el, nu mai poate de plăcere.

Într-adevăr, sub lespede au descoperit comoara… Şi când au scos-o de acolo nu mai știau pe ce să pună ochii. Toate erau extraordinare! Ilinca s-a îmbrăcat ca o zână, cu rochie de aur, cu o mantie lungă, pe care străluceau mii de diamante, cu coroniță de rubin, cu pantofi de cleştar, cu… ce mai încolo-încoace, mai frumos nici că putea să existe ceva! Un lucru neplăcut însă tot s-a petrecut. În timp ce Virgil se uita fermecat la Ilinca şi tocmai voia să se îmbrace şi el ca un Făt-Frumos, a apărut deodată, din senin, domnul Nicanor cu un băț mare în mână şi tot încerca mereu să le rupă picioarele la amândoi.

Impresionat de vis, s-a hotărât, imediat ce reuşi să se dezmeticească, să treacă la fapte. Orice amânare s-ar fi putut transforma într-o renunțare definitivă, mai ales că principalul lor adversar, domnul Nicanor, luase măsuri atât de straşnice în privința ruinelor. Nu, nu trebuiau să renunțe la comoară pentru nimic în lume!

Aşadar la treabă, fără îndoieli şi fără mofturi!

*

Primul contact l-a luat Virgil, în dimineața aceea, cu Vlad. L-a găsit în curtea casei, supărat şi cu ochii roşii.

A plâns, gândi Virgil. Înseamnă că iar îl trimite maică-sa cu vaca la păşune. Şi rămase încremenit în poartă.

— Ce vrei? îl întrebă Vlad bosumflat.

Virgil dădu din cap, deznădăjduit că încă de la început se ivesc piedici grele. Ştiau cu toții că fără Vlad nu se putea porni o expediție atât de importantă.

— Tu nu vezi?! continuă Vlad arătându-i plasa în care maică-sa îi pusese de mâncare pentru prânz și făcu semn spre șura de unde tocmai ieșea vaca.

— Nea, haram! puse punct la toate glasul mamei lui Vlad.

Ca tras de o funie nevăzută, Virgil s-a trezit deodată lângă Vlad. Trebuia să facă tot ce era cu putință pentru a-l convinge să meargă după comoară.

— Mergem azi, Vlad! Altfel suntem pierduți!

— Cum? Tu vrei să nu mă mai primească acasă?

— Du mai repede vaca! se auzi porunca mamei.

— O duc, mamă, o duc! Ce mai vrei?! răspunse înțepat Vlad.

Tocmai atunci îi veni și lui Virgil ideea salvatoare. Duse un deget la tâmplă și spuse cu toată convingerea:

— Oricum trebuie să mergem! Luăm și vaca! Așteaptă-ne pe șes, lângă pădure. Eu mă duc să-i anunț și pe ceilalți și aducem noi tot ce trebuie. E clar?

Și ieși pe poartă ca o săgeată.

Vlad n-a mai apucat să spună nimic. Câteva clipe nici n-a fost în stare să respire măcar. O ciudă cumplită puse stăpânire pe el… Cum, adică, să ia și vaca?… Să râdă toți de el?… Și apoi, până acolo, sus, aveau de mers aproape un ceas… Iar sus… ce va paște vaca printre ruine și bolovani?

— Uf, vaca asta! răbufni el distrus.

Și totuși… ideea lui Virgil era foarte bună. Era singura care-l putea scoate din necaz. Iar ceilalți vor înțelege și vor accepta această rezolvare.

— Nea, slăbătură!

Ieși pe poartă puțin mai luminos la chip. Aproape fără să-și dea seama, apucă din mers și coada unui hârleț și porni în urma vacii târându-l după el.

Virgil ajunse într-un suflet la poarta Ilincăi. Fără Ilinca putea să găsească o sută de comori şi altele pe deasupra, că tot n-ar fi avut nici o valoare. S-a urcat pe gard şi s-a uitat în curte. Nimeni, nicăieri. Dulăul, care-l mai muşcase o dată de picior, dădu glas de primejdie. Virgil coborî de pe gard şi se piti după poartă. Câinele însă îi descoperi mişcarea şi începu să latre şi mai avan.

— Ţibă, drace! se zborşi Virgil la el.

Degeaba. Noroc că în acel moment se deschise poarta şi apăru Ilinca. Era îmbrăcată cu treningul ei maron de la orele de sport.

— Tu erai?

— Eu… Hai!

— Eşti nebun? Azi?

— Da… E numaidecât… altfel…

— Nu! Nu! se împotrivi Ilinca. Zău că nu pot azi! Ce ţi-a venit, aşa, deodată, fără să-mi fi spus mai dinainte?

— Azi, Ilinco! şopti fierbinte Virgil. Trebuie!

— Dar nu pot azi, tu nu-nţelegi? Mă trimite mama până la mătuşa Lisaveta, să-i aduc nişte lână.

Virgil crezu că se prăbuşeşte poarta peste el. Toate-i mergeau de-a-ndoaselea. Dacă nici de data asta nu reuşea…

Întâi mergem după comoară, Ilinca… Şi, după ce-o găsim, trecem şi pe la mătuşa ta şi aduc eu lâna. Cum s-o cari tu singură? Hai, Ilinca!

Atâta chemare stăruia în ochii lui Virgil, încât Ilinca nu se mai putu opune.

— Mmmm bine, zise ea muşcându-şi o unghie. Ce să iau cu mine, cazma sau lopată?

— Ia… adică nu lua tu nimic… Lasă că iau eu tot ce trebuie. Tu numai să vii, atât. Mă duc să-i chem şi pe ceilalţi. Ne întâlnim pe şes, lângă pădure. Acolo ne aşteaptă şi Vlad cu vaca.

— Cu cine? se miră nespus Ilinca auzind de un asemenea partener la săpături.

— Cuu… lasă că-ți explic eu mai târziu. Să vii repede, auzi?

Şi o luă la fugă.

— Măi, măi, că tare mai eşti grăbit! clătină din cap Ilinca şi se duse în casă să se pregătească.

*

Pe Culai nu l-a găsit acasă. Era plecat cu tatăl său să aducă nişte caş de la o stână din munte.

Virgil n-a mai stat să se gândească dacă-i bine ori nu să înceapă o asemenea treabă fără întregul colectiv. Fericit că a convins-o pe Ilinca, nu-şi mai punea problema celorlalți cu aşa mare interes.

*

Pe Tomiță îl întâlni ducându-se să cumpere drojdie.

— Nu! Nu azi! ridică el glas de împotrivire când auzi despre ce-i vorba.

— Cum nu azi? N-ai decât… dacă nu vrei…

— Nu pot eu azi! răcni Tomiță disperat. Tu nu vezi ca am treabă? Coace mama şi trebuie să-i aduc drojdie din centru, că la magazinul nostru nu-i.

— Ei, şi? Asta-i ceva aşa de greu? Te duci repede, vii repede şi ne ajungi din urmă. Noi suntem gata cu toții, aşa că…

— Şi dacă… nu mă lasă mama?

— Cum să nu te lase? Păi ce eşti tu, copil? îi spui şi tu căă… vezi tu, şi vii!

Şi Virgil o luă la goană spre Bărzăun.

— Ce să-i spun, bre?! se năpusti întrebarea lui Tomiță după el. Virgil mai întoarse o dată capul din fugă:

— Să vii, că altfel…

— Că altfel ce? răcni cât putu Tomiță. O faci pe grozavul cu mine? Lasă căă…

Şi o rupse şi el la fugă să caute drojdie.

*

Bărzăunul sări în sus de bucurie când află că, în sfârşit, s-a luat hotărârea de a se săpa la locul comorii. Puse imediat mâna pe cazma şi vru să iasă peste gardul din spatele casei, ca să nu-l vadă maică-sa.

— Ia şi o lopată, Ticule, şi de mâncare, nu pleca aşa!

— Iau lopată, dar de mâncare nu pot, că mă vede mama şi pe urmă zice ca să stau acasă, că dă uliul în găini.

— Ia, mă, ceva, că ai să crăpi de foame acolo! Măcar nişte pere, de colo! Şi-i făcu semn cu ochiul.

Şi, iacă aşa, nici nu trecuse bine o jumătate de ceas, când pe poteca ce urca spre ruinele cetății de pe Dealul Ursului, se zărea grupul căutătorilor de comori în marş neîntrerupt.

Tomiță încă nu venise, aşa că deocamdată nu erau decât Ilinca, Virgil, Vlad şi Bărzăunul.

În fruntea tuturor mergea vaca, pe care o mânau toți, din toate părțile. Nu reuşea biata de ea să apuce nici măcar o creangă din mers, că de fiecare dată se pomenea cu arsura unei jordii. Timpul nu trebuia pierdut cu nici un preț.

Comoara lua în mintea fiecăruia proporții uriaşe. În curând toată țara va afla din presă, de la radio, de la televiziune despre marea descoperire a copiilor din satul Poiana. Se şi vedeau în fața microfoanelor şi camerelor de luat vederi dând interviuri, prezentând peripețiile, lăudând comoara de o valoare nemaiîntâlnită şi, uite-aşa, cu toții trăiau bucuria înfrângerii domnului Nicanor, care nu va mai putea spune nimic de rău şi nu-i va mai opri niciodată de la planurile lor.

— Dar… dacă n-o găsim?

Deşi şoptită, vocea Ilincăi îi înfioră pe toţi. Grupul s-a oprit o clipă ţintuind-o cu priviri în care se zbăteau nu numai reproşuri, ci şi îndoieli amare.

— Cum adică?

— Ce zici?

— Tu vorbeşti serios?

Şi, în timp ce în gândurile lor găsirea sau negăsirea comorii devenise cea mai grea problemă din lume, vaca reuşi să smulgă o gură de iarbă, o rămurică de fag, apoi, ca şi cum ar fi vrut să participe şi ea la discuţii, începu să ragă.

— Nea, boală!

— Vaca ne mai lipsea!

— Hai mai repede!

Şi jordiile începură din nou să şuiere prin aer.

Întrucât singura care avea ceas era Ilinca, ea păstra măsura timpului scurs, intervenind ori de câte ori considera că ritmul urcuşului a încetinit.

Când ajunseră în vârful dealului, erau lac de sudoare. Au lăsat vaca să pască într-o poieniţă mică din apropiere, mai urcară puţin, trecură peste gard şi se opriră drept în mijlocul ruinelor. De fapt nu mai erau decât nişte urme de ziduri străvechi, multe dintre ele acoperite cu pământ. Peste tot linişte deplină şi singurătate. De jur-împrejurul cetăţii, pădure de brazi şi fagi. Doar pe coasta ce dădea spre sat, crescuseră printre stânci şi râpe nişte copaci pipernicţi şi strâmbi.

*

— Ei, şi acum de unde începem? întrebă nerăbdător Bărzăunul.

— Staţi că vă arăt eu, sări imediat Virgil, sigur că presupunerile lui din noaptea trecută se vor adeveri întocmai. Acum să ne odihnim câteva minute, să mâncăm câte o pară, două, şi pe urmă…

— Mie nu mi-i foame! strâmbă dispreţuitor din nas Ilinca. N-am venit până aici ca să ne aşezăm la masă! N-aveţi decât… cui i-i foame…

— Nici mie nu mi-i foame, spuse şi Vlad. Eu zic să-ncepem mai repede treaba.

— Sigur că da! întări şi Bărzăunul.

— Păi…

Şi Virgil se simţi deodată grozav de ruşinat. Precis că o să-l creadă toţi un mâncău!… Dar nici să nu ia nimic în gură nu putea, pentru că bietul băiat uitase, de dragul comorii şi să mănânce. Şi-l chinuia o foame… mamă, mamă! Dar cum să se apuce să mănânce singur? Ce-ar zice Ilinca?

— Păi… continuă el cu mari sforţări, dacă nu vreţi, nu mâncăm acum… Lăsăm pe mai încolo, nu?… adică peste vreo jumătate de oră. E bine aşa?

— Dacă ţi-i aşa de foame, i se adresă tăios Vlad, pune de mămăligă, mulge vaca şi fierbe laptele! Noi avem treabă.

Un nestăvilit hohot de râs însoţi cuvintele lui Vlad. Se ridicară cu toţii veseli şi puseră mâinile pe unelte. Râse şi Virgil, mai mult de formă, ca să arate că ştie de glumă şi se hotărî să nu se mai gândească la mâncare. La urma urmei au mai răbdat şi alţii de foame. N-o să moară el dintr-atâta!

— Staţi aşa! strigă el preocupat de treabă, căutând să-i determine pe toţi să-l asculte. Doar el era autorul principal al acelei expediţii, nu Vlad! Eu zic să începem săpăturile în mai multe părţi deodată. Cunosc foarte bine locurile astea şi cam bănuiesc pe unde ar putea fi comoara.

— Unde? Unde? întrebară cu toţii, curioşi.

— Ei, unde, unde, se strâmbă Virgil. Ce strigaţi aşa? Păi dacă aş fi ştiut exact, nu săpam eu până acum? V-am spus doar că bănuiesc, nu că ştiu!

— Şi… cam pe unde bănuiți dumneavoastră? întrebă ironic Ilinca, privindu-l dintr-o parte.

— Uite, de pildă aici.

Şi înfipse cazmaua într-o movilă care se contura în apropierea unui zid.

— Însemnați locul! porunci Vlad.

Bărzăunul, care nu se prea amesteca în vorbele celor mai mari, alergă numaidecât să facă rost de vreascuri, ca să poată însemna porțiunile de teren propuse pentru săpături. În scurt timp se şi stabiliseră trei locuri.

Se împărțiră, la propunerea lui Vlad, în două echipe a câte doi inşi, urmând ca echipa a treia să funcționeze, în cazul când va veni şi Tomiță, cu un singur săpător.

Virgil voia cu orice preț să fie în echipă cu Ilinca. Dar şi Vlad voia acelaşi lucru. Ilinca s-a arătat încă de la început grozav de indiferentă la organizarea echipelor.

— Tu cu cine vrei să sapi? o întrebă direct Vlad, fiind sigur că va zice „cu tine". Ilinca însă dădu din umeri şi le întoarse spatele la toți, apucându-se singură de săpat la prima movilă.

— Hai să tragem la sorți, propuse Virgil.

— Hai! se amestecă şi Bărzăunul, numai să poată începe odată treaba.

Întrucât nu aveau nici creion, nici hârtie la ei pentru a face bilețele, Vlad luă o pietricică şi i se adresă lui Virgil:

— Dreapta, ori stânga?

— Dreapta! zise cu inima îndoită Virgil.

Dar, nenorocire! Vlad îi arătă palma dreaptă goală. Nu se mai putea face nimic. Deci Vlad va lucra împreună cu Ilinca, iar Virgil cu Bărzăunul.

— Dar mie nu-mi dați s-aleg? se miră Bărzăunul.

— Tu? pufni Vlad dându-şi importanţă. Tu sapă cu Virgil! Ce mai vrei? Hai, gata!

Bărzăunul tăcu strâmbându-şi gura într-o parte. Oricum, n-ar fi reuşit să-l întoarcă pe Vlad din hotărâre. La drept vorbind nu-l interesa cu cine sapă. Îl rodea însă ciuda că nu-i luat în seamă aşa cum trebuie de către cei mai mari. Şi, mai ales, aici era buba cea mare, că nu-i tratat de la egal la egal. Dar, de, ce să faci?

Fără să mai spună nimeni vreo vorbă, se apucară de treabă.

Deodată, nu departe de ei, se auzi lătratul ascuţit al unui câine. Toţi se opriră şi se uitară îngrijoraţi unul la altul. Cine putea fi?… Nu cumva le-o fi dibuit planul domnul Nicanor?

— Hai să ne ascundem după zidul ăsta, propuse Vlad.

Se pitiră, fiecare pe unealta lui, după un zid. Lătratul se auzea din ce în ce mai aproape şi, în scurt timp, se treziră lângă ei cu Napoleon!

— Extraordinar! strigă vesel Virgil. Vine şi Tomiţă! Asta-i javra lui! O cunosc! Bine-ai venit, Napoleoane, măi javră pătată, măi!

Şi, plin de duioşie faţă de solul patruped al lui Tomiţă, îl strânse la piept mângâindu-i urechile clăpăuge.

Sosi, într-adevăr, după puţină vreme şi Tomiţă. Avea în spate o lopată, iar în mână un pachet cu biscuiţi. După ce râse din belşug, fericit că se află şi el acolo, spunând câte o vorbă potrivită fiecăruia, oferi biscuiţii, cu multă dărnicie, Ilincăi. Toţi ochii rămaseră pironiţi pe pachetul atât de frumos colorat.

— Eu sap în echipă cu Tomiţă! spuse Ilinca, nemaidând nici o importanţă faptului că fusese trasă la sorţi.

Lui Virgil îi mai veni puţin inima la loc.

Nimeni n-a comentat hotărârea Ilincăi, iar ea, în faţa unei astfel de atitudini, desfăcu pachetul şi oferi fiecăruia câte un biscuit. Adică… ce spun eu? Nu chiar câte unul! Şi nu la toţi la fel! Nimeni n-a observat că singurul care a primit nu doi biscuiţi, ci trei! a fost Virgil.

Ce altă dovadă mai grozavă de prietenie îi putea arăta în acele momente? Şi, dacă atunci a existat pe întregul pământ un om cu adevărat fericit, desigur că omul acela nu putea să se cheme decât Virgil Năsturel! Iar pentru a le dovedi celorlalți că el nu-i aşa mâncăcios, cum lăsase impresia la început, nu muşcă nici măcar dintr-un biscuit. Îi puse pe toți trei în buzunar şi luă hârlețul în mână. Darul Ilincăi, mai bine zis gestul ei, îi dăduse puteri să rabde la nesfârşit!

Iată, aşadar, că echipele au suferit modificări mari. Prima deci, era formată din Ilinca şi Tomiță. A doua din… credeți că din Virgil şi Bărzăunul? Ori din Virgil şi Vlad? Nu! Nu, pentru că Virgil a declarat că vrea să lucreze singur, deoarece are planurile lui. (Adevărul, pe care mi l-a spus Virgil numai mie, a fost că nu voia să fie văzut de nimeni că are trei biscuiți şi dorea să-i mănânce în linişte.) Aşa că Vlad rămase în echipă cu Bărzăunul. Şi, fără alte discuții, începură din nou treaba.

*

Napoleon trecea pe la fiecare, privea curios şi chiar lătra la orice lespede întoarsă, iar uneori, mai ales când simțea miros de şobolani, începea şi el să scurme cu labele. S-a plictisit însă repede. Nimeni n-a observat când a plecat spre pădure, nu i-a simțit lipsa şi nu şi-a pus întrebarea ce l-a determinat să plece. Şi nimeni n-a bănuit ce rol mare avea să joace în scurt timp acea javră cu nume imperial.

*

Săpăturile înaintau destul de greu. Adică, la drept vorbind, nici nu erau săpături în adevăratul înțeles al cuvântului. La fiecare lovitură de cazma sau de lopată se nimerea în câte-o piatră. Era mai mult un fel de scurmătură plictisitoare şi mai ales sortită să scoată şapte rânduri de sudori de pe vajnicii căutători. Dar treaba începută trebuia dusă la capăt fără doar şi poate. Nedescoperirea comorii ar fi însemnat

o înfrângere prea dureroasă pentru întreaga echipă şi orice participant era perfect conştient de urmări. Săpa deci fiecare cum putea, icnind, gemând, scuipând în palme, scoţând exclamaţii de mirare când săreau scântei la loviturile cazmalelor, îndemnându-se unul pe altul, mă rog, se cunoştea că te afli printre nişte adevăraţi căutători de comori şi nu printre şoricari! Mai trist era însă altceva: comoara încă nu se lăsa descoperită. Nici măcar o brăţară, o coroană, un inel, un cercel de domniţă, sau măcar un papuc, nu găsise nimeni. Doar Bărzăunul scoase dintr-o nişă a unui zid, acoperită cu o lespede, vreo trei tăbliţe lucioase de argilă, cu un fel de litere sucite pe ele. Parcă el aşa ceva căuta! Dar, de. Le privi pieziş, scuipă pe una şi o frecă puţin cu mâneca, să vadă dacă nu cumva e de aur, apoi le aruncă pe toate deoparte, văzându-şi în continuare de treabă.

— Ce-ai găsit acolo, Bărzăune? îl întrebă Ilinca, foarte atentă la ceea ce făcea fiecare.

Bărzăunul se opri o clipă şi răspunse foarte serios:

— O coroană de aur cu pietre scumpe, o piramidă şi doisprezece castraveţi muraţi.

— Ei, bravo, înseamnă că n-ai săpat degeaba!

— Da' de ce nu-ţi vezi tu de treaba ta?

— Uite-aşa mi-a venit mie să mă uit la tine. Credeam c-ai adormit cu lopata în mână şi-am vrut să te trezesc.

— Vai, ce inimă bună ai!... Merită să-ţi pun la cap, când vei muri, o tăbliţă de asta, pe care să scriu cu litere de aur: „Aici doarme Ilinca, cea mai frumoasă fată de la marginea satului".

— Huuu! făcu Ilinca scoţând limba. Să-ţi fie ruşine!

Şi-şi văzu mai departe de treabă, păstrând pentru un moment mai potrivit un dinte de otravă rezervat Bărzăunului. Curioasă din fire însă, nu-şi putea alunga deloc din minte gândul la tăbliţele descoperite de Bărzăun.

— Dar dacă pe o tăbliță din astea e planul comorii? își zise ea, rămânând nemișcată în coada cazmalei, cu ochii țintă la Bărzăun.

Acesta, gândind că ar fi putut-o supăra pe biata fată vorbindu-i de moarte, ridică fruntea, închise un ochi în care se strecurase o picătură de sudoare și începu să râdă spre ea și să facă fel de fel de strâmbături, pentru a o îmblânzi.

— Mă, că prost mai ești, îi repezi Ilinca aceste cuvinte total nepotrivite cu intenția Bărzăunului. Și asta l-a înfuriat rău.

— De ce mă faci prost, tu, găinușă?

Tii, ce mare zarvă a stârnit acest cuvânt în mintea Ilincăi! Nu era pentru prima dată când pocitania de Bărzăun îi spunea așa și, de data asta, mai ales că tot acum se putea uita și la tăblițe, se hotărî să-l pocnească pe Bărzăun cu coada cazmalei. Și, nici una nici două, porni spre el ca o vijelie, săltă cazmaua, ținând-o dinspre partea metalică și se răsti la el de departe:

— Las' că-ți arăt eu ție, fărmătură ce ești!

Bărzăunul însă, cât era el de mic și de neînsemnat, se arcui deodată și sări pe o margine de zid, unde era mai în siguranță.

— Ce vrei, tu? Nu te-astâmperi? căă…

— De ce m-ai făcut „găinușă", mă?

— Da tu de ce m-ai făcut „prost"? și începu iar să se strâmbe la ea.

— Iiii, se aprinse și mai tare Ilinca, așa ți-i treaba? Te-nvăț eu minte, jâmbatule!

Și porni din nou spre Bărzăun amenințându-l cu cazmaua ridicată. De data asta însă, Bărzăunul n-a mai fugit, cum se așteptase Ilinca, ci rămase neclintit la locul lui, cu cazmaua în mână, aidoma unui dârz apărător al meterezelor din timpurile străvechi. Și, pentru prima oară în existența ei, Ilinca se opri neputincioasă și temătoare în fața acelui monument al dârzeniei. Însemna că Bărzăunul devenise

altul! Nu mai era cel de altădată, pe care să-l poți trânti şi mototoli cum vrei.

— Nu te-astâmperi? rânji îndărătnic Bărzăunul.

— Mă, începu Ilinca privindu-l cu tot dispreţul posibil, să nu mă mai faci „găinuşă”, că…

— Că ce?

— Căă…

Şi Ilinca nu mai putut continua. Simţi deodată că o părăsesc toate forţele, că nu mai găseşte nici cuvinte, că… în sfârşit, se văzu dezarmată total şi izbucni în plâns.

— Plânge Ilinca! şopti mai mult pentru el Tomiţă.

— Da ce-i, bre, cu voi? se auzi întrebarea autoritară a lui Vlad.

Virgil nu observase încă nimic până atunci. Auzindu-l însă pe Vlad vorbind şi, mai ales, ajungând până la el scâncetele Ilincăi, deveni deodată foarte interesat. Lăsă totul baltă şi alergă într-un suflet până la locul unde Ilinca se prăbuşise pe o lespede, cu capul în palme, suspinând. În urma lui alergă şi Vlad.

— Ilinca!… răsună plină de duioşie întrebarea lui Virgil, te-ai lovit cumva?

Şi în imaginaţia lui o şi vedea pe sărmana fată cu un deget zdrelit… ori cu o rană adâncă la picior… ori muşcată de o viperă… Dar imediat alungă din minte astfel de vedenii groaznice, ca nu cumva să izbucnească şi el în plâns.

— Ce ai, Ilinca? mai întrebă o dată.

— N-am nimic! Lăsaţi-mă-n pace! răspunse Ilinca printre sughiţuri şi-şi şterse ochii cu mâneca treningului.

— De ce plânge? îl întrebă Vlad încet pe Bărzăun.

— Pe cuvânt de onoare că n-am habar, răspunse acesta în totală necunoştinţă de cauză.

— Te-ai lovit cu cazmaua? o întrebă Vlad pe Ilinca aplecându-se protector spre ea.

— Nu m-am lovit cu nici o cazma! M-a… m-a insultat Bărzăunul!

— Cuuum? răsunară în acelaşi timp trei glasuri, întrucât sosise la locul necazului şi Tomiţă.

— N-am insultat-o deloc, se apără impetuos Bărzăunul. Ea m-a făcut pe mine prost!

— Şi tu cum ai făcut-o, bă, moacă cu picăţele? se oţărî Vlad.

— Lăsaţi-mă-n pace odată şi plecaţi de lângă mine!

Şi Ilinca se ridică repede şi porni spre locul ei, vrând astfel să înlăture cu desăvârşire posibilitatea răspândirii poreclei. Virgil, Vlad şi Tomiţă, după ce aruncară, fiecare în felul său, priviri cumplite spre Bărzăun, se îndreptară spre uneltele lor.

Cu toată durerea pe care o mai păstra încă în suflet, Ilinca nu putu să treacă indiferentă pe lângă locul unde Bărzăunul aruncase tăbliţele. Le zări de departe, se făcu că dă câteva lovituri de cazma în jurul lor, ca să pară descoperite atunci, apoi le ridică şi începu să le întoarcă pe toate părţile.

Bărzăunul prinse viclenia Ilincăi şi, gândind că descoperirea sa ar putea avea vreo importanţă, nu se putu stăpâni să nu strige, ca să-l audă toţi:

— Eu le-am găsit!

Vlad, Virgil şi Tomiţă se apropiară imediat de Ilinca.

— Ce-s astea? întrebă Tomiţă.

— Eh, nimic… nişte fleacuri… Credeam căă… Uite, lut ars.

Începură să se uite cu toţii curioşi la ele. Dar nu descoperiră nimic deosebit. Nici tu plan, nici tu indicaţie de comoară, nici măcar un ciob de piatră scumpă încrustată în vreo margine de tăbliţă. Nimic, nimic. Doar nişte litere încâlcite şi de-a-ndoaselea şi câte un minuscul cap de bou la colţuri.

— Eu le-am găsit! strigă din nou Bărzăunul apropiindu-se până la câțiva pași de grup.

— Le-o fi găsit… n-am nici o pretenție, zise indiferentă Ilinca. Dar le-a aruncat ca blegul aici, unde oricine le poate călca sau acoperi cu pământ. Dacă erau, cumva de aur sau aveau vreo valoare?

— Dă-i-le să facă borş cu ele, o sfătui superior Vlad.

Nici Virgil nu se arătă mai prejos. Puse mâna pe o tăbliță şi o răsuci disprețuitor pe la nasul Bărzăunului:

— Şi ce credeai c-ai găsit, bă, plachie? Comoara? Ia-le şi ți le leagă de gât, să te vadă aşa domnul Nicanor. Zău că meriți!

Toți izbucniră în hohote de râs. Chiar şi Bărzăunul râse, considerând astfel incidentul rezolvat. Ilinca puse tăblițele pe o piatră şi făcu o plecăciune caraghioasă spre Bărzăun:

— Serviți, vă rog!

Râseră iar și vrură să-și reia lucrul, dar, deodată, simțiră apropierea unei mari primejdii. Toți, până în clipa aceea, uitaseră de existența lui Napoleon… Acum îl auzeau însă clar, undeva, departe, lătrând într-un fel cu totul deosebit. Nu „ham, ham, ham", cum latră el de obicei în sat, ci „țah, țah, țah", de parcă ar fi strănutat. Ori asta nu era bine deloc. Primul care se înfioră mai tare și dădu semnalul de alarmă fu Tomiță.

— Îl fugăreşte cineva!

— Cine să-l fugărească? izbucni fricoasă Ilinca.

— Păi…

Şi Tomiță nu mai avu putere să continue. Îl și vedea pe Napoleon fugărit de o namilă de urs… ori de domnul Nicanor… ori de o haită de lupi… ori de niște mistreți înrăiți… ori… ce mai, Tomiță se răci de-a binelea.

— Ce-l poate fugări, bre, fricosule? se năpusti spre el Virgil. Dacă ştii, spune!

Tomiță nu mai deschise gura. Se mulțumi să ridice neputincios din umeri.

— Ia, ia tăceți, să ascultăm puțin, propuse Vlad.

— Țah, țah, țah, se auzi iar glasul lui Napoleon tot mai îndârjit. Şi, cu fiecare clipă, răsuna tot mai aproape.

— Hai să ne urcăm pe creasta zidului! dădu ideea salvatoare Virgil. Acolo nici ursul nu ne poate ajunge.

— Crezi tu? suspină Ilinca îngrozită.

— Hai! ziseră cu toții într-un glas şi, cât ai bate din palme, pe cea mai înaltă coamă de zid se puteau vedea cinci capete înfricoșate, cu ochii holbați spre locul de unde venea lătratul lui Napoleon.

Cum ajunseră sus însă, Vlad se simți cea mai nefericită ființă din lume. Gândul că biata vacă, de care-şi aminti abia atunci, ar putea cădea pradă fiarelor care-l fugăreau pe Napoleon, îl paraliză câteva clipe.

— Vaca! gemu el cu fața schimonosită.

— Ce-i cu vaca? întrebă Ilinca, sperând că poate vaca îl fugărea pe Napoleon.

— Dacă o…

Şi Vlad se opri… Chiar în așa hal de fricos nu putea apare în fața Ilincăi şi a lui Virgil. Mai bine se lăsa mâncat de lupi!

Încordarea acelei situații se spulberă repede, deoarece nu departe de ei se arătă neînfricatul Napoleon. Zic „neînfricatul", deoarece nu Napoleon era fugăritul, ci cel care fugărea. Şi, în goana lui, ținea capul sus, cu mândrie de dulău sadea, iar coada o flutura ca pe un steag.

— Un ied! Un ied! strigară cu toții uşurați de povara fricii. Napoleon fugăreşte un ied de căprioară!

Într-adevăr așa era. La câțiva metri în fața lui Napoleon abia mai putea alerga de oboseală un biet ied…

— Săriți să salvăm iedul! strigă Virgil.

— Marş, Napoleon! urlă cât putu Tomiţă. Lasă iedul!

Dar Napoleon nu se lăsă intimidat de strigătele lui şi continuă să alerge neînfricat după pradă.

Într-o clipă toată ceata coborî şi ieşi în calea iedului. Biata fiinţă era aproape sfârşită de atâta goană şi nici nu mai vedea pe unde merge. Napoleon îl fugărea mereu, simţind victoria aproape. Îngrozit, pe de o parte de câinele care-l urmărea, iar pe de altă parte de Tomiţă, care vru să-i iasă în cale, iedul sări peste nişte bolovani, se feri să nu dea piept în piept cu Vlad şi nimeri drept în braţele lui Virgil. Acesta avu senzaţia că strânge toată lumea nefericită la pieptul său. De bucurie îi dădură lacrimile şi se străduia să-l ferească de colţii lui Napoleon, care continua să latre şi să se repeadă la el.

— Ţibă de-aici, criminalule! strigă cât putu Bărzăunul.

Vlad şi Tomiţă reuşiră să-l alunge pe Napoleon şi acum aruncau după el cu pietre, ameninţându-l cu cele mai năprasnice torturi dacă se mai apropie de ied.

Ilinca începu să ţopăie fericită în jurul lui Virgil şi să-l roage de mama focului să-i dea şi ei iedul în braţe, iar Bărzăunul începu să sară într-un picior şi să strige pe toate tonurile posibile:

— Extraordinar!… Ce grozav!… Un ied!… Am prins un ied adevărat!

Eh, ce să mai zic? Oricât m-aş strădui eu, tot n-aş reuşi să redau întreaga bucurie a acelui moment! Numai cine a salvat un ied de la moarte poate înţelege ce-au simţit copiii în acel moment.

Virgil mai lăcrimă un pic, apoi îşi şterse ochii de blăniţa iedului. Îl sărută apăsat pe botişorul negru, pe urechile catifelate, îl mai strânse o dată la piept făcând uuuuh! şi, crezând că astfel poate aduce cea mai mare dovadă de cavalerism faţă de Ilinca, i-l dărui ei şoptindu-i fericit:

— Poftim, Ilinca… ţi-l dau ţie…

Ilinca se înfioră toată de o bucurie pe care n-o mai trăise.

— Mulțumesc mult, Virgil… mult de tot, mă-nțelegi? Ești cel mai…

Dar nu mai continuă. Îmbrățișă iedul cât mai strâns și începu să-l mângâie și cu palmele și cu obrazul.

— Frumosule… dragule… scumpule… măi moțoflicule… O să te duc acasă și o să…

— Ba să-l ducem la școală, la colțul viu, propuse Bărzăunul.

— Ce te bagi tu? îl repezi Virgil.

— Ba-i cel mai bun lucru, interveni Vlad. La colțul viu îl putem vedea mereu și-l putem îngriji cu toții.

Vlad nu și-a putut da seama însă cât de mult pierde în fața Ilincăi cu aceste vorbe!

— Cum să-l duci acasă? se opuse și Tomiță. Tu ai în curte cel mai colțos câine din sat. N-a rămas nici un copil nemușcat de el.

— Nu mă interesează câinele! Îl alung! Eu vreau să iau iedul și gata!

— Fă cum vrei, se arătă nepăsător Vlad, dându-și seama că altfel ar pierde orice trecere în fața Ilincăi.

— Hai să plecăm, se rugă Ilinca.

— Cum să plecăm? se împotrivi Tomiță. Și comoara?

— Păi da, ce facem cu comoara? Doar n-am venit aici după iezi, glăsui cu maturitate Bărzăunul.

— Ba eu plec acasă, fie ce-o fi, se arătă neînduplecată Ilinca. Mergi cu mine, Virgil?

— Îîîîî… începu să se bâlbâie Virgil, pus în cea mai cumplită cumpănă din viața lui. Să zică nu? Mai bine moare. Să zică da? atunci tot visul comorii se ducea dracului. Și, totuși, hotărârea trebuia luată într-o fracțiune de secundă.

— Știi ceva, Ilinca? începu el rar, în speranța că amânarea pe care o propunea ar putea întoarce situația în favoarea sa. Hai să dăm puțină

apă iedului… După atâta alergătură… ar putea muri până-n sat. Nu-l vezi cât e de mic?

În fața unei astfel de perspective Ilinca cedă imediat.

— Hai, zise ea aşezându-se în genunchi. Aduceți apă!

Toți se repeziră să aducă apă. Dar toate sticlele erau goale. Şi apoi… cu ce să-i dai iedului să bea?

— N-are nimeni apă? strigă cutremurată de presimțiri negre Ilinca.

— Mă duc să aduc eu o sticlă cu apă, zise Virgil. Dar de unde?

— Asta-i, de unde? întrebă şi Tomiță.

— Ştiu eu un izvor în poiana unde am lăsat vaca, spuse bucuros Vlad. Cine mai merge cu mine?

— Merg eu! sări imediat Virgil.

Cei doi plecară, tăind de-a dreptul printre stânci şi râpe până la poiană. Nu zăboviră mult şi se întoarseră cu o sticlă plină cu apă. Deveniră cu toții iarăşi veseli ca la început şi se strânseră în jurul Ilincăi. Aceasta n-ar fi lăsat iedul din brațe altcuiva nici dacă s-ar fi desfăcut pământul în două. Zadarnic s-au chinuit însă să-i dea apă. Cum să dai apă cu sticla unui ied? Încercară să toarne în palmele lui Vlad şi să-l apese pe ied cu botişorul acolo, dar tot degeaba. Sărmanul pui se uita cu ochii mari şi speriați la fiecare, zbătându-se mereu să scape din brațele care-l încolăceau.

— Ce facem? Nu bea apă! Dacă moare de sete? se tângui cu lacrimi în glas Ilinca.

— De,… ăsta-i pui… Îi trebuie lapte, nu apă, îşi dădu cu părerea Vlad.

— Şi lapte de unde? întrebă Virgil.

— Stați! strigă deodată Tomiță, fulgerat de un gând salvator. Îşi întoarse privirile spre Vlad, implorându-l:

— Ce-ar fi dacă… am mulge vaca ta?

— Eu nu ştiu să mulg! se feri ruşinat Vlad.

— O mulg eu! sări bucuros Bărzăunul.

— Eşti grozav, Ticule! îl lăudă Ilinca. Îți mulțumesc!

— Haidem cu toții în poienița unde-i vaca şi o mulg în pălărie, dădu soluția tot Bărzăunul.

Nimeni însă n-a îndrăznit nici măcar să zâmbească în fața unei astfel de propuneri. Era foarte bine primită şi-i scotea pe toți la liman. Aşa că se ridicară să plece. În clipa aceea însă iedul se zbătu mai tare ca niciodată şi scoase un fel de geamăt prelung, ca o chemare dureroasă.

— Ce-o fi cu el?… Dacă moare? scânci Ilinca. Of, of, cât de rău mi-ar părea! Tu ce zici, Virgil? întoarse ea ochii înlăcrimați către darnicul cavaler.

— Nu va muri! răspunse hotărât Virgil. Nu-l vom lăsa să moară! Doar nu i-a făcut nimeni nici un rău. Hai să-i dăm lapte şi n-o să mai geamă!

Cum erau cu toții în picioare, gata să se îndrepte spre poiană, rămaseră deodată încremeniți. Nu departe de locul unde se aflau, chiar în fața lor, la marginea pădurii, privindu-i neclintită, şedea o căprioară… Nimeni nu făcu nici cea mai mică mişcare. Doar iedul mai scoase o dată acel geamăt prelung şi trist, cu ochii ațintiți spre mama lui, continuând să se zbată tot mai tare.

Îndată apoi, alt strigăt, mai puternic şi mai dureros, veni din partea căprioarei. Şi, fără să mai țină seama de nici un pericol, nici de faptul că era singură în fața celor cinci vrăjmaşi, care-i răpiseră puiul, căprioara porni ca o săgeată spre ei… Copiii îi urmăreau înfiorați salturile repezi fără să vorbească, fără să respire. Când căprioara ajunse la o depărtare de câțiva metri de grupul copiilor, scoase din nou acel strigăt, privind țintă spre pui, făcu un ocol şi intră în nişte tufişuri.

Iedul întoarse capul după ea, icnind încet.

Toţi copiii deveniseră, în acelaşi timp, nişte iezi rătăciţi de mamele lor…

Ilinca se trezi prima din acea stare cu totul şi cu totul aparte. Fără să se mai uite la nimeni, ci doar la iedul care i se frământa în braţe, zise cu hotărâre, dar şi cu mare regret:

— Eu dau drumul iedului… să se ducă la mama lui…

Şi începu să plângă, cu hohote scurte, pe care încerca zadarnic să şi le stăpânească.

La început nimeni n-a spus nici da, nici nu. De altfel nici n-ar fi ştiut ce să spună. Ochii tuturor se contopiseră cu ochii puiului speriat şi trist. Ce-au zărit în ei nu ştiu, dar în aceeaşi clipă, toţi, au repetat aceleaşi cuvinte:

— Dă-i drumul!

Şi Ilinca se aplecă şi dădu drumul puiului…

Acesta porni orbeşte, cu salturi nesigure, într-o anumită direcţie, apoi făcu un mic ocol şi intră în aceleaşi tufişuri în care dispăruse căprioara.

Copiii porniră tăcuţi şi înfriguraţi pe urmele sale să vadă dacă şi-a regăsit mama. În pădure însă nu se zăreau decât umbrele copacilor şi câteva petece răvăşite de lumină.

Bătea încet un vânt cald şi nu se auzea decât ciripitul păsărelelor în ramurile copacilor.

Un fluture mare, strălucind în toate culorile, zbură prin faţa lor şi se aşeză pe o floare… Dar nimeni nu se uită la el.

La fel de tăcuţi începură să coboare încet, uitându-se în toate părţile. Se zgâriară pe mâini şi pe faţă în ţepi de salcâm… Tomiţă era cât pe ce să-şi scrântească un picior… Ilinca luă o trântă… dar nimeni nu s-a plâns de nimic. Mergeau mereu pe nişte urme nevăzute, atraşi de o forţă străină de voinţa lor.

Astfel ajunseră la marginea poienii unde păştea vaca lui Vlad. O albină se aşeză pe umărul Bărzăunului, dar n-o alungă nimeni.

Nu departe se auzea clipocitul liniştit al izvorului…

Iar de partea cealaltă a poienii, chiar la marginea pădurii, văzură cel mai frumos tablou din viața lor: mama şi puiul la un loc. Căprioara ținea capul ridicat, mişcând mereu din urechi, iar iedul, aşezat în genunchi, sugea cu nesaț.

O clipă… două… trei…

— Nemaipomenit! se auzi glasul surd al Bărzăunului.

În aceeaşi clipă căprioara întoarse capul spre ei, se răsuci fulgerător şi intră cu salturi mari în pădure, urmată de ied.

— Tâmpitule, nu puteai să taci?

— Mare dobitoc!

— Ce dracu ți-a venit să urli?

Toate aceste expresii şi încă multe altele, care mai de care mai tăioase, erau adresate Bărzăunului. Şi credeți că Bărzăunul s-a supărat, ori le-a răspuns cu alte cuvinte? Nuu… puteai să-i spui orice, că tot nu-l interesa. Aşa era de fericit. Privirile sale erau pline de o căldură aparte, încremenite spre marginea pădurii… Clătina mereu din cap şi voia să spună ceva şi nu putea. La un moment dat se întoarse spre ceilalți şi zise încet, ca şi cum atunci s-ar fi trezit dintr-un vis:

— A fost extraordinar de frumos!… Nu?… N-avea cum fi mai frumos… De aceea n-am putut să mă opresc să nu strig…

*

Nu se ştie precis, dar se pare că săpăturile de pe Dealul Ursului, în scopul găsirii comorii, au fost reluate după aproximativ douăzeci de minute de la eliberarea iedului. Numai că de data aceasta echipele s-au schimbat fără a se mai trage la sorți.

După ce Bărzăunul fusese făcut în toate felurile pentru marea lui greşeală, datorită căreia cele două făpturi ale pădurii se risipiseră ca un nor, toţi cei prezenţi îşi aduseră aminte de adevăratul scop pentru care urcaseră pe deal. Discuţiile referitoare la modul cum s-a comportat fiecare, atât la prinderea, cât şi la eliberarea iedului, păreau să nu se mai termine. Şi, pentru că oricine ţinea morţiş să aducă noi argumente, cei mari, adică Ilinca, Vlad, Virgil şi Tomiţă formară o echipă, iar Bărzăunul altă echipă, sau, ca să fiu mai exact, o bucăţică de echipă.

Şi săpăturile reîncepură…

Dar nu mai aveau farmecul de la început, orice s-ar spune.

Marele interes pentru comoară se dusese parcă pe apa sâmbetei. Cazmalele cădeau mai rar, lespezile se ridicau mai greu, în schimb cuvântul „ied" stăruia în fiecare clipă pe buzele tuturor. Şi poate că lucrurile s-ar fi calmat şi săpăturile ar fi recăpătat cu timpul importanţa cuvenită, dacă nu şi-ar fi făcut apariţia în preajma lor Napoleon. Sosise pe nesimţite şi se aşezase, cu botul pe labe, nu departe de săpători, privindu-i cu teamă şi neîncredere. Biata javră! După ce fusese alungată cu atâta furie, îndată după prinderea iedului, rătăcise, nimeni nu putea şti pe unde, trist şi cu capul în pământ, ca un mare nedreptăţit. Şi, la urma urmei, ce vină avea oare Napoleon? Dar, de, judecătorii l-au găsit, după cum aţi văzut, extrem de vinovat, chiar numai şi pentru faptul de a fi alergat un ied! Au vrut din nou să-l alunge. Napoleon însă n-a mai plecat… Era sătul de singurătate… Aşa că s-a întins jos, scheunând şi dând prietenos din coadă, ca şi cum ar fi vrut să spună că el n-are nici o vină, că a vrut să se joace cu iedul, că nu i-a făcut nici un rău. Se pare că argumentele sale au fost acceptate de copii şi l-au lăsat în pace.

*

Trecuse cam de mult de ora prânzului…

Şi oricât de importantă ar fi fost descoperirea comorii, oricâte urmări grave ar fi avut negăsirea ei în viaţa fiecărui participant, ceva

nedorit, chinuitor şi duşmănos ca o hienă a apărut în fața întregii echipe: foamea! Of, blestemată pedeapsă nemeritată hărăzită unor truditori atât de învăpăiați! Toată mâncarea lui Vlad din plasă, toți biscuiții aduşi de Tomiță, toate perele busuioace cărate de Virgil şi Bărzăun, în sfârşit, tot ce fusese bun de mâncat dispăruse de mult, pe nesimțite… Nimeni nu voia să spună însă că i-i foame… Dar tortura fiecăruia era mai presus de orice vorbă!

— Eu zic să plecăm acasă, propuse la un moment dat Tomiță, sigur că se va pomeni în fața unui refuz general şi chiar batjocorit de toți. Dar trebuia să încerce, o astfel de propunere trebuia să plece de la cineva! Şi, culmea-culmilor, nu s-a trezit nici refuzat, nici batjocorit. Da de unde? În clipa în care a pomenit cuvântul „acasă”, din piepturile tuturor izvorî aceeaşi expresie:

— Hai să plecăm!

Lui Tomiță nu-i veni să creadă. Chiar la un asemenea succes deplin nu se aşteptase. Continuă deci cu mai multă însuflețire:

— O să venim altădată şi atunci precis o să găsim comoara. O să aducem mâncare multă, multă, şi apă, şi…

— Foarte bine! Foarte bine! strigară cu toții în cor.

Numai Vlad nu s-a arătat bucuros ca ceilalți. El trebuia să rămână cu vaca la păşune până seara. Mâncarea o împărțise în mod egal celor care nu-şi aduseseră, aşa că… Şi tare greu îți mai pare că trece timpul când ți-i foame! Dar n-avea ce face şi nu se împotrivi hotărârii colectivului. Tomiță observă marea lui problemă şi-i promise în taină că o să se repeadă el de-acasă până la poalele dealului să-i aducă o plăcintă.

— Chiar? întrebă Vlad cu ochii umezi.

— Pe-onoarea mea!

Şi fața lui Vlad se lumină ca un crin la răsăritul soarelui.

Coborâşul de pe Dealul Ursului a fost mult mai greu decât urcuşul, mai ales că fiecare trebuia să răspundă atât de apărarea propriului său spate, cât şi de vacă. Şi cum aceasta se ospătase din belşug cu iarbă proaspătă şi făcuse un burdihan destul de mare, coborârea ei pe coasta prăpăstioasă reprezenta o problemă. Dar toate se petrecură până la poalele dealului cum nu se poate mai bine. Acolo însă… cine-ar fi crezut una ca asta? Acolo însă lucrurile luară o întorsătură nu numai tristă, ci şi ameninţătoare pentru ziua de mâine a fiecărui membru din echipă. Şi ştiţi de ce?… Poate credeţi că-i vorba de vreun lup? De vreun cutremur? Nu, dragii mei… mai rău! De cum ajunseră la marginea poienii, se treziră cu toţii faţă-n faţă cu… domnul Nicanor! A fost ceva de-a dreptul cumplit. Lângă el se mai aflau inginerul silvic din comună şi un alt domn, străin, cu un aparat de fotografiat, spânzurându-i de gât. Toţi copiii amuţiră şi încremeniră, de parcă i-ar fi transformat muma pădurii în stane de piatră. Singură vaca trase un răget prelung, pe semne un fel de „bună ziua" pe limba ei şi începu să se scarpine nepăsătoare de un copac.

Domnul Nicanor, de cum i-a zărit, a şi pornit spre ei cu paşi mari şi cu sprâncenele încruntate.

— Unde-aţi fost, mă, motanilor? întrebă el cu glasul tăvălit bine prin oţet şi piper.

— Îîîî…

— Ăăăă…

— Păii…

— Noi…

— Am fost…

— Unde, mă, nu s-aude?

— Bu-bună ziua, do-domnule secretar, îndrăzni Ilinca, nu pentru că ar fi fost cea mai curajoasă, ci pentru că o cunoştea oarecum domnul Nicanor. Doar ea era cea mai bună recitatoare din comună şi fusese clasată pe locul întâi.

— Tu nu cumva eşti Ilinca, fata brigadierului Iliuţ? întrebă domnul Nicanor în loc de răspuns la bună ziua.

— Da, domnule secretar, eu sunt.

— Aha! Şi-acum spune-mi repede unde-aţi fost cu lopeţi şi cazmale! Dar să-mi spui drept, auzi?

— Păi…

— Fără nici un „păi”!

— Am fost şi noi… aici, în pădure…

— Să săpăm un izvor, răsună cutezător glasul Bărzăunului, oferind tuturor o soluţie salvatoare.

— Să săpaţi un izvor? se încreţi din nou domnul Nicanor. Cum, adică, să săpaţi un izvor? Pentru cine să săpaţi voi un izvor? N-aveţi destulă apă-n sat?

Situaţia în care se afla întregul grup ar fi devenit extrem de grea, dacă străinul cu aparatul de fotografiat nu s-ar fi grăbit.

— Să mergem, domnule secretar, spuse acesta, că ne apucă noaptea pe coclauri!

— Mergem, mergem, domnule preşedinte, răspunse politicos domnul Nicanor.

Dar, cu toate că a zis „mergem, mergem”, nu se porni cu nici un chip din faţa copiilor. Parcă l-ar fi plantat cineva acolo. Se uită ţintă la fiecare, la cazmale şi lopeţi, apoi dădu furios din cap şi zise răstit:

— Izvor, vasăzică? Lasă că ştiu eu unde-aţi fost, şobolanilor! He, he! Nu văd eu? Vă arăt eu vouă mâine!

Dădu să plece, dar… (uf, şi Bărzăunul ăsta!) ochii i se opriră asupra Bărzăunului, care ţinea în mână una din tăbliţele descoperite în ruine

şi pe care ceilalţi le dăduseră uitării de-atunci. Şi doar Bărzăunul luase tăbliţa ca să-şi ascută cuţitul pe ea, nu ca să facă vreun rău cuiva. Dar domnul Nicanor crezu cu totul altceva.

— Ce ţii în mână, mă, Sarsailă?

Bărzăunul se fâstâci cu totul.

— Oooo…

— O… ce, mă? Ia dă-o-ncoace!

Şi numaidecât îi smulse tăbliţa din mână, se uită la ea pe toate părţile, de parcă ar fi vrut s-o mănânce, apoi tună:

— Unde-ai găsit tu asta, mă?

— Eu?… Am…

— Domnule secretar, nu plecăm odată? strigă iar cel cu aparatul la gât.

— Vin, vin, domnule preşedinte! Apoi se întoarse iar spre copii: Lasă că-mi spuneţi voi, n-aveţi grijă! Acum plecaţi mai repede acasă, că vă rup picioarele, faraonilor, s-aude?!

Şi domnul Nicanor plecă pufnind furios, lăsând întreaga echipă suspendată între cer şi pământ.

Ce-a mai pătimit Bărzăunul după aceea din partea celorlalţi, nu vă mai spun. Cum naiba de se găsise tocmai el să ia tăbliţa aceea blestemată? Dacă fusese pusă acolo, împreună cu celelalte, tocmai de domnul Nicanor, pentru a-i pune pe ei la încercare? Nu putea să le lase la locul lor, sau să le acopere cu pământ, ori să le arunce în mlaştina de lângă izvor? Pe cine l-ar mai fi durut capul de ele? Iar ei ar fi rămas cu obraz curat şi nu le-ar mai fi avut nimeni grija. Dar aşa?… Mă, parcă a fost un făcut: Bărzăunul cu insulta adresată Ilincăi, el cu speriatul iedului şi căprioarei şi tot el cu luatul tăbliţei! Păi să nu-ţi vină să urli?

— Mă, tu trebuia să te naşti oaie, îi spuse, în concluzie, cu o furie blândă Vlad. Aveai toate calităţile!

S-au despărțit plecând fiecare spre casa lui. Numai Virgil n-a uitat că trebuie s-o ajute pe Ilinca să aducă legătura cu lână de la mătușă-sa Lisaveta.

Nu vă mai spun ce explicații au dat acasă, nici ce-au pățit de la mamele lor… Ce rost ar mai avea? Parcă voi nu vă închipuiți? Mai dureros decât orice era însă altceva… Cum a început să înnopteze, la poarta fiecăruia a bătut un om de la primărie. A doua zi, la orele opt fix, trebuiau să se prezinte cu toții în fața domnului Nicanor!! Neapărat, că altfel… Asta umpluse cu desăvârşire paharul cu venin. Nu vă mai spun nici cum a dormit în acea noapte de pomină fiecare. Ar fi prea dureros pentru mine şi, ca să fiu sincer, nu mi-a plăcut niciodată să vorbesc despre lucruri triste.

Virgil Năsturel fu primul dintre cei cinci năpăstuiți care s-a prezentat la primărie cu exact 37 de minute înainte de ora stabilită. Şi acest fapt l-a aflat de la paznicul Potîngă, proțăpit în uşa primăriei ca o momâie.

— Ce cauți, mă, aici? îl întrebă acesta când Virgil dădu să intre.

— Păi… m-a chemat domnul Nicanor.

— Aha!… făcu Potîngă, ca şi cum ar fi fost în cunoştință de cauză. Imediat după aceea însă strâmbă din buze de parcă ar fi mâncat aguridă, scoase capătul de țigară din colțul gurii şi întrebă:

— Ce?

— M-a chemat domnul Nicanor, repetă mai rar şi mai tare Virgil, crezând că paznicul n-a înțeles, ori n-a auzit.

— Aşaaa… Te-a chemat, vasăzică… Pe tine, mă?

— Pe mine.

— Nu pe tat'tu, ori pe mă-ta?

— Nu.

— Aici?

— Aici.

— Şi de ce?

— Nu ştiu.

— Sssst!... Ai făcut ceva? întrebă Potîngă cu glas scăzut, închizând dintr-un ochi.

— N-am făcut nimic.

— Nu se poate!

— Pe cuvânt de...

— Mă!... şi Potîngă deveni autoritar: eu zic că nu se poate să te fi chemat domnul secretar degeaba, ne-am înțeles? Vă ştiu eu pe voi! Ehe, mie-mi spui?!

Virgil ridică din umeri şi dădu din nou să intre. Potîngă îl prinse de guler şi-l țintui locului.

— Unde intri, mă orătanie, fără să-ți dau eu drumul? Ai?

— Păi dacă m-a chemat, intru, că pe urmă...

— Mda... Şi la ce oră te-a chemat?

— La opt fix.

— Aha!... Apăi vezi tu, mă surcică?... Acum e ora opt fix la tine? E opt, mă?... Tu nu vezi că nu-i decât şapte şi... şi... 20, 21, 22, că nu-i decât şapte şi 23 de minute?

Şi bătu de mai multe ori cu degetul în cadranul ceasului, pentru a-l face pe Virgil să fie absolut convins.

— Bine, bine, zise Virgil sătul de dialogul cu Potîngă.

Coborî scările şi se aşeză pe o bancă din fața primăriei.

Chiar atunci trecu pe lângă el străinul pe care-l văzuse în ziua trecută cu aparatul de fotografiat. Paznicul luă poziție de drepți şi strigă de departe:

— Să trăiți!

— Bun noroc, zise străinul, aruncând o privire fugară spre Virgil. Apoi urcă scările şi intră glonț în primărie.

— Să trăiți, domnule! mai salută o dată Potîngă când străinul trecu pe lângă el.

— Vezi că or să vină nişte copii aici, zise străinul înainte de a închide uşa. Să-i laşi să intre, că i-am chemat eu!

— Am înțeles!

Virgil, auzind că până și acel străin, atât de respectat de Potîngă, era interesat de prezența lor acolo, se făcu mic de tot și simți inima bătându-i nu în piept, ci în cap.

— Oare ce-or să ne facă? gândi el încruntându-se.

În acel moment, aproape fără să fie observat, apăru Bărzăunul. Venea încet, uitându-se speriat în toate părţile, de parcă atunci ar fi căzut din lună. Dând cu ochii de Virgil, se opri la câțiva paşi şi-l întrebă:

— Şi pe tine te-a chemat?

— Şi.

— Tot pentru…

— Cine poate şti?

— Eh, ce-o fi, o fi… trase Bărzăunul concluzia aşezându-se pe iarbă, lângă bancă. Apoi începu să vorbească încet şi rar ca un bătrân: a venit aseară la noi… mama Ilincăi… și s-a sfădit cu mama.

— De ce? întrebă Virgil interesat.

— Din cauza mea…

— Adică de ce din cauza ta?

— Bine… ce, parcă tu nu ştii?… Zicea că s-a trezit cu domnul Nicanor în casă, că i-a arătat tăblița aceea de lut pe care am găsit-o eu… că… multe, multe… şi că numai din cauza mea Ilinca stă cu nasul în pernă şi boceşte tot timpul… Auzi tu, la ea! Parcă eu am ştiut că o să iasă aşa?

Virgil rămase mut cu desăvârşire. Chiar la o asemenea năpastă nu se aştepta. Căscă gura să spună ceva, dar nu putu. Ochii i se umeziră, iar gândul că Ilinca e atât de nefericită îl durea mai tare ca toate. Nici măcar nu fu în stare să observe că de ei s-a apropiat Tomiță.

— Vlad nu poate veni, zise acesta cu un fel de nepăsare în glas şi se aşeză pe bancă, lângă Virgil. L-am întâlnit ducându-se cu vaca la păşune. Plângea şi zicea că numai Bărzăunul ne-a băgat pe noi în toată grozăvia asta.

Bărzăunul se strâmbă a lehamite şi aruncă cu o pietricică după o cioară.

— Sigur că da, zise Tomiță uitându-se la el ca la un spin otrăvit, ție nici nu-ți pasă!

— Ați venit, mă? se auzi vocea domnului Nicanor de pe terasa primăriei.

Nimeni nu răspunse, de parcă nu era vorba despre ei. Aşteptau să se dărâme primăria, cu tot cu domnul Nicanor, peste ei şi peste toți cei care nu mai încăpeau din cauza lor. Virgil nu observă nici când pe scările primăriei a urcat în fuga mare mama Ilincăi.

Timpul trecea mai greu ca un compresor…

— Veniți sus, mă, odată, că vă cheamă domnul secretar! răsună plin de importanță glasul lui Potîngă.

Urcară scările încet, de parcă în uşa primăriei ar fi stat cu paloşul în mână Zmeul-Zmeilor, gata să le taie capul. Înainte de a intra în primărie, auziră glasul mamei Ilincăi:

— Aşa-i vorba? Iacă, mă duc să v-o trimit îndată şi pe fata mea, că am lăsat-o plângând acasă de mama focului.

— Apoi uşa se deschise şi mama Ilincăi ieşi la fel de repede precum intrase. Pe aceeaşi uşă pătrunseră şi eroii noştri cu ochii în pământ.

— Unde-i motanul lui Vasilescu? întrebă domnul Nicanor, când văzu că Vlad nu se află printre ei.

— L-a trimis mă-sa cu vaca la păşune, răspunse curajos Bărzăunul.

Auzind glasul Bărzăunului ridică şi Virgil ochii din pământ şi nimeri cu ei chiar în ochii străinului care intrase mai înainte. Acesta şedea pe un scaun şi privea zâmbind spre ei. Pe biroul domnului Nicanor se putea vedea, rezemată de o vază cu flori, tăbliţa luată de Bărzăun de la cetate. Nu era un semn bun pentru nimeni. Lângă birou, alături de domnul Nicanor, se mai aflau doi străini pe care nimeni din grup nu-i mai văzuse vreodată. Unul purta ochelari fumurii, iar celălalt un fel de barbă scurtă şi o mustaţă parcă făcută cu creionul.

— Ia staţi jos, puştilor, li se adresă blând străinul cel cu aparatul de fotografiat. Unde aţi găsit voi tăbliţa asta?

Ochii copiilor se întoarseră speriaţi spre tăbliţa ridicată cu foarte mare grijă de străin. Dar tăcură cu toţii mâlc. Înseamnă că de ceea ce se temuseră mai avan, tot nu putuseră scăpa!

— Unde, mă, şobolanilor, nu s-aude? interveni cu glas aspru domnul Nicanor.

— Lasă copiii mai încet, zise cu aceeaşi voce blândă străinul. Nu vezi cât îs de speriaţi?… Ce aveţi, puştilor, de nu vreţi să scoateţi o vorbă?

Şi străinul slobozi un hohot de râs care umplu toată camera. Se ridică de pe scaun, deschise o mapă neagră şi scoase de acolo câteva batoane mari de ciocolată. Întinse fiecăruia câte unul, ciufuli vesel părul lui Virgil, îl pişcă puţin de bărbie pe Tomiţă, iar pe Bărzăun îl strânse la piept spunându-i „pistruiat", începu să râdă chiar şi domnul Nicanor, dar, văzând că Virgil se uită mirat la el, se încruntă numaidecât.

— Ei, acum putem sta de vorbă? reluă străinul.

În aceeaşi clipă se auziră câteva bătăi uşoare în uşă. Virgil întoarse capul şi crezu că soarele răsare chiar atunci în uşa primăriei.

— Ilinca! şopti el fără să-l audă nimeni.

Într-adevăr, pe uşă intrase Ilinca, îmbrăcată într-o rochiță roz, cu sandăluțe albe şi cu o floricică roşie în păr. Se opri în prag râzând. Apoi îşi duse repede amândouă mâinile la ochi şi începu să suspine. Această trecere neaşteptată de la râs la plâns, nu făcu decât să stârnească un hohot general de râs.

— Ce ai, frumoasă Cosânzeană, de plângi?

Şi străinul porni spre ea cu brațele deschise. O prinse de umeri, o sărută pe frunte, apoi o trase pe un scaun lângă el oferindu-i o ciocolată.

— Poftim, şi te rog să nu mai plângi. Doar eşti fetiță mare, nu?

— Da, răspunse mai curajoasă Ilinca după ce luă ciocolata.

— Ei, bravo, zise admirativ străinul.

Ilinca se uită pe furiş la Virgil şi începu iar să zâmbească. În sufletul ei păstra însă o taină tristă. Ea fusese aceea care dăduse domnului Nicanor numele fiecărui căutător de comori… Dar nu putuse altfel. Doar domnul Nicanor trebuia să cunoască adevărul adevărat, nu bâlbâielile Bărzăunului. Aşa căă…

Şi discuțiile reîncepură fără ca nimănui să-i mai fie teamă. Aşa aflară copiii că străinul care le dăduse ciocolată era Preşedintele Consiliului Județean, iar ceilalți doi nu erau alții decât cei mai renumiți arheologi de la Iaşi, veniți în sat special pentru a face cercetări la cetatea de pe Dealul Ursului, în vederea restaurării.

Când aflară că tăblița fusese găsită chiar în zidul cetății şi că mai rămăseseră încă două acolo, săriră în sus.

— Să mergem imediat acolo! spuse repezit cel cu barbă. Nu cumva să dispară!

— Nu le ia nimeni, domnule, îl asigură, stăpân pe situație, Bărzăunul. Le-am ascuns eu bine sub nişte bolovani, ca să am cu ce-mi ascuți cuțitul.

— Cuum?! sări ca ars cel cu ochelari fumurii. Le-ai pus sub bolovani?! Şi voiai să-ți ascuți cuțitul cu ele??

Şi ochelaristul rămase o clipă cu gura căscată, de parcă ar fi înghițit un ac. Apoi începu să-i turuie gura ca o pocnitoare:

— Păi tu ştii, puştiule, că tăblițele astea poartă inscripții pe ele de la zidirea cetății, de peste o mie de ani, şi că-s mai de preț decât dacă ar fi de aur?

— Eeei!… făcu Bărzăunul grozav de mirat. Chiar aşa?

— Păi! continuă străinul umflându-şi guşa şi uitându-se la tăbliță de parcă atunci ar fi trebuit s-o înghită cu apă rece.

— Extraordinar! se miră din nou Bărzăunul nevenindu-i să creadă. Eu le-am găsit pe toate trei, într-o crăpătură a zidului.

— Şi voiai să-ți ascuți cuțitul pe ele, mototolule, aşa-i? se zburli la el domnul Nicanor.

Bărzăunul nu găsi pentru moment un răspuns potrivit şi, zdrobit sub greutatea privirilor domnului Nicanor, nu fu în stare decât să rupă o bucată mare de ciocolată şi s-o vâre toată în gură.

Păi eu de ce nu le dădeam voie să sape acolo? se adresă străinilor domnul Nicanor. Nu ştiu eu de ce-s în stare popândăii ăştia? Parcă o dată le-am spus să-şi vadă de învățătură şi să nu mai scurme în ruine? De asta am îngrădit zidurile şi aşteptam să vină specialiştii, să înceapă lucrarea. Dar ei tot nu s-au astâmpărat şi uite ce erau să facă, dacă nu-i prindeam la timp!

Deşi toții copiii țineau ochii în pământ şi nici măcar nu mai clipeau de ruşine, nu se mai temură totuşi de asprimea vocii domnului Nicanor. Încet-încet îşi ridicară privirile spre el, dar cu mult mai mare

respect ca până atunci. Degeaba l-au crezut ei aşa şi aşa. Domnul Nicanor avusese dreptate!

— Haidem cu toții la cetate! spuse preşedintele. Să vedem locul unde au fost găsite şi să le luăm şi pe celelalte. Cine ştie ce surprize ne mai aşteaptă?

*

Lângă primărie erau trase două maşini negre. Intrară în ele şi copiii, lăfăindu-se pe pernele moi şi, în câteva minute, ajunseră în poiana de la poalele dealului. Acolo, stând singur pe o cioată, în apropierea vacii, putea fi văzut Vlad citind cu mare interes „Winnetou". Primi şi el o ciocolată din partea preşedintelui, fu pus repede în temă şi invitat să meargă la cetate.

— Dar… vaca… se îngrijoră el.

— Lasă vaca fără teamă, îi spuse râzând un şofer. O păzim noi, că tot nu putem urca cu maşinile până sus.

— Mulțumesc frumos, zise el fericit şi intră în grup.

Nu-şi găsi alt loc mai potrivit decât lângă Ilinca.

Virgil nu dădu nici o importanță acestui fapt.

După câțiva paşi, Vlad îi întinse Ilincăi ciocolata lui spunându-i că el nu mănâncă „fleacuri de astea".

— Nu, Vlad, mulțumesc frumos, dar am şi eu una la fel de mare, refuză politicoasă Ilinca.

Şi, pentru că urcuşul devenea din ce în ce mai greu, Virgil îi propuse Ilincăi să se sprijine de brațul său.

— Eu urc foarte uşor, se mândri el apucând-o de mână.

Şi Ilinca găsi cu cale că are, într-adevăr, nevoie de ajutorul lui Virgil, mai ales că pantofiorii o cam strângeau. Şi chiar din acea clipă s-a ținut mereu de brațul său până sus, la cetate.

Legenda rândunicii şi a vrabiei

Nici o altă fată din acea parte a lumii nu era atât de frumoasă, de harnică și de isteață ca Rândunica, fata unui morar, căruia îi murise nevasta într-o vreme de cumpănă. Rândunica rămăsese astfel orfană de mamă tocmai când avea mai multă nevoie de ea. Iar morarul, ce crezi? În loc să-şi vadă de fata lui, s-o crească, s-o îndrume pe calea cea bună și s-o înzestreze cum se cuvine, aduse după o vreme în moară o altă moară. Adică nu chiar o moară adevărată, cu roată, cu pietre şi cu celelalte de trebuință, ci o femeie care avea o gură ca o moară hodorogită. De aceea, oamenii din preajmă spuneau că morarul are „moară-n moară". Faptul însă că noii morărițe nu-i mai tăcea gura nici măcar când bea apă sau când dormea, n-ar fi fost o pacoste prea mare. S-au mai văzut, de când lumea, astfel de femei. Numai că era mai rea ca otrava. Nu trecuse nici un an de când venise la moară şi dădu naştere unei fetițe pe care o boteză Vrăbiuța. Rândunica, după câte se cunosc, nu avea în acea vreme mai mult de trei ani. Mama vitregă o puse, de cum se născu Vrăbiuța, să stea tot timpul lângă ea, s-o legene în copaie şi s-o schimbe de scutece când va fi nevoie. Treburi grele pentru o fetiță de trei ani, care voia să se joace și nu să stea țeapănă lângă gâgâlicea din copaie. N-avea biata Rândunică timp pentru ea nici să mănânce ca lumea și nici să doarmă.

Şi cele două surori vitrege crescură mari. Rândunica, deşi supusă de mama Vrăbiuței la cele mai grele munci ale casei, aproape tot timpul flămândă şi prost îmbrăcată, se făcuse deosebit de frumoasă, deşteaptă şi harnică, în timp ce Vrăbiuța începea să semene tot mai mult cu mama ei: gureşă, mincinoasă, hoață şi cu pretenții de stăpână în toată casa. Rândunica ținea la ea și-i trecea cu vederea toate mofturile sperând să devină cu timpul mai bună la suflet. Nu era urâtă nici Vrăbiuța, numai că nu prea avea gust să se îmbrace cum se cuvine, îi plăceau, numai hainele cenuşii şi, chiar destul de mare fiind, cel mai mult o atrăgeau jocurile în colbul drumului.

Necazul mare însă venea după un timp din altă parte. Cele două surori vitrege începură să nu se mai suporte una pe alta, iar Vrăbiuța ajunse chiar s-o urască pe Rândunica. Şi asta numai din cauza răutății Vrăbiuței, care voia totul pentru ea și încerca s-o transforme chiar pe Rândunica într-o slugă a ei. Eu cred însă, din câte am auzit, că spre astfel de răutăți şi mofturi o îndruma mama ei, cu scopul de a o determina încetul cu încetul pe Rândunica să-şi ia lumea în cap şi să nu mai aibă nici o pretenție la averea morarului. Or, cine ştie, poate aşa era feleşagul Vrăbiuței. Dar să nu uit ce voiam să spun.

Într-o zi de vară, senină şi călduroasă, cele două surori au plecat spre pădurea din apropiere să culeagă fragi şi zmeură. Tot drumul, Vrăbiuței nu i-a mai tăcut gura, făcând-o proastă şi leneşă – auzi tu cine vorbea! – îi smulse la un moment dat cofița din mână și o aruncă în noroi şi, văzând că nu se supără şi tace, îi rupse fustița în două.

Dar aşa se întâmplă uneori şi între surorile cele bune, nu numai între cele vitrege.

După ce au mers un timp prin pădure, au ajuns într-o rarişte plină cu fragi şi zmeură. Ele însă nu şi-au dat seama că au intrat în împărăția Zânei Florilor, care nu ierta niciodată pe cei care-i călcau hotarul. Amândouă surorile se apucară de cules. Numai că Rândunica punea în cofiță tot ce culegea, în timp ce Vrăbiuța ducea totul la gură.

— Tu de ce nu culegi şi pentru mama şi tata? întrebă Rândunica într-o vreme.

— Pentru că aşa vreau eu! răspunse cu obrăznicie Vrăbiuța. Numai ție ți-a spus mama să culegi în cofiță, nu şi mie!

Tocmai în acel moment, de cele două fete se apropie o bătrânică aproape oarbă, sprijinindu-se de un toiag.

— Bună vremea, fete frumoase, le spuse ea.

— Bună să-ți fie inima, măiculiță, răspunse Rândunica. Dar cum ai nimerit în acest loc dacă vezi aşa de rău?

— Mi-a fost poftă să gust şi eu câteva bobițe de fragi şi de zmeură, că de mult n-am mai gustat şi nimeni nu vrea să-mi aducă acasă. Vai şi amar de cei bătrâni şi cu vederea slabă!

— Dacă-i pe-aşa, spuse miloasă Rândunica, uite, ține de la mine toți fragii şi zmeura pe care le-am cules şi întoarce-te acasă la mata, că eu rămân să culeg altele.

— Ba să nu-i dai nimic! sări cu gura Vrăbiuța. Păstrează totul pentru mama şi tata, că n-am să mă aplec eu să culeg!

În acea clipă se produse o lumină puternică şi, în locul bătrânei oarbe, răsări o tânără de o frumusețe nemaipomenită. Era îmbrăcată cu o rochie lungă, țesută din fire de aur şi bătută toată cu pietre scumpe, iar pe frunte îi strălucea o coroniță de diamant. Cele două surori vitrege au rămas încremenite de emoție.

— Cine v-a îndemnat să cutezați a veni în împărăția mea? întrebă tânăra uitându-se spre Vrăbiuță nu prea prietenoasă.

— Dar tu cine ești? întrebă la rându-i Vrăbiuța.

— Eu sunt Zâna Florilor și cine intră în împărăția mea nu poate rămâne nepedepsit. Dar pentru că-mi sunteți dragi, pedeapsa voastră va fi mai ușoară: pe tine, Rândunică, te voi preface într-o pasăre frumoasă și iubită de toți oamenii pământului. Cuibul tău, pe care-l vei construi întotdeauna sub streașina caselor omenești, va fi apărat și îndrăgit mai ales de copii. Cântecele tale vor răsuna din zori și până seara și vor fi ascultate cu drag de toți cei care le vor auzi. Iar tu, Vrăbiuță, care ai un suflet nu prea bun și vrei totul în viață numai pentru tine, să te prefaci tot într-o pasăre și să trăiești aproape de sora ta, poate astfel vei ajunge s-o iubești cum merită. Și să mai știi tu că permanent și pretutindeni atât copiii, cât și pisicile vor încerca să te prindă și chiar să te ucidă.

Îndată după aceste spuse, zâna dispăru, iar cele două surori vitrege se prefăcură în păsări, așa cum menise zâna. Mare păcat însă că zâna, cam grăbită și aiurită, n-a observat că Rândunica avea fustița desfăcută în două de Vrăbiuță și de aceea a rămas pentru totdeauna cu coada despicată. Dar ea nu recunoaște că-i despicată, ci că așa-i place ei, să poarte șliț. O fi având și ea dreptatea ei.

Și din acea clipă, Rândunica și Vrăbiuța trăiesc aproape una de alta, pe lângă casele oamenilor, numai că, din păcate, continuă și azi să se certe ca două surori vitrege. Îndeosebi Vrăbiuța dorește tot timpul să pună stăpânire pe cuibul Rândunicii.

Legenda celei mai frumoase icoane

Demult, demult, trăia într-o cetate un mare meşter în zugrăvirea bisericilor şi icoanelor. Meşterul era căsătorit. Îşi iubea foarte mult soția, care-i dăruise cel mai scump odor de pe lume, o fetiță cu numele Maria. Iar fetița creştea tot mai mare şi mai frumoasă. Ce-şi putea dori mai mult meşterul? S-ar fi putut compara, oare, toate comorile lumii la un loc cu comorile pe care le avea el acasă?

De fiecare dată când se întorcea de la muncă, Maria îi sărea râzând în brațe, într-o clocotitoare revărsare de dragoste, pe care nimeni şi nimic nu o poate oferi mai darnic decât propriu-ți copil.

Dar aşa e datul lumii de când e lumea lume. Firea anumitor oameni, fie genii sau cetățeni de rând, se schimbă uneori tot aşa de uşor precum se sparge în valuri oglinda unui lac la cea mai mică adiere…

Meşterul zugrav fu chemat într-o vreme chiar de către domnitorul țării să zugrăvească pereții unei biserici şi câteva icoane, în chiar cetatea de scaun a țării.

După ce termină de zugrăvit câțiva pereți cu chipuri de sfinți şi scene biblice, veni şi vremea când pe un perete trebuiau zugrăvite chipurile ctitorilor, adică ale familiei domnitoare. În acest scop meşterul fu chemat la palat pentru a cunoaşte mai bine chipurile

fiecărui membru. Cu acea ocazie meşterul o văzu şi pe fiica cea mare a domnitorului, de care se îndrăgosti apoi tot mai tare cu fiecare zi ce trecea. Astfel îi fu dat să uite treptat-treptat atât de soția sa, cât şi de minunata lui fiică, Maria. Iar fata domnitorului nu făcea decât să-i râdă în nas zugravului.

După ce termină de pictat chipurile ctitorilor, veni şi rândul icoanei Maicii Domnului cu Iisus în brațe. Zugravul era convins că totul îi va merge la fel de bine ca până atunci. Gândul său era însă tot timpul la fiica domnitorului. Lucrul la acea icoană însă se dovedi extrem de greu. Chipul Maicii Domnului nu-i reuşea oricât se străduia. Iar zilele treceau una după alta lungi şi chinuitoare… Ce lucra într-o zi, ştergea în ziua următoare şi relua totul de la început. Ajunsese la capătul puterilor. Slăbise mult şi părea ros de o boală ascunsă.

Domnitorul şi-a manifestat de mai multe ori nemulțumirea față de încetineala cu care mergea lucrul la icoană şi chiar l-a amenințat pe zugrav că-i va tăia capul dacă nu-şi va termina lucrul în trei zile.

Îngrozit de amenințarea domnitorului şi nemaiputând suporta nici chinul sufletesc în care trăia, se hotărî să mai încerce doar o singură dată zugrăvirea icoanei şi, de nu-i va reuşi nici de acea dată, se va arunca de pe turnul cel mai înalt al bisericii, pentru a-şi pune capăt zilelor.

În timpul nopții din preziua ultimei încercări, avu un vis neasemuit de frumos. Se făcea că se apropia de casa lui şi că Maria, fiica sa, îi sare în brațe râzând fericită. Se trezi plângând şi se apucă imediat de lucru la icoană. În aceeaşi zi reuşi să zugrăvească cel mai frumos chip al Maicii Domnului din câte văzuse până atunci. După terminarea lucrului, se retrase câțiva paşi şi privi spre icoană.

— Doamne! exclamă el deodată plin de uimire. Dar chipul Sfintei Fecioare nu este altul decât chipul fiicei mele, Maria. Şi, cu lacrimi de fericire în ochi, sărută chipul de pe icoană şoptind: Iartă-mi rătăcirea de până acum, Mărie, minunea mea dragă… Abia acum am înțeles cât de sfântă eşti tu pentru mine!

Când domnitorul intră în biserică însoțit de alaiul curții, rămase extaziat în fața icoanei. Se petrecuse parcă o minune. Niciodată parcă nu văzuse ceva mai frumos. După ce aduse nenumărate laude zugravului, îl încărcă cu fel de fel de daruri, nemaiştiind cum să-i mulțumească.

Îndată după aceea, zugravul porni cât mai repede către casă. În prag îi răsăriseră în cale soția şi fiica sa, Maria, îmbrățişându-l fericite, cu aceeaşi dragoste de totdeauna.

Pasărea fericirii

Boldur, fiul unui crai vestit dintr-o țară îndepărtată, își petrecea aproape tot timpul la vânătoare. Îi plăcea să ucidă tot ce întâlnea în cale. Săgețile lui dădeau rareori greș. Chiar și vitele oamenilor sărmani, pe care le întâlnea în cale, le săgeta fără pic de milă. Zadarnice erau plânsetele și rugămințile celor ce rămâneau sărăciți după trecerea lui Boldur prin locurile lor. Iar dacă cineva îndrăznea să-l oprească de a nu mai trimite săgețile ucigașe spre orice vietate, ori îi cerea plată pentru stricăciunile făcute, era sortit pieirii. Toți îi știau de frică și fugeau cât mai departe din calea lui. Inimă neagră, de tăciune, avea Boldur. Prieteni nu avea. Doar slugi care-i îndeplineau orbește toate poruncile. Se făcuse voinic și frumos la chip, dar nimeni nu-l privea cu dragoste. Doar Adam, sluga sa cea mai apropiată, un biet rob înțelept, încerca cu multă chibzuită să-i mai domolească setea de sânge. De multe ori însă era să-și piardă viața pentru îndrăzneala de a-i spune unele adevăruri prea dureroase. Nici Adam nu-și putea da seama cum de scăpase cu viață. De biciuit însă a fost biciuit de numeroase ori până la sânge. Și, totuși, nu se da bătut. Pentru a se apropia și mai mult de sufletul mândru, răsfățat și ascuns al fiului de crai, îi spunea povești, pilde și glume cu înțelesuri adânci, care păreau să-și găsească mai ușor cale deschisă spre inima întunecată și rece.

Într-o primăvară, când în parcul din jurul palatului împărătesc sc adunaseră fel de fel de păsări cântătoare, Boldur începu din nou să

țintească cu săgețile bietele ființe nevinovate. După ce le numără pe cele ucise, se așeză pe o bancă în apropierea unei fântâni. Îndată apoi zări venind spre fântână o bătrână apăsată de ani, ducând în mână un ulcior. Boldur n-o mai văzuse până atunci și se uita la ea ca la o arătare dintr-o altă lume. Bătrâna puse ulciorul pe marginea fântânii și se pregătea să scoată apă cu ciutura. Lui Boldur îi veni chef de joacă nătângă. Duse săgeata la ochi, ținti ulciorul și-l făcu țăndări dintr-o lovitură. Apoi râse cu poftă.

— Amar mie, fiule de crai. Mi-ai spart singurul ulcior pe care-l aveam. Cu ce voi mai duce eu apă de-acum în bordeiul meu?

— Cu pumnii, mătușă.

— Fă-ți milă și pomană, Măria Ta, și dă-mi altul în loc, că sunt prea săracă și n-am cu ce-mi cumpăra!

— Cum? Să mă duc eu până la palat pentru un ulcior? Nici gând.

— Atunci dă-mi un bănuț, să-mi cumpăr altul!

— Pleacă de-aici mai repede! se înfurie Boldur când văzu că stăruie să-i plătească până și o biată oală de lut.

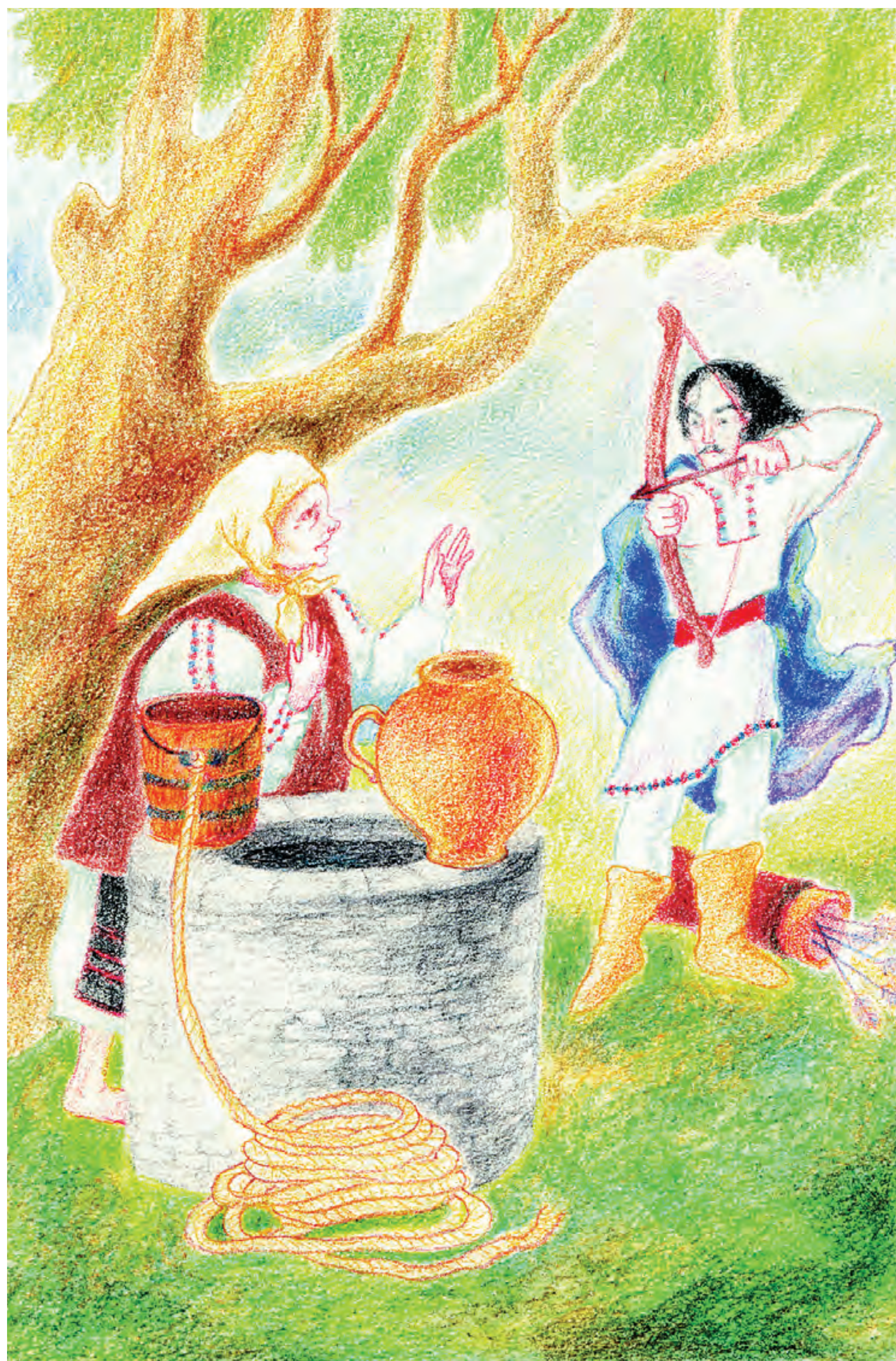
— Fie-ți milă, Măria Ta!

— N-ai plecat încă? Ori vrei să te arunc în fântână?

— Bine, Măria Ta, zise bătrâna cu obidă. Ai inima mai goală ca o scorbură. Voi pleca… dar ține minte vorbele mele: să nu ai pace în suflet până nu vei găsi Pasărea fericirii!

— Cum? Mai și blestemi, hârcă neghioabă?

Și se repezi spre ea cu paloșul în mână. Dar cum ajunse lângă fântână, rămase împietrit. Bătrâna nu mai era acolo. Se uită mirat peste tot. Bătrâna nicăieri. Doar vorbele ei continuau să răsune încă de pretutindeni ca un ecou depărtat: „Să nu ai pace în suflet până nu vei găsi Pasărea fericirii!”. Boldur o căută furios pe după copaci, se uită chiar și în fântână, lovi cu paloșul în frunzișuri, dar bătrâna dispăruse ca o umbră.

— Ce cauți, Măria Ta? auzi deodată glasul lui Adam în apropiere.

— Adame, n-ai văzut cumva o bătrână fugind încolo?

— N-am văzut, Măria Ta. Nu-i nimeni în toată grădina.

Încet-încet, Boldur își mai reveni și se așeză din nou pe bancă. Pentru a uita vorbele bătrânei se hotărî să plece la vânătoare și-i porunci lui Adam să pună șeile pe cai. Între timp sosi lângă el crăiasa, mama sa.

— Ce ai, fiul meu? Te văd tare amărât azi.

— N-am nimic, mamă, minți Boldur. Am hotărât să plec la vânătoare.

— Ai grijă, Boldur, să nu-ți facă cineva vreun rău! Știi tu cum sunt oamenii din împărăția noastră… Abia așteaptă să ne vadă morți.

— N-avea teamă, mamă! Nu-i jivină și nici om care să poată ține piept paloșului și săgeților mele.

— Bine, viteazul meu. Du-te și să te întorci cât mai repede.

— Mamă, o strigă Boldur când văzu că pleacă. Spune-mi, tu ai auzit vreodată de Pasărea fericirii?

— Vai mie, fiul meu! gemu îngrozită crăiasa. Cine ți-a pomenit de ea?

— Dar unde trăiește această pasăre?

— Nimeni nu știe unde, fiul meu… E departe, departe… poate la marginea pământului, ori mai departe… Mulți voinici ca tine, din multe împărății, au plecat s-o caute și nimeni nu s-a mai întors. Ia-ți gândul de la ea, căci n-o vei afla niciodată. Du-te mai repede la vânătoare și uită de Pasărea fericirii!

— Bine, mamă,… așa o să fac.

Dar Boldur nu-și putu alunga acel gând. Tot timpul îi răsunau în urechi vorbele bătrânei și nimic nu-l putea face să uite de ele. Când veni Adam să-l cheme la porțile palatului, unde așteptau caii înșeuați, Boldur dădu trist din cap.

— Cum, Măria Ta, nu mai plecăm la vânătoare?

— Nu, Adame… Pregăteşte caii pentru un drum mult mai lung şi pune în desagi galbeni mulţi, mulţi şi merinde cât încape.

— Dar unde plecăm, Măria Ta?

— Departe, departe, Adame. Şi, până nu voi găsi Pasărea fericirii, nu ne vom mai întoarce prin aceste locuri.

— Ce să găsim, Măria Ta? Pasărea fericirii?… Ce orătanie o mai fi şi asta? Că n-am auzit până azi de ea.

Boldur nu mai încercă să-l lămurească. Îl sili să facă precum i-a poruncit, apoi îşi luă rămas bun de la părinţi, se îmbrăcă aidoma unui om de rând, păstrându-şi doar paloşul la brâu şi plecă împreună cu Adam spre necunoscut.

Şi merseră ei, merseră zile şi nopţi, trecură prin sate şi cetăţi întrebând mereu pe oricine întâlneau în cale unde se află Pasărea fericirii. Dar nimeni nu le putea spune. Nu după mult timp ajunseseră într-o pădure uriaşă. Când erau pe la mijlocul ei, le ieşiră în cale patru haiduci.

— Hei, oameni buni, îi întrebă un haiduc, unde mergeţi cu aşa grabă, de nici n-aveţi vreme să daţi bună ziua?

Boldur nici măcar nu-l privi şi vru să treacă mai departe.

— N-am ce vorbi cu nişte trenţăroşi ca voi! Merg unde-mi place şi nu dau seamă nimănui! Dă drumul la cal!

— Ba, asta n-oi face-o, vericule, până nu-mi spui unde mergi şi ce ai în desagi.

— Aşa? făcu Boldur furios. Atunci primeşte-ţi răsplata pentru îndrăzneala ta!

Şi numaidecât trase paloşul cu gândul să taie pe omul care-l oprise din drum. Dar cât ai clipi săriră asupra sa toţi haiducii. Lupta

care se dădu fu scurtă şi atât Boldur cât şi Adam se treziseră legaţi de câte un copac.

— Aşa, ticăloşilor? M-aţi legat pe mine? Voi da poruncă să vă ardă pe toţi de vii!

— Poruncă, zici? Dar cine eşti de poţi da porunci?

— E Măria Sa, Boldur, fiul craiului, răspunse Adam.

— Cum? săriră toţi haiducii uimiţi. E chiar Măria Sa, Boldur?

— Precum aţi auzit! strigă Boldur mândru, gândind că numaidecât cei patru trenţăroşi se vor închina la picioarele lui şi vor cerşi îndurare.

— Tii, mare bucurie, fraţilor! zise mai marele haiducilor. Am pus mâna pe cel mai blestemat tâlhar din împărăţie! El mi-a răpit vitele şi grădina, ca să le dea boierului cu care mergea la vânătoare.

— Mie mi-a ucis văcuţele, zise altul.

— Pe mine m-a biciuit până la sânge, fără să ştiu nici acum de ce.

— În lături, nemernicilor! se zvârcoli neputincios Boldur. Dezlegaţi-mă cât mai repede, că altfel…

Dar nimeni nu-i mai asculta vorbele otrăvite. Caii, cu toţi galbenii şi merindele, fură luaţi şi duşi undeva în adâncul pădurii. Pe urmă trei dintre haiduci plecară să adune toată sărăcimea satelor, pentru a-l judeca pe cel ce le făcea viaţa atât de amară.

Adam voise la început să le spună că el n-are nici o vină, că şi el e un biet rob, ca şi ei, dar nu putu să-şi părăsească stăpânul într-un moment atât de greu.

Haiducul care rămăsese să-i păzească se înfrupta acum din bunătăţile găsite în desagi.

— Fii bun, omule, se rugă Adam, care nu mai putea de sete, şi dă-mi o gură de apă.

— Apa-i departe.

— Atunci caută în desagii noştri, că vei găsi câte o ploscă.

— Şi caii i-am dus departe.

— Dar mor de sete, omule! Ce rău ți-am făcut eu?

Haiducul porni mormăind să-i aducă apă. Îndată apoi se auzi, nu departe de ei, un strigăt.

— Hei, cine strigă? întrebă Adam.

— Eu strigam, răspunse o fată neasemuit de frumoasă, care se apropie uşor de ei. Mi-am pierdut văcuța şi o căutam pe aici.

— Fată frumoasă, fii bună şi ne dezleagă. Nişte tâlhari ne-au răpit caii şi merindele şi ne-au legat ca să ne poată rupe fiarele pădurii.

— Fata nu şezu deloc pe gânduri. Îi dezlegă cât putu mai repede. Tocmai atunci a început să se audă zgomot de glasuri. Se apropia mulțimea chemată de haiduci pentru a-l judeca pe Boldur.

— Să fugim, Măria Ta! zise Adam. Altfel ne vor ucide.

Şi cei doi începură să alerge din răsputeri, spre marea nedumerire a fetei. Un timp, mulțimea îi căută prin toată pădurea, dar nu-i mai găsi. Aflând că fata le dăduse drumul, o alungară dintre ei în pustiu. Într-adevăr, dincolo de pădure se întindea un pustiu nesfârşit. Aici ajunseră aproape sfârşiți Boldur şi Adam. Într-un târziu căzură lipsiți de puteri lângă o stâncă şi adormiră flămânzi şi însetați. Când se treziră, înconjurați de pustiu şi singurătate, fără merinde şi apă, fără cai şi fără o cărare pe unde să apuce, Boldur începu să spumege de furie.

— Ticăloşii! O să dau poruncă…

— Încet-încet, Măria Ta, îl întrerupse Adam. Cui mai poți da poruncă în pustiu?

— Dar o să murim de foame şi sete, Adame!

— Ba, nu moare omul aşa uşor, Măria Ta. Abia de acum vei începe să trăieşti ca un om adevărat. Că până acum nu ştiai decât să dai porunci

să ți se închine totul la picioare. Şi mai ştiai să ucizi pe oricine fără chibzuință şi fără milă.

— Acum începi să mă judeci şi tu?

— De, Măria Ta… dreptu-i că până acum, de câte ori am încercat a-ți zice o vorbă, m-am ales cu muşcătura biciului. De azi însă învăța-vei să mai şi asculți, dacă vrei să trăieşti.

— Vreau să mă întorc acasă! Nu pot merge aşa mai departe!

Şi Boldur vru să se întoarcă. Dar numaidecât pustiul începu să vuiască şi de pretutindeni se auziră din nou vorbele bătrânei: „Să nu ai pace în suflet, până nu vei găsi Pasărea fericirii!".

Şi iarăşi porniră, tăind pustiul de-a lungul şi de-a latul, chinuiți de foame şi sete. Puținii oameni pe care-i găseau rătăcind printre stânci şi nisipuri nu le puteau da nici un răspuns. Nimeni nu auzise de Pasărea fericirii. Boldur devenea cu fiecare zi tot mai tăcut şi mai gânditor. Ceea ce-l bucura însă nespus de mult pe Adam era faptul că fiul de crai nu mai avea nasul atât de sus ca înainte. Lipsurile şi necazurile îndurate îl făceau mai înțelegător, mai apropiat.

Într-o seară, când amândoi nu mai puteau merge de osteniți şi înfometați, se opriră într-o mică peşteră să-şi caute culcuş.

— Dar în noaptea asta cum vom dormi, Adame?

— Cum am dormit şi-n celelalte nopți, Măria Ta.

— Ce? Tot aşa, pe pământul gol, bătuți de vânt şi de nisip?

— Ba nu, Măria Ta, râse Adam într-un dinte. Facem altfel.

— Cum? sări bucuros Boldur, visându-se într-un pat adevărat.

— Păi uite, Măria Ta: cum vine noaptea, ne hrănim pe-ndelete cu răbdări prăjite, căutăm un loc bun, uite colo, pe piatra ceea, apoi ne culcăm pe pântece şi ne-nvelim cu spatele. Şi ne închipuim că ne aflăm în puf şi mătasă.

Boldur începu să râdă, la început mânzeşte, apoi în hohote nestăvilite, cum nu mai râsese niciodată în viața lui.

— Cum, Măria Ta, râzi?

— Păi cum să nu râd, dacă spui asemenea năzdrăvănii?

— Mare minune, Măria Ta! E pentru prima oară când te aud şi eu râzând ca un om adevărat, că până acum nu râdeai decât când făceai rău cuiva.

A doua zi porniră din nou mai departe. Şi cum mergeau ei aşa, zărind deodată, rezemată de o stâncă, un fel de mogâldeață, care semăna a orice, numai a om nu.

— Ia uite, Adame. Ce-o fi arătarea ceea de colo?

— Arătarea ca arătarea, Măria Ta… că şi drac de-o fi, tot o fi mai bun ca foamea. Dar traista de lângă ea îmi face mie cu ochiul. Oare ce-o fi având în ea?

— Ştiu eu? Ia să ne dăm mai lângă ea.

Şi se apropiară amândoi cu teamă. Acum vedeau bine. În fața lor se afla, după toate semnele, un om. Dar un om bătrân, bătrân, cum nu le-a mai fost dat să vadă altul. Barba şi pletele crescuseră aşa de mari, încât îi acopereau aproape întreg trupul. Ținea ochii închişi, iar sprâncenele stufoase îi ascundeau ochii.

— Ia caută-l în traistă, Adame, să vedem ce are.

— Cum, Măria Ta? Fără ştirea lui? Ce suntem noi, hoți?

— Hei, moşule! strigă Boldur, dându-i cu paloşul în lături pletele de pe față. Ce ai în traistă? Bătrânul rămase încremenit. N-auzi, bătrâne? Ori vrei să te străpung cu paloşul?

Bătrânul deschise ochii pe rând, privindu-i cam dintr-o parte.

— Cine-i fi fiind, străinule, de te porți aidoma fiarelor din pustiu?

— Cum? sări țanțoş Boldur, păi eu sunt…

Dar numaidecât glasul i se muie şi se aplecă spre bătrân cu înfățişare de cerşetor flămând: dar de ce mă-ntrebi?

— Uite-aşa, răspunse zâmbind bătrânul. Să văd dacă n-am greşit în bănuiala mea. Eu zic că eşti… ori împărat, ori ucigaş.

— Ba-i şi una, şi alta, moşule, sări Adam cu vorba. Pentru că nu poți fi împărat dacă nu eşti ucigaş, tot aşa cum orice ucigaş se crede, în felul lui, împărat.

Boldur se uită furios spre Adam, dar acesta nu se mai temea ca altădată.

— Dar eu tot n-am priceput, zise bătrânul.

— Nici n-ai cum pricepe, moşule, că prea suntem flămânzi şi însetați, răspunse tot Adam.

— Aha, de asta însoțitorul domniei tale voia să mă ucidă şi să mă prade?

— Eh, moşule… trece-l cu vederea de data asta. Măria Sa, că-i fiu de crai, nu ştie decât să poruncească, iar cine nu i se supune, piere. Nu ştii domnia ta că şi măgarul, până nu-i pus la ham şi măsurat cu ciomagul, zburdă mereu şi răstoarnă totul în cale?

Bătrânul începu să râdă cu poftă.

— Fii bun şi mă iartă, moşule, îşi îndulci Boldur glasul, pentru vorbele nesăbuite, înainte de a-i da slugii mele răsplata măgarului.

— Cum, Măria Ta? îi întoarse Adam vorba, îți ceri iertare de la un om de rând?

— Adame, nu cumva ți-ai pierdut capul pe drum?

— De, Măria Ta, l-oi fi pierdut. Dacă nu-l mai vezi pe gât la mine, atunci precis că nici unul din noi nu mai are cap.

Bătrânul râse din nou, apoi desfăcu traista şi scoase din ea câteva cepe şi o pâine. Se ospătară tustrei pe săturate.

— Grozave bunătăți, făcu Boldur. Dacă nu m-ar fi prădat mai de mult nişte tâlhari, ți-aş fi dat câteva pungi cu galbeni pentru asemenea ospăț, moşule.

— Ei, crăişorule, ce vorbe aud? făcu supărat moşul. Au nu ştii Măria Ta că faptele bune nu au nici un preț? Pentru mine bucuria de a vă şti îndestulați din puținul meu şi de a vă face inima mai bună e mai prețioasă decât tot aurul pământului.

Scoase apoi din traistă o ploscă plină cu apă şi i-o întinse lui Boldur.

— Mare pomană ți-ai făcut, moşule, zise el după ce bău. Să fii sănătos! Întinse apoi plosca lui Adam: bea şi tu!

— Vezi, moşule, cât îi de darnic Măria Sa din avutul altuia? Iar după ce bău se întoarse spre Boldur: ei, Măria Ta… până n-ai ştiut cu adevărat ce-nseamnă foamea şi setea, nu te-am auzit niciodată zicând: bea şi tu, ori: mănâncă şi tu, măi Adame. De asta zic eu că tare ar fi bine dacă fiecare împărat ar fi pus, înainte de a fi ridicat în scaunul împărătesc, să caute păsăruica aceea, după care umbli de-atâta vreme Măria Ta.

— Ce să caute, voinicule? întrebă bătrânul.

— Ia un fel de orătanie, moşule, cu nume de mâță blândă, care îmbolnăveşte mințile celor prea sătui şi-i mână apoi hai-hui, pe poteca dracului, pân' la poarta prostului… Phii, mare poznă!… dar văd că numai aşa pot şi fiii de crai să priceapă grijile şi amarurile celor necăjiți.

— Ce fel de orătanie, voinicule, că eu nu pricep ce spui.

— Ia o hulitură de pasăre, moşule.

— Cum, se minună bătrânul, domniile voastre umblați după o pasăre?

— Eh, moşule, făcu Boldur a lehamite, sluga asta a mea e-un fel de moară de vorbe fără nici un capăt şi cine-l ascultă i se face capul morişcă. Dar pentru că tot veni vorba, să-ți spun eu mai bine: am plecat, moşule, să caut Pasărea fericirii. N-ai auzit, cumva, unde-o pot găsi?

— Cum? Doamne, ce-mi aud urechile?! făcu bătrânul uimit. După Pasărea fericirii umblați?

— După ea, moşule, mânca-o-ar vulpea pe cuibar cu tot cu ouă! zise plin de năduf Adam.

— Mare cumpănă vă aşteaptă, dragii moşului!... Ştiţi domniile voastre cine-s eu? Ia sunt tot un fiu de crai, dintr-o împărăție tare depărtată... Şi tot cam pe la vârsta Măriei Tale am plecat şi eu după Pasărea fericirii...

Şi bătrânul începu să suspine ca un copil.

— Altul cu mintea spânzurată-n creangă! făcu Adam.

— Da, da, fiii mei, continuă bătrânul... parc-au trecut de-atunci mii de ani. Am plecat cu toată oastea împărăției şi cu toți galbenii din visterie, am bătut pământul de-a lungul și de-a latul, am supus țări și noroade, mi-am pierdut toată oastea şi toate avuțiile, dar de Pasărea fericirii tot n-am dat! Cine ştie unde-o fi?

— Măi, măi, se oțărî Adam, ce taine o fi ascunzând şi gobaia asta? că tare i-aş mai suci oleacă gâtul la spate, dacă aş pune gajba pe ea!

— Dar oamenii pe care-i întâlneai, nu ştiau unde-i cuibul păsării? întrebă Boldur.

Oamenii pe care-i supuneau şi cădeau în robie plângeau când îi întrebam de Pasărea fericirii, iar cei pe care nu-i puteam supune râdeau când pomeneam de ea.

— Hai să ne vedem de drumul nostru, Adame!

Mulțumiră bătrânului pentru toate, îşi luară rămas bun şi porniră mai departe. Şi merseră ei iar vreme îndelungată, suferind din ce în ce mai mult, hrănindu-se cu fructele sărace ale pustiului, ori cu rădăcini, dar cu gândul tot timpul la Pasărea fericirii.

De la o vreme, Boldur abia mai putea merge. Adam porni mai înainte, să vadă dacă nu dă peste vreun izvor.

— Auzi tu minte la fiul de crai, gândea el. S-o ia razna până la capătul lumii pentru o dupuitură de ciocănitoare, ori pupăză, ori naiba mai ştie ce! Păi nu-i smulg eu toate penele şi-i fac guşa pungă dac-o găsesc?

Zări undeva, departe, nişte copaci şi bănui că acolo trebuie să fie şi un izvor. Se aşeză bucuros pe o stâncă să-l aştepte şi pe Boldur. Dar cum se aşeză, adormi buştean. Curând ajunse lângă el şi Boldur. Privindu-l mai cu atenție, crezu că-i mort. Îl strigă, dar nu-i răspunse. Îl scutură, tot degeaba. Adam părea mort, mort. Şi, pentru prima oară în viața sa, Boldur începu să plângă. Trăind atâta vreme alături de Adam, se obişnuise cu el, îl îndrăgise şi nu-l mai considera slugă, ci prieten.

— Plângi, Măria Ta? se auzi deodată glasul lui Adam.

— Adame! strigă fericit Boldur, trăieşti? Cât îmi pare de bine că n-ai murit!

Şi îl îmbrățişă cu drag, numindu-l frate. Adam părea că visează.

— Cum, Măria Ta, plângi cu adevărat?

— Iaca plâng, Adame.

— Ptiu, mare minune! Plângi pentru o biată slugă tocmai Măria Ta, în fața căruia tremura o întreagă împărăție? Şi mă numeşti frate pe mine, pe care m-ai biciuit de atâtea ori ca pe un câine?

— Lasă vremurile acelea, Adame… Nu-mi mai aminti de ele!

— Nu cumva te-o fi ciocănit zburătoarea aceea, de-mi vorbeşti aşa?

— Nu râde de mine, Adame. Când am crezut c-ai murit, am simțit că nu mai are rost să trăiesc nici eu singur. Ce să fac numai eu cu Pasărea fericirii?

— Iar îmi pomeneşti de năpasta aceea? Vedea-i-aş ciolanele-n lingură şi coada mătură!

În vreme ce vorbeau ei aşa, auziră un geamăt după o stâncă. Se apropiară şi nu mică le-a fost mirarea descoperind o căprioară prinsă într-o capcană. Adam se bucură grozav la gândul că vor avea cu ce-şi astâmpăra foamea. După ce scoase căprioara din capcană cu mare grijă, Boldur începu s-o mângâie cu drag.

— Niciodată n-am ținut o căprioară în brațe și n-am privit-o în ochi Adame! Vezi? Parcă ne-ar ruga să-i dăm drumul…

— Dar până acum le ucideai cu săgeţile şi câinii, lăsându-le apoi, pradă ciorilor. Ia dă-o-ncoace, s-o-ntreb eu o vorbă, iar Măria Ta scapără şi aprinde focul, s-o putem pârpăli oleacă.

— Ba nu, Adame! N-aş putea s-o ucid acum nici dacă aş şti că mor de foame, înțelegi?

— Ce să mai înțeleg, Măria Ta? Văd că pe toate le faci pe dos. Ori crezi cumva că poți spăla tot răul din trecut dând drumul căprioarei?

— Dar nu pentru a spăla relele mai vechi îi dau drumul, Adame, ci pentru a purta şi eu în suflet licărirea unui bine…. Că prea mi-i sufletul ca o scorbură!

Deodată se stârni o furtună din senin. Începu să se întunece tot mai tare şi un vuiet surd părea că vine de pretutindeni. Cei doi se priviră mirați. Numaidecât dintr-un nor de fum şi scântei se închegă un chip de monstru uriaş şi urât şi le strigă furios:

— Cine sunteți voi, tâlharilor, şi cum ați îndrăznit să furați căprioara prinsă în capcana mea?

— Dă-i căprioara, Măria Ta, şopti Adam, că altfel ne omoară dihania asta!

Boldur însă nu se înfricoşă de gândul morții şi dădu drumul căprioarei. Monstrul s-a mâniat cumplit şi vru la început să-i ucidă. Apoi se hotărî să-i ia robi în împărăția sa. Aşa aflară Boldur şi Adam că monstrul e Duhul pustiului, stăpânul acelei împărății fără sfârşit.

— Mii şi milioane de rătăciți ca voi sunt acum robii mei, râse fioros duhul. Nimeni nu mai scapă din robia mea! Veți munci mereu şi niciodată nu veți vedea rodul muncii voastre!

Îi lovi apoi aprig cu biciul şi-i mână într-un loc unde foarte mulți tineri, ca şi ei, construiau un zid înalt, pentru care trebuiau să care în spate bolovani grei. Şi aşa, flămânzi şi însetați cum erau, trebuiră să se apuce şi ei de cărat bolovani. Tot în rândurile acelor robi o descoperiră

şi pe Alina, fata frumoasă care le dăduse drumul din legăturile haiducilor şi care fusese alungată în pustiu. De la ea aflară că tot ce construiau robii ziua, duhul le strica noaptea şi a doua zi porneau de la capăt. Puțina apă şi mâncare ce le-o da nu era deloc de-ajuns pentru sărmanii înfometați şi însetați. Nimeni nu mai credea că va mai fi liber vreodată. Doar Boldur nu putea accepta un asemenea gând. Ar fi vrut să se lupte cu duhul, s-o scape măcar pe Alina din acea stare ticăloasă, dar singur nu putea, încercă să-i atragă şi pe ceilalți robi de partea lui, însă nu reuşi. Toți purtau groaza duhului. Până şi Adam stătea în cumpănă dacă e bine ori nu să pornească o asemenea luptă.

Lui Boldur începu să-i fie tot mai tare milă de suferințele celor din jur. Duhul apărea deseori acolo unde nu te aşteptai şi ardea cu biciul pe toți cei care nu munceau destul de repede. La o astfel de apariție a duhului, Boldur vru să se repeadă asupra lui cu paloşul. Alina l-a oprit însă şi l-a sfătuit să nu încerce astfel de luptă zadarnică. Mulți au încercat, de multe ori, să-l răpună, dar nici o lance şi nici un paloş nu pătrunde în pieptul monstrului. Trebuia deci găsită o altă formă de luptă.

Tot cărând ei bolovani, lui Adam i s-a făcut rău şi a căzut în nisip. Boldur a alergat repede la el și i-a oferit singura coajă de pâine pe care o avea, pentru a mai prinde puteri.

— Nu foamea mă omoară, Măria Ta, ci setea, gemu sfârşit Adam.

— Adame, se rugă Boldur, nu-mi mai zice niciodată „Măria Ta". Nu mai sunt decât o biată slugă, ca tine şi ca toți ceilalți. Şi de-o fi să mai scăpăm vreodată de-aici, nu voi mai fi pentru nimeni împărat şi nu-mi vor mai trebui slugi! Cine ar fi crezut că poate fi atâta răutate şi silă pe lume?!

— Ei, frate Boldur,… tu vorbeşti aşa? Dar şi tu erai la fel de rău ca şi acest duh ticălos.

Fiului de crai nu-i venea să creadă că tot aşa fusese privit şi el în trecut. Ceilalţi robi îi tot chemau la treabă, ca nu cumva să-i vadă duhul stând.

— Nu mai pot, zise Adam către Boldur. Lasă-mă pe mine morţii şi du-te tu.

— Niciodată! făcu hotărât Boldur. Nu te voi părăsi, chiar de va fi să mor cu tine alături!

Deodată se auzi iar acel vuiet groaznic şi în faţa lor răsări Duhul pustiului.

— Aha, urlă el, staţi degeaba? La treabă, trântorilor!

Voi să-l lovească pe Adam, care stătea culcat, dar Boldur îl acoperi cu trupul său, primind loviturile biciului.

— Te-a lovit tare, Boldur? îl întrebă Alina după plecarea duhului. Boldur înghiţi cu greu durerea şi privi cu recunoştinţă spre fata care-i lega cu atâta grijă şi blândeţe rănile. Adam continua să geamă cu gura arsă de sete.

— Fraţilor, strigă Boldur către ceilalţi robi, nu are nimeni o gură de apă?

Nimeni nu-i răspunse, pentru că toţi răbdau de sete.

— Atunci voi săpa eu o fântână! se hotărî Boldur. Să scăpăm măcar de chinul setei!

Şi numaidecât începu să sape cu paloşul şi mâinile în nisip. Trebuia să găsească cu orice chip apă. Altfel murea Adam de sete. Ceilalţi se uitau la el îngroziţi. Auziseră că apa este cel mai mare vrăjmaş al duhului şi că toţi cei care încercaseră să sape fântâni pieriseră de mânia lui. Dar Boldur nu mai asculta nimic. Săpa mereu, mereu, cu un singur gând: să găsească apă pentru Adam. În jurul gropii se adunaseră mulţi, foarte mulţi oameni.

— Fraților, priviți: lut moale! strigă fericit Boldur. În curând vom da de apă!

— Apă! Apă! Apă!

Şi cuvântul trecu din gură în gură, înconjurând pustiul. Dar iarăşi se auzi vuietul care-l anunța pe duh şi lumea începu să fugă îngrozită în toate părțile.

— Vine duhul! Vine duhul! răsunară peste tot strigăte de spaimă.

Boldur continua să sape. Cu ultimele forțe ridică o lespede şi dădu peste un izvor puternic de apă rece şi limpede.

— Apă! Am găsit apă, fraților! strigă el bucuros.

Lângă groapă însă îşi făcu apariția duhul, mai mânios ca niciodată.

— Păzeşte-te, Boldur! Te ucide! strigă Alina.

Biciul monstrului se ridică în aer. Boldur abia avu timp să ia apă în căuşul palmelor şi să o arunce în ochii duhului, pentru a-l face să greşească lovitura. Într-adevăr, acest gest îl salvă de la moarte. Apa nu numai că-l făcu pe duh să greşească ținta loviturii, dar avu un rost la care nimeni nu se aştepta. Duhul scoase un urlet prelung şi începu să se clatine. Văzând despre ce-i vorba, Boldur continuă să arunce cu apă. Numaidecât îi săriră în ajutor mai mulți robi. Izvorul umpluse groapa şi se revărsă în toate părțile. Apa care cădea peste duh sfârâia de parcă ar fi căzut pe o plită încinsă. În scurt timp uriaşul se prefăcu în scrum. Oamenii îl călcară în picioare, iar pulberea fu risipită de vânt. Toți însetații băură apoi apă pe săturate şi scoaseră din cămările duhului bunătățile ascunse din care se înfruptară. Lui Adam îi duse apă Boldur cu palmele sale, apoi îl ajută să se ridice în picioare. În ochii lui Adam râdea, odată cu soarele, toată mulțimea foştilor robi. Se aşeză în genunchi în fața lui Boldur şi-i spuse fericit:

— Mulțumesc, Măria Ta!

Boldur îl ridică numaidecât mustrându-l prieteneşte:

— Ți-am spus să nu-mi mai zici niciodată „Măria Ta”!

— Ba da, frate Boldur… Abia acum îți zic din toată inima „Măria Ta” nu ca unui împărat, ci ca unui om adevărat.

Boldur nu mai putea de fericire. Se urcă pe o stâncă, privi cu nesaț spre oamenii care râdeau la el plini de bucurie şi întinse brațele, ca şi cum ar fi vrut să-i strângă pe toți la piept. Adam se apropie de el:

— Ştii ceva, frate Boldur? Mai dă naibii coțofana aceea, sau cum îi zici tu păsării care ne-a făcut atâtea zile fripte la amândoi şi hai să ne apucăm de o treabă sănătoasă cu toți oamenii!

— Hai, zise Boldur mai convins ca niciodată. Să-ncepem să muncim pentru noi, oameni buni! Să facem din acest pustiu o grădină a fericirii tuturor!

Din ziua aceea au trecut mulți ani.

Foştii robi de altădată erau oameni liberi, cu gospodării înfloritoare, iar fostul pustiu arăta într-adevăr ca o grădină. Cât vedeai cu ochii lanuri, livezi, vii, fântâni şi turme nesfârşite de oi şi vite. Pe locul unde era zidul care nu se mai termina niciodată de construit se ridica un palat mai frumos ca-n basme. Şi în el se adunau, în fiecare seară, oamenii să cânte şi să joace. Fântânii săpate întâia oară de Boldur i-au făcut acoperiş de aur şi ziduri de diamante.

Într-o zi, Boldur se întorcea, împreună cu Adam, dintr-o poiană. Fuseseră la cosit. A doua zi urma să aibă loc nunta lui Boldur cu Alina. Nuni erau Adam şi logodnica lui. Boldur s-a oprit puțin la fântână, să bea apă, iar Adam a intrat în casă, să-i aducă Alinei florile culese pentru cununița de mireasă.

Era aproape de seară şi din toate părțile se auzeau tălăngi şi chiotele păstorilor. În copacul de lângă fântână cântau mai multe păsărele. Boldur le privi îndelung, ascultându-le trilurile minunate.

Cum sta el aşa, zări deodată apropiindu-se de fântână o bătrână purtând în mână un ulcior. Când era la un pas de fântână, se împiedică şi căzu spărgându-şi ulciorul. Boldur alergă la ea şi o ridică, scuturând-o de praf. Apoi îi aduse din casă alt ulcior. Bătrâna îi mulțumi şi dădu să plece. Nu făcu însă decât câțiva paşi şi de pretutindeni începu să se audă un vuiet ciudat însoțit de cuvintele: „Să nu ai pace în suflet până nu vei găsi Pasărea fericirii!". Boldur tresări ca trezit din somn şi alergă spre bătrână.

— Mătuşă, spune-mi drept, nu domnia ta fost-ai, demult, să iei apă de la o fântână şi fiul craiului din acea împărăție ți-a spart ulciorul?

— Aşa-i, precum zici, voinicule.

— Iartă-mă, măiculiță,… eu sunt acel fiu de crai!

— Ba, nu poți fi domnia ta… acela era un om rău…

— Eu sunt, mătuşă, şi te rog să mă ierți, insistă Boldur.

— Atunci, dacă eşti domnia ta acela, spune-mi, găsit-ai Pasărea fericirii, au ba?

— N-am găsit-o, măiculiță, începu să râdă Boldur, şi nici nu mă mai interesează. Sunt atât de fericit acum, încât chiar dacă aş şti că Pasărea fericirii e la doi paşi, tot nu m-aş mai duce s-o caut.

— Ba ai găsit-o, voinicule! zise bătrâna zâmbind.

— N-am găsit-o, mătuşă!

În clipa aceea începură să se audă din toate părțile chemările Alinei şi ale tuturor prietenilor:

— Boldur! Boldur! Boldur!

— Vin îndată! strigă el bucuros.

— Ai găsit-o, fiul meu… N-o auzi? N-o simți peste tot în preajma ta? Boldur făcu ochii mari, uitându-se mirat în toate părțile.

— Pasărea fericirii e-n inima ta, voinicule, continuă bătrâna, acolo îşi are ea cuibul… şi-n toți oamenii pe care-i iubeşti şi pentru care lupți să le faci viața mai frumoasă,… mai fericită…

Cocorul rătăcit

La marginea pădurii cerul se topise într-o apă lină în care se oglindeau, de o parte câteva vârfuri de brazi, iar de altă parte chipul meu cu ochi întrebători și osteniți.

Liniştea se cuibărise pretutindeni şi o puteai aduna în priviri din firele de iarbă, din florile de câmp şi din aripile de liliac alb ale depărtărilor.

M-am oprit să mă-ntreb nu cât am de mers, ci unde merg. Părăsisem ținta inițială care mă ducea spre nicăieri.

Dincolo de tăul singuratic lângă care mă oprisem, se întindea, tăcută şi nesfârşită, pădurea copilăriei mele. Spre Apus, dealuri cu coame domoale şi poienițe nostalgice păreau parcă pregătite să sprijine cerul istovit de atât albastru, iar de jur împrejur munții înalți, tot mai înalți, ale căror creste se contopeau cu infinitul într-o umbră difuză, aidoma chemărilor ultimelor regrete…

Mă oglindeam în apele tăului şi nu-mi dădeam seama dacă umbra e a mea sau a singurătății.

— Te-ai întors? m-a întrebat deodată umbra mea din apă.

Întrebarea m-a întristat, lăsându-mă fără răspuns.

De ce m-a întrebat dacă m-am întors? Convingerea mea era că nu părăsisem niciodată copilăria. Umbra din apă păru că mi-a priceput nedumerirea şi începu să râdă necontrolat, aşa cum râdeam eu atunci când copiii cu care mă jucam de-a v-ați ascunselea se ascundeau exact în locurile pe care le bănuisem eu drept ascunzători.

— Te-ai rupt de mult de copilărie! mi-a strigat umbra din apă cu mult reproş. Încă de mic doreai să te considere lumea mai mare decât erai cu adevărat şi, din această cauză, îi minţeai pe toţi, minţindu-te totodată şi pe tine însuţi.

Ascultând reproşurile umbrei, m-am căutat prin ani şi m-am descoperit mereu altul, mânat de dorinţa de a fi crezut de cei din jur mai mare, mai altfel…

Undeva, departe, a răsunat chemarea tristă a unui cocor. L-am căutat cu ochii, dar nu l-am descoperit. Pesemne că se rătăcise în întunericul de linişti al pădurii.

Umbra mă privea tot mai insistent şi parcă încerca să se convingă dacă nu cumva ea, ca umbră, era mai reală decât mine.

— Eu sunt EU! am strigat cu oarecare nesiguranţă în glas, dar dorind nespus de mult să conving propria-mi umbră de acel adevăr în care nici eu nu mai credeam pe de-a-ntregul.

Umbra a râs şi am recunoscut în hohotele ei glasul meu curat şi cristalin din copilărie.

— Tu n-ai fost TU cu adevărat, mi-a spus ea privindu-mă pieziş, decât atunci când erai copil şi-i căutai pe cei ascunşi dincolo de minciună.

Din adâncurile întunecate ale pădurii a răsunat iar strigătul cocorului, parcă mai disperat ca înainte.

— Ce-o fi păţit oare bietul cocor? m-am întrebat eu cu glas tare.

— Nu e nici un cocor, m-a contrazis umbra, apoi a început să chicotească năstruşnic unduindu-se pe valurile mărunte. Ţi-aduci aminte din vremea când scoteai, împreună cu alţi copii, „Dumnezei” la mal? schimbă ea total mersul normal al discuţiei.

M-am întors iar în copilărie şi am descoperit momentele când aruncam, într-un fel de întrecere cu alţi copii, cu pietre în apele Ozanei. Copilul a cărui piatră reuşea să salte de mai multe ori pe luciul apei şi

să ajungă pe malul opus, era declarat câştigător. Dar, înainte de a începe un astfel de concurs, se făcea între parteneri o anumită prinsoare sau, cum îi spuneam noi, un rămăşag. De obicei se făcea rămăşag pe nasturi sau chiar pe bani. Puteau fi orice valori care ispiteau ochii partenerilor. Iar formula obişnuită la fiecare rămăşag era: „Să fie al dracului cine n-o da?" „Să fie!" răspundea partea opusă. Apoi urma întrecerea. Odată, cred că n-aveam mai mult de 4-5 ani, m-am prins la un astfel de rămăşag cu un copil mai mare ca mine. Eu însă voiam să dau impresia că sunt la fel de mare. Şi chiar mai grozav.

Am întins palma rivalului meu şi, la întrebarea „Să fie al dracului cine n-o da?" am răspuns hotărât şi convins că voi câştiga: „Să fie!". Apoi a început întrecerea. Am pierdut la început toţi bănuţii pe care-i aveam la mine, câştigaţi de la un unchi al meu venit în acea zi de la Iaşi şi în faţa căruia am sărit într-un picior până am transpirat, apoi am început să continuăm întrecerea „pe datorie". Niciodată pietrele aruncate de mine nu făceau mai multe salturi pe apă şi nu ajungeau la mal atât de clar ca ale rivalului meu. Dar eu trebuia să câştig cu orice preţ. Am ajuns astfel la o sumă uriaşă, pe care n-ar fi putut-o plăti nici urmaşii urmaşilor mei. Dându-mi seama în ce dramă cumplită intrasem, am început să plâng în hohote şi am pornit în fugă spre casă. Din urmă m-a ajuns glasul adversarului căruia îi devenisem atât de dator:

— Bagă de seamă că ai jurat „să fie al dracului cel care n-o da!".

Cred că în acea zi am trăit primul mare dezastru sufletesc din viaţa mea. Având certitudinea că nu voi putea plăti niciodată o asemenea sumă şi că astfel voi avea toate şansele să devin „al dracului", am început să plâng şi m-am dus să-i spun mamei despre cumplita mea dramă. Mama, văzându-mă că plâng cu atâta jale, m-a cercetat peste tot, să vadă de nu cumva m-am tăiat sau lovit iar, cum aveam obiceiul, apoi mi-a ascultat spovedania printre suspine. N-am apucat

însă să termin tot ce aveam de spus și, clătinând din cap, i-am ascultat concluzia pe care n-am s-o mai pot uita niciodată:

— Doamne, oare cum de poți fi așa de prost?!

Umbra din apă parcă și-ar fi dar seama că mi-am amintit de acea întâmplare de demult și a strigat la mine:

— Vezi? de asta ai vrut să fugi de copilărie, pentru că ți-ai vândut sufletul dracului și te-ai crezut mereu mai mare decât cei ca tine!

Și chicoti din nou, așa cum chicoteam eu atunci când cel care mă căuta în jocul de-a v-ați ascunselea nu-mi descoperea ascunzișul.

— Ba nu mi-am vândut sufletul nimănui! am ripostat eu cu amar, deși știam că umbra are dreptate.

— Ba da! Ba da! mi-a strigat umbra îndepărtându-se de mine.

Atunci am auzit din nou chemarea cocorului rătăcit. M-am desprins definitiv de umbra din apă și am început să caut de jur-împrejur locul de unde ar fi putut răsuna glasul chemător al cocorului. Deși auzeam mereu strigătul său venind parcă de peste tot, nu reușeam să-i descopăr locul.

— Degeaba cauți! am auzit la un moment dat strigătul îndepărtat al umbrei. Totdeauna te-ai mințit singur, fără să-ți dai seama. Nu vei descoperi nici un cocor!

— Nu se poate! m-am opus eu. Cred că e un cocor rănit, care are nevoie de ajutor. Îl voi descoperi singur.

Și am pătruns, căutând, în adâncurile codrului…

De departe, de foarte departe, am auzit pentru ultima oară glasul umbrei, dar măcinat de o tristețe sfâșietoare:

— Cel pe care-l crezi tu cocor, nu-i decât propria ta copilărie rătăcită în adâncuri de pădure… Ea te cheamă mereu, dar nu vei reuși s-o mai descoperi niciodată!…

Hangița ciocănitoare

Nu mai ține minte nimeni când s-au petrecut aceste fapte. Se știe doar că, într-o zi călduroasă de vară, Sfântul Petru s-a plictisit stând singur de pază la Poarta Raiului și s-a dus să-i facă o vizită lui Dumnezeu.

— Doamne, i-a spus el posomorât, iar s-a înrăit lumea. Nici un suflet curat nu s-a mai îndreptat spre Rai de-o groază de vreme. Nu crezi c-ar fi bine să tragem o raită pe pământ, să vedem dacă nu-i putem aduce pe oameni pe calea cea dreaptă?

— Dar e prea mare căldura, Petre, răspunse Dumnezeu plictisit. Apoi căscă îndelung și se șterse cu poala cămășii de sudoare.

— Ei, parcă trebuie să mergem tot timpul, ca după urs, insistă Sfântul Petru. Ne-om mai hodini din când în când la umbră, când s-o zborși prea amarnic Soarele. Hai să mergem, zău, că altfel simt că mă ia naiba de plictiseală.

— Hai, Petre, dac-o ții una și bună, dar să știi că numai de hoinăreală pe coclauri nu-mi arde azi, se învoi în cele din urmă Atoatefăcătorul.

Și coborâră pe pământ alegând și ei un loc la nimereală. Trecură prin câteva sate, mai-mai să-i rupă niște javre parșive hărhățite de copii, răbdară de foame și de sete, ca orice drumeț, că doar scopul călătoriei lor era să vadă cum trăiesc oamenii. Pe unde trecură nu-l răbdă sufletul pe Dumnezeu să nu facă și câteva minuni: cu un copil care-și pierduse trișca într-o încăierare cu alte haimanale, cu o babă care-și uitase

cârja la o crâşmă, cu o fată mare care se scălda într-un iaz, iar un hoţoman de flăcău i-a şterpelit hainele, şi altele de acest soi. Tuturor, Marele Creator le-a înapoiat, doar printr-un semn al mâinii, lucrurile pierdute, uitate sau furate.

Tot drumul însă, atât Dumnezeu cât şi Sfântul Petru, se plângeau unul către altul de nemaipomenita obrăznicie a muştelor, ţânţarilor, viespilor, bondarilor şi altor insecte scârbavnice care li se aşezau ba pe obraz, ba pe frunte, ba pe chelie şi mâini, dornice să sugă sânge divin.

— Blăstămate vietăţi! spuse la un moment dat Dumnezeu scărpinându-se, furios la culme. Auzi tu, Petre? Eu cred că prea mare pedeapsă am dat oamenilor prin aceste lighioane spurcate care bâzâie în jurul nostru. Cred c-ar fi bine să…

— Eh, iartă-le şi sfinţia ta, Doamne, spuse împăciuitor Sfântul Petru, că doar fac parte din creaţia ta. Şi apoi… îşi fac şi ele treaba lor, ce vrei? Dă-le pace să bâzâie şi să pişte cât vor. Le-o fi şi lor foame, săracele.

— Cum pot să le dau pace, Petre? se înfurie şi mai tare Cel Atotputernic. Tu nu vezi că m-am beşicat tot pe obraz, pe mâini şi pe chelie din cauza înţepăturilor lor? Păi, treabă-i asta?

Aproape morţi de osteneală şi de foame, ajunseseră spre seară la un han într-o margine de sat. După ce se ciorovăiră câteva minute bune cu hangiţa, care nu voia să-i primească de teamă să nu-i umple hanul de păduchi, cei doi drumeţi se ospătară cu câţiva chitici pe care-i prinsese într-o ştioalnă Sfântul Petru, făcând o minune fără să-l vadă Dumnezeu. Apoi fură trimişi de zgripţuroaica de hangiţă într-o odăiţă bântuită de ţânţari, molii, urechelniţe, ploşniţe, purici, muşte şi de alte vietăţi create de Dumnezeu cu scopul de a-i chinui pe cei păcătoşi înainte de a fi trimişi în iad. Încercară să adoarmă, dar în fiecare clipă se auzea când de la unul, când de la altul, pleosc! pleosc! lovituri cu palmele peste tot unde se aşezau la supt sânge acele lighioane parşive.

— Eu nu mai pot răbda, Petre! răcni Dumnezeu ridicându-se în şezut. Cu ce-am păcătuit noi, oare, de trebuie să răbdăm asemenea chinuri?

— Iartă-le, Doamne, se rugă iar Sfântul Petru scărpinându-se până la sânge. Când mai au ele ocazia să sugă asemenea sânge?

— Cum? să le mai şi iert, Petre, după ce mi-au umplut trupul de bubulițe şi de mâncărime?! Nici dacă mă omori nu mai iert asemenea gângănii neruşinate!

Şi, cât ai zice peşte, adună într-un sac uriaş, printr-o minune, bineînțeles, toate insectele dăunătoare: țânțari, muşte, lăcuste, bondari, coropişnițe, urechelnițe, ploşnițe, purici, păduchi, molii, omizi, mă rog, tot ce se ocupă cu supt sânge, ronțăit frunze, înțepat, muşcat şi alte activități de acest fel. Apoi strigă cât putu de tare, de răsunară cale de şapte poşte tunete şi trăsnete.

— Hei, hangițo! Ia acest sac şi aruncă-l în iazul morii din apropiere! Dar să nu rămână nimic din el la suprafață, ai înțeles?

— Dar cine-i fi fiind tu de-mi dai mie porunci? se învârtoşă hoțomana de hangiță.

— Nu mă face să-ți arăt cine sunt, că zbori cu tot cu han până la mama dracului! Marş mai repede şi aruncă sacul!

Niciodată nu-l văzuse aşa de furios pe Cel Preaînalt Sfântul Petru şi începu să se teamă chiar şi el. Hangița ieşi cât putu mai repede, scuipându-şi în sân, cu sacul în spinare.

— Ce-o fi oare în sac? se întrebă hangița curioasă foc de cum ajunse pe malul iazului. Nu cumva or fi pietre scumpe şi aur? Că prea-i greu. Şi desfăcu repede sacul. Tiii! ce i-a fost dat să vadă îndată apoi! Cât ai clipi, din sac îşi luară zborul sau ieşiră cum putură toate bâzdâgăniile închise de Dumnezeu.

— Ptiu, drace! scuipă hangița în cele patru zări şi o luă la goană spre han.

Îndată după aceea Dumnezeu simți iar o pişcătură de țânțar.

— Petre, spuse el cătrănit, să ştii că hoaşca de hangiță a deschis sacul şi a dat drumul bâzdâgăniilor din el.

— Aşa-i omul, curios, Doamne, spune molcom Sfântul Petru.

— Cum? îndrăzneşti să ții partea unei hoațe fățarnice? Hangițăăă! strigă Dumnezeu de se auzi până-n cer. Cum intră hangița pe uşă, o şi blestemă: în pasăre să te prefaci! Şi cât va fi lumea tu să umbli să aduni de peste tot insectele cărora le-ai dat drumul!

Aşa se face că de atunci şi cât va dura lumea şi celelalte vietăți pe pământ, acea pasăre, numită Ciocănitoare, umblă mereu din copac în copac şi bate cu ciocul în toate scorburile pentru a descoperi locurile unde s-au ascuns gângăniile cărora le-a dat drumul călcând porunca Celui de Sus.

Privighetoarea - micuţa ciobăniţă

Nimeni pe lume nu cânta mai frumos din fluier ca micuța ciobăniță, Privighetoarea, copila orfană dintr-un sat de munte.

Părinții săi şi ceilalți frați şi surori mai mari fuseseră ucişi în timpul unei năvăliri vrăjmaşe. Cel mai mic frățior însă, care dormea într-o copaie de lângă o căpiță de fân, scăpase cu viață. Doar îl văzuse Privighetoarea după ce plecaseră duşmanii din sat. Îndată după aceea însă dispăruse de lângă căpiță cu tot cu copaie. Nimeni nu ştia nici cine l-a luat şi nici unde l-a dus.

Înainte de acea năvală pustiitoare, Privighetoarea avea obiceiul să-şi adoarmă frățiorul cântându-i din fluier. Şi atât de frumos suna fluierul Privighetorii, încât copilul adormea de fiecare dată zâmbind la auzul sunetelor vrăjite.

Cine l-o fi luat oare pe frățiorul Privighetorii şi unde l-o fi dus? Drept e şi faptul că cele mai multe dintre mamele din sat îşi pierduseră pruncii în timpul năvalei. Poate că una dintre ele, găsind copaia cu fratele Privighetorii, l-a luat şi l-a dus acasă la ea, zicând că e copilul ei. Adevăratele mame nu vor niciodată să facă deosebire între copiii lor şi cei ai altor mame.

Aşa se face că, după trecerea acelei cumplite năpaste, Privighetoarea a rămas singură pe lume. Nici n-avea măcar unde să locuiască, întrucât casa părintească fusese arsă în întregime. Unui gospodar din

sat i s-a făcut milă şi a primit-o pe micuța Privighetoare ciobăniță la puținele oi care-i mai rămăseseră. N-avea, după câte spune lumea, mai mult de zece ani pe vremea aceea. Şi era aproape tot timpul tristă, rătăcind prin păduri şi poiene după oițele care i se daseră în grijă. Marea ei bucurie şi alinare sufletească era fluierul de care nu se despărțea niciodată. Cum ajungea în câte o rarişte sau poieniță, ducea fluierul la gură şi începea să cânte. Şi, au spus-o martorii acelei vremi îndepărtate, nici un cântec de pe lume nu răsuna mai trist şi mai melodios. De fiecare dată când cânta, Privighetoarea se gândea la frățiorul ei mai mic. Spera ca acesta, auzind-o cântând, îi va putea da vreun semn pentru a se vedea.

Într-una din zile, când se afla cu oițele sale într-o rarişte, se trezi lângă ea cu o tânără nespus de frumoasă, îmbrăcată cu o rochie țesută cu fire de aur şi argint. Pe frunte purta o coroniță bătută cu pietre scumpe.

— Cine eşti? o întrebă micuța ciobăniță privind-o cu admirație.

— Eu sunt Zâna izvoarelor, fetița mea. Te-am auzit cântând din fluier şi am venit să te ascult mai de aproape, De la cine ai învățat să cânți atât de frumos?

— Dragostea față de fratele meu mai mic m-a învățat să cânt, răspunse Privighetoarea, numai că… şi începu să suspine.

— Ce s-a întâmplat? A murit? întrebă îndurerată zâna.

— Nu, n-a murit, se mai ogoi din plâns fetița, dar nu ştiu unde se află din timpul năvalei vrăjmaşe…

Şi îi povesti zânei toată durerea ei:

— Sărmana de tine, şopti cu glas de amar zâna.

Apoi îi dărui un fluier de aur şi-i mai spuse:

— Ia acest fluier fermecat şi păstrează-l cât timp vor exista tristețe şi suferință pe lume. Atunci când vei cânta din acest fluier, frățiorul tău te va auzi de oriunde s-ar afla şi te va asculta fericit. Iar în zorii zilei de mâine, te vei transforma în pasăre, cu cel mai frumos cântec de pe pământ, pentru a nu mai trăi durerile şi suferințele oamenilor…

Apoi zâna o îmbrățişă pe micuța ciobăniță şi se făcu nevăzută.

În seara aceleiaşi zile, după ce duse oile în curtea gospodarului, ieşi între pomii din grădină şi începu să cânte gândindu-se la frățiorul ei. Şi atât de frumos a răsunat cântecul Privighetorii în acea seară, încât toate mamele din sat cu copii mici s-au apropiat de grădina în care cânta ea din fluier. Fetița îşi dădu imediat seama că în brațele unei mame se află şi frățiorul ei.

Îndată după aceea adormi fericită ținând fluierul de aur strâns la piept. Avea convingerea că în fluier se află dragostea ei pentru frățiorul rătăcit.

În zorii zilei se trezi pasăre şi-şi luă zborul cântând, plină de bucurie, pentru toți copiii lumii.

Păun şi Lebăda

Nici un tânăr din cetatea aceea nu era mai arătos şi mai fercheş ca Păun, fiul bogatului negustor de pește. Înalt, cu plete negre, cu ochi albaştri şi mustăcioară „ca pana corbului", Păun săgeta cu priviri îndrăznețe inimile tuturor fetelor şi nevestelor.

Unii ziceau despre Păun că l-au auzit spunând că a ținut singur piept unei năvale vrăjmaşe, față de alții s-a lăudat că de mai multe ori a doborât cu pumnul câțiva urşi, iar față de alții s-a lăudat în multe alte feluri.

— Numai lauda-i de el! spuneau cei mai mulți.

— Ferească-te Dumnezeu să ajungi la mila lui! susțineau nevoiaşii.

— Pe cât e de bogat şi de meşter la vorbe, pe atâta-i de zgârcit, de hapsân şi de întunecat la inimă, se auzeau spusele altora.

Cine ştie care o fi fost adevărul? Dar nu despre aşa ceva am vrut să vorbesc, ci despre dragostea dintre Păun şi frumoasa țărăncuță Lebăda.

Într-una din zile, Păun a plecat la vânătoare de cerbi în pădurea din preajma cetății. Şi, în timp ce gonea călare după un cerb, a descoperit-o într-o rarişte pe tânăra țărăncuță Lebăda culegând fragi. A fost destul să se privească în ochi şi numaidecât s-au îndrăgostit unul de altul. Şi câte

jurăminte n-au urmat şi câte nu i-a promis Păun Lebedei! Drept e că şi Lebăda era cea mai frumoasă fată din câte văzuse Păun până atunci. Era mlădioasă ca o trestie, cu plete aurii care cădeau în valuri acoperindu-i gâtul lung şi alb. Se întâlneau aproape zilnic într-o poieniță din pădure sau la marginea satului.

— Tu vei fi soția mea! îi promitea Păun Lebedei.

— Cât de fericită aş fi să trăiesc alături de tine în cetate! răspundea prea încrezătoare Lebăda.

Într-o zi, Lebăda îi spusese lui Păun că a rămas însărcinată şi că nu peste mult timp îi va dărui un copil.

A doua zi Păun nu se mai duse s-o întâlnească pe Lebăda. Ba, mai mult, le spusese părinților săi că pleacă pentru mai mult timp într-o cetate îndepărtată pentru a-şi căuta singur de grijă.

Zadarnic şi-a aşteptat Lebăda iubitul după aceea mai mult timp.

Crezând că s-a întâmplat ceva rău cu dragul ei, se duse în cetate dorind să-l întâlnească. Ajunse chiar acasă la Păun. Nimeni însă nu i-a spus nimic demn de crezare. Dându-şi seama că a fost înşelată şi peste măsură de îndurerată, s-a aruncat în adâncurile unei bulboane cerându-i iertare lui Dumnezeu pentru gestul disperat.

Dumnezeu s-a înduioşat de sacrificiul tinerei țărăncuțe şi a prefăcut-o într-o pasăre mare, albă şi nespus de frumoasă, care poartă şi azi numele de Lebăda. Iar pe mincinosul şi înfumuratul Păun l-a transformat tot într-o pasăre, care se umflă mereu în pene şi se crede cea mai grozavă din lume, purtând în continuare numele de Păun. Iar pentru fapta sa, Dumnezeu l-a pedepsit să aibă o nevastă mult mai urâtă ca el, al cărei cântec să fie la fel de nesuferit precum croncănitul ciorii.

Blestemul cucului

În vremea veche, trăiau într-un oraş un bărbat şi o femeie. După căsătorie, s-au retras în căsuța lor de la marginea oraşului înstrăinându-se de ceilalți oameni. Amândoi soții aveau sufletele rele şi pizmaşe. Toate încercările vecinilor de a-i atrage în rând cu lumea n-au dat nici un rezultat. Atât femeia, cât şi bărbatul nu trăiau decât pentru ei, refuzând orice cerere de ajutor din partea celor nevoiaşi. Toate acestea însă ar fi rămas uitate ca atâtea alte rele de care e plină lumea, dacă cei doi soți nu s-ar fi făcut vinovați de rele mult mai mari. Ani şi ani la rând, copiii care s-au născut în casa celor doi singuratici au fost părăsiți prin diverse locuri dosnice din oraş. Descoperiți, mai mult morți decât vii, de către unii oameni mai miloşi, fuseseră luați şi crescuți fără ca nimeni să ştie care sunt adevărații lor părinți. Dar, vorba veche, ulciorul nu merge de multe ori la apă fără să se spargă. Se pare că plânsetul copiilor părăsiți l-au făcut pe Dumnezeu să-şi întoarcă ochii şi către ei.

Ultimul copil născut în casa celor doi înstrăinați de lume a fost un băiețel deosebit de frumos şi de cuminte. Dar, ca şi ceilalți frați ai săi,

se născuse fără noroc. Părinții săi, mai mult în bătaie de joc decât în mod serios, i-au pus numele Cucu, după felul cum începuse să gânguerească micuțul îndată după naștere. Nu le-a fost însă nici de acea dată milă să-l părăsească în loc să-l crească așa ca toți oamenii. Nici nu împlinise bietul copilaș o lună, când părinții l-au înfășat cu ce au găsit prin casă și l-au lepădat lângă ușa unei biserici. Alți oameni cu suflete curate și miloase l-au descoperit și pe acesta aproape mort de foame și de sete. L-au luat și l-au dus acasă la ei. Noua lui mamă, chinuită de milă față de bietul copil părăsit, a îngenuncheat plângând la icoana Maicii Domnului cu Pruncul în brațe și a început să se roage cum nu se mai rugase niciodată până atunci:

— Maică Preacurată și binecuvântată de toți copiii lumii. Tu, care ai suferit odată cu suferințele cumplite ale Fiului Tău și ai plâns cu lacrimi de sânge lângă picioarele însângerate ale Fiului Tău răstignit de ura și răutatea fără de margini a oamenilor, numai Tu mă poți înțelege și ajuta, ca o mamă adevărată! Ocrotește, Maică Sfântă, pe acest copil înstrăinat de părinții săi și dă-mi puterea și dragostea de a-l crește ca pe propriul meu copil! Iar pe cei care l-au născut și l-au aruncat de lângă ei fără milă, fă-i să înțeleagă acum și pururea și în vecii vecilor chinul dorului după copilul înstrăinat!

Iar Sfânta Fecioară, ascultând ruga plânsă a mamei adoptive, i-a transformat pe cei doi părinți în păsări singuratice, care nu-și au cuibul lor și nu-și cunosc niciodată puii… Și i-a menit să umble mereu în căutarea copilului părăsit strigând zadarnic: Cucu! Cucu!

Legenda ciocârliei

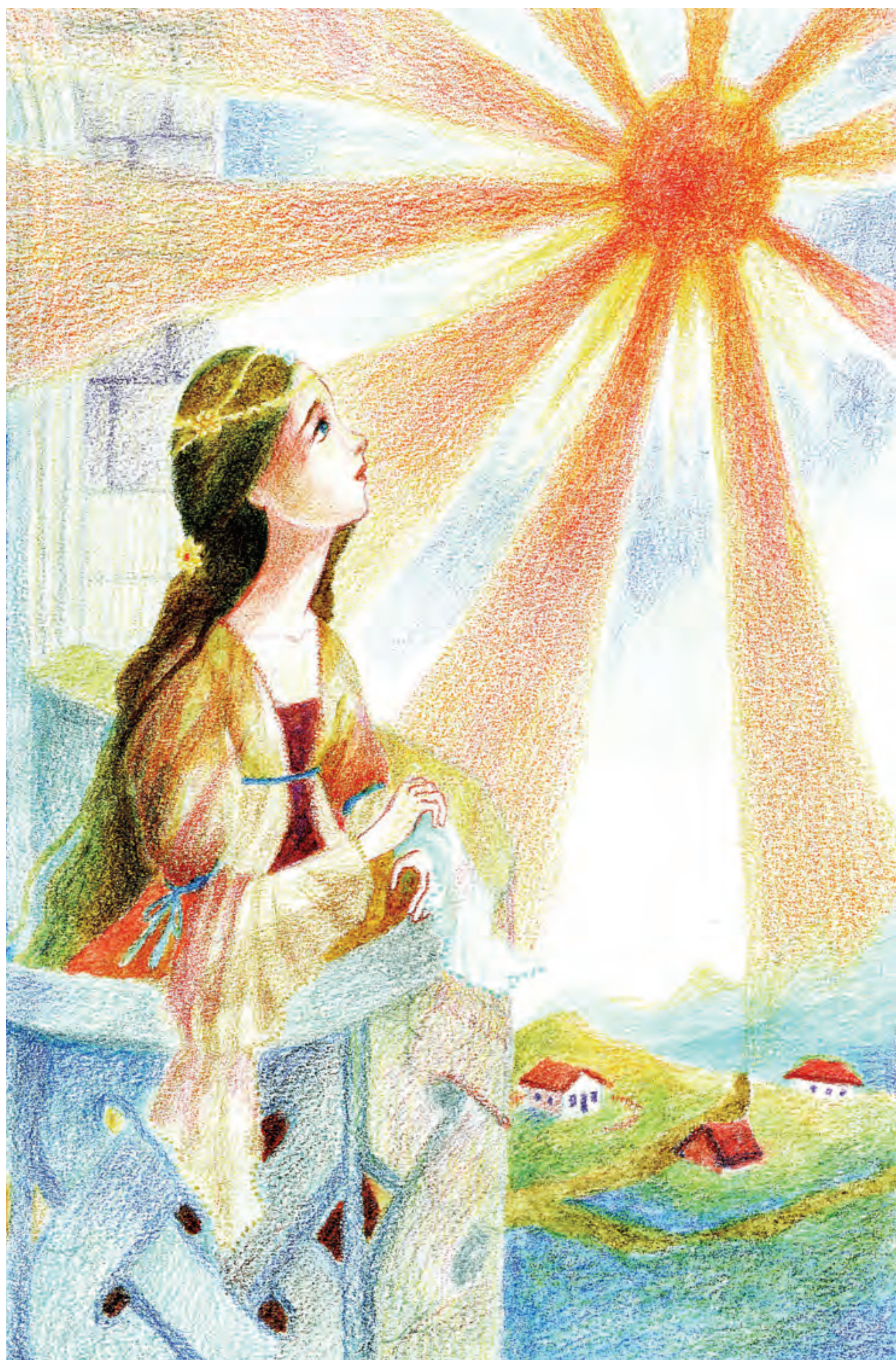
Frumoasă era Lia, fata lui Alb Împărat de peste mări şi ţări!

Şoaptele vântului răspândiseră pretutindeni vestea frumuseţii ei şi nu rămăsese fiu de împărat pe toată întinderea pământului care să nu fi făcut tot ce era cu putinţă, pentru a o duce pe Lia mireasă la palatul său.

Numai că Lia nu se uita la nimeni, oricât de frumos, de bogat şi de măreţ ar fi fost, fiu de împărat sau oricare altul.

Din turnul palatului unde-şi avea iatacul, nu privea niciodată în jos, lângă temelia uriaşelor ziduri, loc unde zile şi nopţi întregi aşteptau peţitorii din toată lumea pentru a-i cerşi măcar o privire. Lia nu privea decât în sus, către strălucitorul Împărat Soare, de care era îndrăgostită încă de copilă. Privea către el şi cânta cât era ziua de lungă. Cânta atât de frumos, încât vântul îşi domolea aripile la auzul glasului ei şi adormea vrăjit printre crengile copacilor sau lângă ferestrele palatului.

În zilele noroase, când razele Soarelui nu puteau străbate perdelele groase ale norilor, Lia suferea cumplit de dorul dragului ei. Suferea şi plângea închisă în iatacul ei. Şi nimeni nu-i mai putea intra în voie. Nici chiar Alb Împărat, care o iubea mai mult decât orice pe lume.

— De ce eşti mâhnită şi plângi, copila mea? o întreba atunci îngrijorat tatăl său.

— Mi-e dor de Soare, tată… răspundea printre suspine Lia. Fără el nimic nu-şi are rost pe lume.

— Ia-ți gândul de la Soare, copila mea, stăruia chinuit Alb Împărat. El are lumea stelelor şi galaxiilor sale şi nu se va putea uita niciodată la o pământeană muritoare, oricât de bogată şi frumoasă ar fi şi oricât de mult l-ar iubi.

— Zadarnic stărui să-mi schimbi firul dorului, tată! Nu vei reuşi nici tu şi nici chiar Dumnezeu! Aşa mi-i mie datul sorții, să nu am pe lume nimic mai drag ca Soarele…

Şi vremea trecea, iar chinul dorului Liei după Soare devenea tot mai aprig.

Într-o dimineață, aşteptând lângă fereastră răsăritul dragului ei de dincolo de perdeaua zării, Lia începu să se roage plângând:

— Doamne al dorurilor neîmplinite şi al speranțelor deşarte, dacă-mi cunoşti cu adevărat chinul dorului, ascultă-mi plânsul rugii şi dă-mi aripi să pot zbura oricând spre dragostea mea… că nimic altceva nu mă va putea face fericită, decât să mă ştiu veşnic în apropierea iubitului meu…

Iar Dumnezeu, înduioşat de plânsul frumoasei pământene, a transformat-o într-o păsărică, numită Ciocârlie, menită să încerce mereu zborul spre Soare, dar să nu poată ajunge niciodată la el, drept pedeapsă pentru visul de a trece dincolo de granițele iubirii pământene.

Şi de atunci, în zilele cu soare, şi nu numai atunci, Lia-Ciocârlia porneşte mereu cântând spre Soare, până ce aripile-i ostenite încetează să mai bată, iar ea se prăbuşeşte tristă şi descurajată spre pământ.

Fetiţa şi soarele

Ancuța se trezi în ciripitul rândunelelor și vrăbiuțelor, încercă să deschidă ochii, dar o rază de soare o sili să țină pleoapele închise. Întoarse capul în altă parte și o strigă pe bunica. Nu primi însă nici un răspuns.

— Bunică!… strigă ea și mai tare.

Tot degeaba însă. Atunci se hotărî să deschidă ochii după ce puse paravan ambele palme în fața razei jucăușe. Patul bunicii era gol.

— Uf, spuse ea bosumflată, iar s-a dus în piață și m-a lăsat singură. Căscă îndelung, iar apoi se sculă și se așeză pe marginea patului. Raza de soare începu iar să se joace cu ochii ei. Se duse să deschidă fereastra și să tragă perdeaua în așa fel încât să împiedice raza de soare s-o mai gâdile. Cum deschise fereastra, auzi din toate părțile:

— Bună dimineața, Ancuța!

Fetița privi nedumerită afară, de unde veneau glasurile și rămase înmărmurită. Rândunelele, florile, soarele, copacii, vântul și câțiva fluturași se uitau la ea râzând și-i făceau semne prietenești.

— Bună dimineața, Soare, bună dimineața tuturor care mă priviți! Nu vreți să vă jucați cu mine?

— Eu abia m-am trezit, spuse Soarele căscând şi n-am vreme nici măcar să stăm de vorbă. Trebuie să dau lumină şi căldură în toate părțile.

— Nici eu n-am vreme, spuse Vântul sărutând în treacăt obrajii fetiței. Eu trebuie să aduc răcoare plăcută peste tot.

— Iar noi trebuie să ducem de mâncare la puişori! ciripiră în acelaşi glas Rândunelele şi celelalte zburătoare.

— Noi trebuie să parfumăm văzduhul, spuseră şi Florile.

— Şi noi ne cerem iertare, spuseră Copacii, dar trebuie să facem aerul cât mai curat.

— Şi eu… eu cu cine mă joc? întrebă fetița îmbufnată.

— Cu noi! cu noi! auzi ea mai multe glasuri venind din cameră. Cum întoarse capul, fetița rămase încremenită. Toate păpuşile ei dragi se strânseseră în jurul ei vorbind şi râzând ca nişte făpturi vii.

— Martinel! strigă Ancuța speriată privind spre ursulețul de catifea. Tu, vorbeşti?

— Sigur că vorbesc! Păi eu…

— Dar pe mine mă cunoşti? întrebă vulpea tăindu-i vorba ursulețului.

— Dar pe mine? Dar pe mine? întrebară în cor şi Scufița Roşie şi Leul şi Iepuraşul şi Donald Rățoiul şi cățeluşul Grivei…

Abia atunci pricepu Ancuța că raza de soare dăduse viață tuturor păpuşilor numai şi numai ca să aibă cu ce se juca fetița. Şi, nici una, nici două, toate păpuşile începură să sară în toate părțile, să se dea de-a tumba pe pat şi să facă o hărmălaie formidabilă.

— Stați! Opriți-vă! strigă intrigată fetița. Trebuie să ne jucăm cât mai frumos cu putință, aşa ca la grădiniță.

— De-a ce să ne jucăm? Cum să ne jucăm? întrebară păpuşile.

— Păi… stătu Ancuța în cumpănă, eu zic să ne jucăm de-a… de-a grădinița.

— Cum, adică, de-a grădinița? întrebă posac iepuraşul. Eu zic că-i mai bine să ne jucăm de-a grădina, că acolo găsim morcov, varză…

— Eu zic să ne jucăm de-a pădurea, că acolo găsim zmeură, mure… spuse ursul.

— Ba eu aş vrea să ne jucăm de-a curtea cu găini! Strigă vulpea.

— Gata! Ce-i atâta vorbărie? se înfurie fetița. Ne vom juca aşa cum spun eu: de-a grădinița! Eu voi fi educatoare, iar voi…

— Dar eu nu pricep cum vine jocul ăsta, de-a grădinița, spuse leul.

— Păi uitați-vă cum, începu să explice fetița. Mai întâi o să vă învăț o poezie, apoi ne vom juca de-a…

— Vrem! Vrem! sări iepuraşul în sus de bucurie.

— Ia domoleşte-te, bre urecheatule! răcni leul furios. Ce-ți veni? Tu nu vezi că eu mă usuc de foame?

— Şi eu mă usuc pe picioare! mormăi ursulețul.

— Şi eu leşin de foame! strigă Grivei.

— Întâi să ne dea de mâncare la toți, aşa cum scrie la carte, şi apoi învățăm şi şapte poezii! propuse leul.

— Aşa-i mai bine! strigară cu toții. Să mâncăm întâi!

— Vai ce mâncăcioşi sunteți! o făcu pe mirata fetița.

— Lasă că te ştim noi şi pe tine, se strâmbă vulpea la ea. Toată ziua îi ceri de mâncare bunicii.

— Gata! se supără Ancuța. Terminați odată cu prostiile! Dacă vreți neapărat să mâncați, o să mâncați… Şi apoi învățăm poezia. Până pun eu masa, spălați-vă cu toții pe lăbuțe şi stați cuminți! S-aude?

— Uraa! Uraa! strigară cu toții în cor fericiți că vor sta la masă.

Ancuța întinse fața de masă, puse farfurioare și tacâmuri pentru fiecare păpușă, aduse solnița cu sare, câte un pahar pentru apă și… ce-a mai crezut ea de cuviință că trebuie la o masă. Înainte de a așeza masa însă, nu uită să-și pună dinainte un șorțuleț, așa cum fac toate gospodinele.

— Ei, și acum poftiți la masă în cea mai mare liniște! făcu Ancuța invitație către păpuși. Tu, leule, pentru că ești mai mofturos, stai aici. Tu, ursulețule, stai lângă el. Tu, vulpe, aici. Tu, Grivei, dincoace. Tu, iepurașule, stai acolo, tu dincolo și așa mai departe. Dar să n-aud nici o vorbă! La masă nu se vorbește! Ne-am înțeles?

Nici n-au apucat să se așeze bine, că leul a și dat un răget de s-a cutremurat toată casa.

— Ceee?? strigă el furios la culme… Să-mi pună mie să mănânc o bucățică de morcov, ca la un pârlit de iepuraș?… Mie, dom'le?

— Iar mie vezi ce mi-a pus? se sclifosi vulpea. Un cartof prăjit! Nemaipomenit!

— Uitați-vă și la mine! Mor, mor, mor! începu să se plângă și ursul. Mi-a pus o ceapă!… Mie, ceapă?

— Ham, ham! sări și Grivei cu gura. Mie mi-a pus un pătrunjel!

— Iar mie un os! se răsculă și iepurașul. Ce înseamnă asta?

Și, Doamne, când începu o hărmălaie de glasuri nemulțumite și o gâlceavă între toți, îți venea să-ți iei lumea-n cap. Leul, Grivei și vulpea se băteau care mai de care să poată fura osul din farfuria iepurașului. Iepurașul se zbătea din răsputeri să fure morcovul din farfuria leului, iar ursul se uita pofticios prin toate farfuriile să vadă ceva pe placul său.

În zadar striga Ancuța din răsputeri la fiecare păpușă să înceteze de-a mai face scandal, că nimeni nu voia să audă strigătele ei. Deodată se auzi scârțâitul ușii de la intrare. Se întorcea bunica de la piață. Într-o clipă toate păpușile își reluară locurile lor obișnuite și rămaseră încremenite. Ancuța se uită nedumerită spre păpuși, apoi ieși în întâmpinarea bunicuței.

— Bunică, bunică! îi strigă ea cu reproș. Mi-ai speriat toate păpușile și nu mai vor să stea la masă… De ce te-ai întors așa repede din piață?

Bunica o mângâie pe părul ciufulit, o sărută pe frunte și-i întinse o ciocolată întrebând-o nedumerită:

— Dar tu de ce te-ai sculat așa de dimineață? Nu vezi că abia a răsărit soarele?… Hai, intră iar sub plapomă și mai dormi nițel, până fierbe laptele. Și ce ți-a venit de-ai întins pe masă atâtea farfurii și tacâmuri? Măi, măi, că numai de pozne ești bună!

Ancuța privi uimită atât către bunică, spre masa plină de tacâmuri, cât și spre păpușile care o priveau cu un anumit înțeles. Vru să-i spună bunicii ce se întâmplase, dar ceva tainic o determină să tacă și să păstreze numai pentru ea acea mică poveste de dimineață…

Legenda legendelor

La începutul începuturilor pe pământ, primii oameni visau în fiecare clipă întoarcerea în Rai, de unde fuseseră alungați de Dumnezeu din cauza înfruptării din fructul oprit. Dorința întoarcerii în fericirea pierdută îi îndemna să fie tot mai buni, tot mai toleranți, mai iertători unii față de alții și tot mai supuși credinței în Marele Creator.

În acea vreme însă, pământul era sterp și în cea mai mare parte acoperit cu ape. Puținele semințe pe care le aduseseră oamenii din Rai se transformaseră cu timpul în lanuri și în pomi cu fructe din care se îndestulau cu toții. Dar vulcanii, furtunile cumplite, cu inundații și incendii, devastau deseori recoltele și, astfel, datorită lipsurilor, foamei și condițiilor din ce în ce mai grele de viață, oamenii căpătaseră primele sentimente contrare voinței lui Dumnezeu: ura, răutatea și invidia. Datorită acestor trăiri începură și luptele dintre ei și, implicit, dorința de răzbunare. Se pare că diavolul s-a născut din ură, răutate și, îndeosebi, din dorința de răzbunare.

Primele victime ale luptelor dintre oameni au fost copiii.

Dumnezeu, Care urmărea din Cer greutățile și suferințele părinților rămași fără copii, le-a oferit acestora, drept alinare, frumusețea, puritatea și parfumul primelor flori răsărite din sufletele copiilor uciși: crinii și ghioceii.

Din sufletele mamelor nemângâiate au răsărit pe morminte lăcrămioarele, toporașii, panseluțele și alte flori închinate suferințelor sufletești.

Trandafirii au răsărit din dragostea neîmplinită a fetelor ucise sau moarte din diverse motive.

Garoafele, mușcatele și petuniile au răsărit din dorurile nesfârșite ale tinerilor care-și ucideau răsăriturile și amurgurile în așteptări zadarnice. Și câte alte flori și plante n-au răsărit din tristețile și suferințele omenești!

Dar și nenorocirile mari, care aveau să însoțească omenirea de-a lungul întregii ei existențe, s-au născut tot din trăirile omenești, total străine de dragoste, bunătate, înțelegere și iertare.

Astfel, răutatea și invidia lui Cain, care l-a ucis pe Abel, propriul său frate, au născut tigrul, cea mai temută fiară de pe uscat. Mitocănia, nepăsarea și însingurarea l-au născut pe urs, egoismul și sadismul l-au născut pe rechin, cea mai fioroasă fiară din adâncurile apelor, ca și pe crocodil, pe caracatiță și alte fiare de acest soi, viclenia a născut-o pe vulpe, frica l-a născut pe iepure, lașitatea și cruzimea l-au născut pe șarpe, în multele sale înfățișări… dar câte alte vietăți cumplite la înfățișare și la modul de a se comporta printre celelalte viețuitoare nu s-au născut din defectele omenești!

Dumnezeu i-a oferit omului posibilitatea de a se cunoaște mai bine pe sine cu ajutorul cunoașterii celorlalte viețuitoare. Câți oameni, care la un moment dat spun într-un fel, iar imediat după aceea în alt fel,

nu sunt denumiți drept cameleoni? Sau alții, înfumurați și nemărginiți în prostie și laude deșarte nu sunt comparați cu păunii?

Aidoma modului în care s-au născut fiarele au apărut în lumea viețuitoarelor și acele vietăți blânde, prietenoase și folositoare omului.

Blândețea și dărnicia au născut oile și vacile. Unele popoare au ajuns chiar să declare vacile animale sfinte. Copilul Iisus a fost denumit „Mielul lui Dumnezeu" datorită acestei vietăți neasemuit de blânde și de folositoare omului. Câinele, datorită credinței și atașamentului său, a fost denumit drept „cel mai bun prieten al omului". La fel a fost denumit și calul.

Încet-încet, de-a lungul întregii evoluții a lumii, oamenii s-au împărțit în buni și răi. La fel și animalele. La fel și plantele.

Lupta dintre bine și rău s-a dat de la începutul-începuturilor și se va da încă foarte multă vreme. Cine va învinge?

Oamenii buni sunt datori să lupte pe toate căile pentru triumful binelui, frumosului, toleranței, iertării și armoniei universale. Pentru această reușită însă este nevoie, în primul rând, de credință în Dumnezeu. Pentru că numai Dumnezeu reprezintă în totalitate ideile de bine, frumos, toleranță, iertare și armonie!

Toate aceste calități divine sunt și vor rămâne mereu străine viețuitoarelor rele, fie că este vorba de oameni sau de alte ființe.

Ștefana și pădurea

Nu-l mai văzusem de aproape zece ani pe inginerul Victor Predescu. E drept că multă vreme fusese în străinătate, trimis de statul nostru. Când l-am reîntâlnit, era cât pe ce să nu-l mai recunosc. Se schimbase mult și cu greu reușeam să-i smulg câte o vorbă. Suferința pe care o trăise, în urma pierderii soției și unicului copil într-un accident de avion, îl făcuse tăcut și retras.

Anul trecut l-am invitat pentru câteva zile în munții mei, să hoinărim prin păduri, să pescuim, să culegem fragi și să ne reamintim de anii copilăriei și ai studiilor liceale pe care le făcusem împreună. Prima oară m-a refuzat pe motiv că are foarte multe probleme de rezolvat la minister, unde lucra ca inspector. La insistențele mele însă a acceptat să plecăm împreună, dar cu o condiție: să mai meargă cu noi în mașină încă o persoană. Nu l-am întrebat cine. Bineînțeles că am spus da, însă propunerea lui mi-a produs o strângere de inimă. Îmi venea greu să-l văd alături de altcineva.

Începusem deja să regret că nu vom mai fi numai noi amândoi, ca altădată, și că o persoană necunoscută ne va umbri cu prezența ei călătoriile spre lumea trecutului, care era numai a noastră.

Ziua hotărâtă pentru plecare se apropia, iar eu căutam un motiv pentru a evita călătoria alături de ei.

Mașina opri în fața casei unde locuiam, la ora fixată. M-am uitat o clipă pe geam și am rămas surprins că nu se vedea decât el. Ce s-o fi

întâmplat oare? m-am întrebat nedumerit, dar, în sinea mea, satisfăcut că era singur.

I-am ieşit în cale. M-a privit cu zâmbetul său cald şi însorit de altădată şi, după ce a închis încet portiera, a dus un deget la buze făcându-mă părtaş la o taină. N-am bănuit nici pe departe despre ce poate fi vorba.

— Doarme, mi-a şoptit el, arătându-mi spre scaunul din spate.

— Cine?

— Ea.

— Care „ea"?

— Păi nu ți-am spus că mai merge cu noi cineva?

— Ba da, dar…

Şi n-am mai ştiut ce să zic. M-am apropiat de maşină şi m-am uitat cu atenție. Întinsă pe pernele moi şi acoperită cu un pled, dormea o fetiță… Nu putea avea mai mult de 7-8 ani.

M-am întors curios spre Victor. Ochii lui mari şi negri, atât de trişti în ultimul timp, căpătaseră acum o lumină cu totul nouă, un fel de duioşie aparte, cu care eram atât de obişnuit în anii copilăriei noastre.

— Cine-i? l-am întrebat din ce în ce mai mirat.

— Ștefana…

— Ștefana… Nepoată?

— Nu.

— Vreo rudă mai depărtată?

— Nicidecum.

— Atunci?

— E… prietena mea cea mai bună… sau, dacă vrei, e fetița mea… Ea a dat vieții mele un rost nou. De aceea te-am rugat să accepți să meargă şi ea cu noi.

Puteam oare să-i mai spun că nu mai vreau să plecăm împreună? Pentru nimic în lume!

Victor rămăsese acelaşi om minunat de totdeauna, acelaşi prieten al copiilor.

*

Pe drum întorceam mereu ochii spre Ştefana... Dormea profund, cu o mânuță sub cap.

— Am trezit-o prea de dimineață, sărmana de ea, mi-a şoptit Victor. Vezi cât de frumos doarme?

Nu i-am răspuns. Somnul fetiței mă odihnea şi pe mine şi mă făcea să visez atât de frumos!

— Am întâlnit-o pentru prima dată acum câteva luni, şi-a început prietenul meu povestea. Şi totul a pornit de la o întâmplare banală şi destul de neplăcută în felul ei... Dar dacă nu era întâmplarea aceea, n-o mai aveam azi pe Ştefana...

Mă dusesem la un magazin alimentar să cumpăr zahăr, ulei şi alte lucruri care-mi trebuiau pentru casă. În magazin lume multă, îmbulzeală ca totdeauna. La un moment dat, ferindu-mă cam repede să nu răstorn o stivă uriaşă de cutii cu conserve, am simțit că lovesc ceva cu piciorul... Ori poate aşa am avut eu atunci impresia... În aceeaşi clipă am auzit spărgându-se câteva sticle şi, chiar lângă mine, un scâncet de copil. Când mi-am întors privirea, ce crezi?... M-au pironit ochii mari şi speriați ai Ştefanei... Probabil eu îi lovisem coşul când m-am ferit şi îi spărsesem două sticle cu ulei şi una cu vin, pe care le avea puse acolo... La început nici n-am ştiut ce să fac. Am rămas încremenit, cu ochii țintă la biata fetiță. De obicei sunt foarte atent și mă feresc pe cât pot să nu dau peste nimeni în drumul meu... Dar uite că atunci

Alimentara

n-am reuşit să mă feresc… Vezi tu? Cred că tot restul vieții mă vor urmări privirile Ştefanei din acel moment. Aveau în ele o disperare mută, un fel de spaimă amestecată cu tristețe, în sfârşit, ceva ce nu poate fi exprimat exact în cuvinte… S-a uitat la mine o clipă sau două, apoi la coşul unde nu mai avea decât nişte cioburi, din care curgea pe mozaic şi pe picioruşele ei uleiul amestecat cu vin. Imediat s-au adunat în jurul nostru fel de fel de curioşi, iar una din vânzătoare a şi înhățat-o pe Ştefana de guler, să plătească sticlele sparte… Bietul copil!… Nu-ți mai povestesc nici ce zicea vânzătoarea, nici lumea adunată în jurul nostru… Ce greşit judecă lumea la prima impresie! Un lucru m-a uimit de la bun început: Ştefana nu zicea nimic… dar absolut nimic, mă-nțelegi? Am crezut la început că-i mută… Ochii ei, plini de lacrimi, s-au mai întors o dată spre mine, apoi au rămas pironiți în coşul cu cioburi. Îți închipui că nu puteam lăsa lucrurile aşa… Nu-mi pot da seama dacă eu am fost vinovatul principal, la drept vorbind nici nu mă mai interesează lucrul ăsta, dar ştiu că atunci, de-ar fi trebuit să plătesc la nesfârşit toate mărfurile din magazin pentru a n-o mai vedea pe Ştefana plângând, o făceam din tot sufletul. I-am spus vânzătoarei să lase fetița în pace, că nu are nici o vină. Convingerea mea este că nici nu avea vreo vină. Am plătit sticlele sparte, am luat alt coş, în care am pus, pe lângă sticlele cu ulei şi vin, pentru care fusese trimisă la magazin, mai multe cutii cu bomboane, napolitane, biscuiți… Mi-aduc aminte că am umplut coşul cu vârf. Am plătit totul, am pus cumpărăturile în două plase noi, am luat fetița de mână şi am ieşit afară. În apropiere era un parc. Am rugat-o să stea puțin lângă mine pe o bancă… Eh, dragul meu… câtă tristețe poate fi în vocea unui copil, deşi la prima vedere pare zburdalnic şi fericit ca oricare altul… Vorbea foarte puțin, răspunzând doar la întrebările mele. De

altfel nici acum nu-i prea vorbăreață, dar, ca prieteni buni, stăm deseori de vorbă. Tot timpul dorea să plece cât mai repede acasă, zorită de teama să nu întârzie… Când am aflat că nu-și cunoaște părinții și că locuiește la un fel de mătușă, o zgripțuroaică, pe care am cunoscut-o tot atunci, m-am întristat teribil!... I-am făcut mai multe zile la rând vizite fetiței… Și știi ceva? De fiecare dată o găseam cu ochii plânși. Cred că se purta foarte urât cu ea mătușă-sa, dar nu-mi spunea nimic.

— Dar părinții ei? întrebai eu.

— Eh, părinții ei!… făcu a lehamite Victor. S-au despărțit imediat după nașterea fetiței și n-au mai vrut să știe de ea… Or cine mai știe care o fi adevărul. Dar pe mine nu mă interesa decât soarta fetiței. Părinților ei le-au scris cei de la tribunal și le-au cerut consimțământul ca să pot înfia eu fetița. Au răspuns că vor, bucuroși că scapă de o obligație în plus…

— Cum, ai înfiat-o tu pe Ștefana? mă mirai eu.

— Da… Ce, nu-ți pare firesc?

— Ba da, cum să nu-mi pară firesc?… Tu, care… ai avut… Era foarte firesc… ai făcut foarte bine!

Aproape fără să pot lega cuvintele între ele vorbeam, privind cu admirație spre prietenul meu, care mi se apropia tot mai mult, aidoma munților ce se zăreau în depărtare…

*

Nu mai știu pentru a câta oară mi-am întors ochii din nou spre Ștefana… Mai dormea?… Nu mai dormea?… Nu mi-am putut da seama. O clipă am avut impresia că-i surprind un tremur al ochilor sub pleoape… O privii cu mai multă insistență și-mi dădui seama că nu doarme…

Şi-a acoperit fața cu brațul, continuând să rămână în aceeaşi poziție…

Victor tăcu mai multă vreme. I-am respectat tăcerea. Mi-am dat seama că s-a legat de fetiță ca de propriul său copil.

— Locuieşte la tine? am rupt tăcerea la un moment dat.

— Da.

Răspunsul însă nu l-am primit de la Victor, ci de la Ştefana. Se sculase între timp în capul oaselor şi ascultase, pesemne, ultima parte a discuției noastre.

Când m-am întors spre ea, mă privea surprinsă, cu sprâncenele puțin încruntate, temătoare parcă.

— Fănuca, i se adresă Victor cu blândețe, nenea e un bun prieten al meu, de care ți-am vorbit. Faceți cunoştință.

I-am întins mâna zâmbind, dar Fănuca s-a făcut că tocmai atunci are nevoie de batistă şi începu să scotocească cu înfrigurare într-o gentuță. Începui să râd. După câteva clipe m-am întins peste scaun şi am prins-o uşor de sub bărbie. Avea o față atât de frumoasă şi de senină!

— Măi, gândăcelule… de ce nu-mi dai mâna?

Mi-a zâmbit neîncrezătoare, fără să-mi răspundă. Mă privea cu aceiaşi ochi mirați, trăgându-se încet din strânsoarea mea. Era îmbrăcată într-un costumaş alb, cu dungi roşii; un păr bogat, de culoare brună, îi încadra chipul minunat de copil.

Nu-mi amintesc ce i-am spus atunci… Cred că mai mult am privit-o râzând din toată inima de farmecul timidității ei.

*

Munții se apropiau de noi ca o poartă de culori şi lumini fantastice, deschisă spre linişte şi singurătate.

Aproape tot timpul, până am ajuns în satul de la poalele Hălăucăi, am vorbit cu Ştefana. E drept că ea nu vorbea decât foarte puțin şi, la fiecare întrebare a mea, se uita întâi la Victor. Dar am reuşit, totuşi, să aflu că a trecut în clasa a II-a, că-i plac mult gimnastica şi muzica şi că „nenea Victor e cel mai bun om de pe suprafața pământului". Iar vorbele ei sunau ca cele mai calde și mai senine clinchete de clopoței.

M-am împrietenit cu Ştefana. În fiecare zi, cât am stat în munți, ne-am petrecut timpul mai ales în pădure. Ştefana ne culegea fragi și, întotdeauna, pe cei mai frumoşi îi dădea lui „nenea Victor". Tot lui i-a împletit şi o cunună de flori, pe care a ținut neapărat s-o poarte pe cap măcar „un minut".

— N-ai vrea să-ți spună „Tată"? l-am întrebat pe Victor în taină.

O undă de tristețe i-a întunecat o clipă ochii. Apoi a zâmbit cald.

— Mi-ar plăcea foarte mult să-mi spună „tată"… e tot ce-mi doresc de la ea… numai că vreau să trăiască ea mai întâi dorința de a-mi spune aşa.

*

Ultima dată când am fost în pădure, ne-am oprit chiar la poalele Hălăucăi. Din acel loc se vedea o mare parte a poienii largi de pe culmea muntelui şi o nesfârșită turmă de oi.

Ştefana nu mai putea de bucurie. Nu mai văzuse până atunci o turmă de oi şi tare ar fi vrut să se urce până la ele. I-am promis că altădată o să urcăm până în vârful culmii şi o să ascultăm împreună cântecele din fluier ale ciobanilor. M-a privit cu ochi neîncrezători, de parcă ceea ce-i spuneam eu nu s-ar fi putut petrece în realitate.

La un moment dat s-a despărțit de mine şi de Victor, spunându-ne că vrea să caute singură fragi. Nu s-a depărtat prea mult de noi. Ne-am dat seama repede că nu fragii o atrăgeau. Nu-şi mai lua ochii de la turma de oi. Noi o urmăream din când în când cu privirea,

discutând de-ale noastre. Nu după mult timp s-a oprit lângă un trunchi gros de brad.

— Ce-o fi cu ea? am întrebat eu. Spunea că vrea să culeagă fragi, şi când colo…

— Dă-i pace, mi-a spus Victor. E-atât de străină de asemenea frumuseţi, încât o impresionează totul.

În apropierea noastră curgea Ozana. De altfel eram foarte aproape de izvoarele ei.

După câteva minute, Ştefana începu să cânte… La început încet, ca un freamăt de frunze, îngânându-se mereu cu murmurul Ozanei, apoi tot mai tare, minunându-ne pe amândoi cu frumuseţea unei voci atât de suave şi de cristaline…

Niciodată n-am ascultat un cântec mai cu atenţie ca atunci şi niciodată nu mi-a părut mai frumos ca atunci!

O ascultarăm amândoi cu respiraţia tăiată. Eram uimiţi şi fermecaţi de toată splendoarea acelor clipe.

Când a terminat cântecul, s-a lăsat jos, lângă trunchiul copacului, ascunzându-şi capul în mâini. Victor se ridică imediat şi porni spre ea.

— Fănuca, ţi-e rău?

Dar Fănuca nu-i răspunse… Stătea în continuare cu capul ascuns şi hohote mocnite de plâns îi zguduiau trupul firav.

— Ce ai, draga mea? strigă nedumerit Victor aşezându-se cât mai aproape de ea.

M-am dus şi eu până la câţiva paşi de ei.

Ştefana s-a ridicat cu ochii plini de lacrimi şi s-a repezit spre Victor încolăcindu-i gâtul cu braţele. Victor a strâns-o la piept, continuând s-o întrebe mereu de ce plânge.

Puţin mai târziu, fetiţa s-a oprit din plâns şi a şoptit cu glas de rugăciune:

— Iartă-mă, tăticule…

(Seara, târziu, după ce adormiră toți ai casei, Victor mi-a destăinuit că atunci a fost prima dată când i-a spus „tăticule".)

— De ce să te iert? Ce-ai făcut?

— Te rog să mă ierți, tăticule… eu…

Şi toată făptura ei începu să se frământe iar de suspine.

— Dar ce-i cu tine? Ce s-a întâmplat?

Ştefana a stat puțin pe gânduri, s-a uitat peste umăr la mine, apoi mai aruncă o privire spre turma de oi şi începu încet, încet, să nu audă decât „tăticul" ei:

— Ştii, tăticule… mereu mi-ai spus şi mie… şi i-ai spus şi lui nenea în maşină… că tu mi-ai spart atunci sticlele în magazin.

— Da, şi?

— Şi nu-i adevărat, tăticule, nu-i adevărat!

Aceste cuvinte au fost rostite cu o voce mai tare şi mai hotărâtă.

— Cum nu-i adevărat? se miră Victor.

— Eu le-am spart… ferindu-mă de tine… dar nu ți-am spus până acum… n-am putut… Mi-a fost teamă că o să mă alungi de la tine… Dar acum trebuia să-ți spun… Nu mai puteam!

Şi continuă să plângă ascunzându-şi fața la pieptul lui Victor. Acesta se uită la mine cu ochi de pădure bântuită de furtună. Eu m-am făcut că sunt atent în altă parte şi am plecat spre malul Ozanei.

Nu mai ştiu ce-au discutat amândoi şi nici dacă au mai discutat ceva.

O undă de tristețe nebănuită mi s-a strecurat în suflet, iar ecourile cântecului Ştefanei păreau repetate de întreaga pădure…

După puțină vreme, veniră amândoi lângă mine şi-mi aduseră fragi şi flori… Mâna fetiței se odihnea încrezătoare în cea a tatălui ei…

Şi a fost apoi atâta soare şi atâta veselie în pădure!

Dincolo de poveste

Cristina auzi ciripitul unei rândunele la fereastră.

— A venit primăvara! şopti ea. Ce frumos trebuie să fie afară!

Încercă să ridice capul cât mai sus, pentru a privi pe geam în grădina din fața casei, dar simți o durere apăsătoare în ambele picioare. Se lăsă să cadă pe pernă cu un geamăt uşor.

*

Mersese aproape toată iarna la şcoală, se jucase zi de zi alături de ceilalți copii în pauze, învățase atâtea lucruri frumoase și fusese atât de fericită și de veselă tot timpul!

Dar a venit boala aceasta nemiloasă și atât de grea! Îşi aduse aminte de şederea îndelungată în spital, de dorința zilnică de a se reîntoarce acasă şi la şcoală, de vizitele părinților, învățătoarei şi copiilor…

Venise de câteva zile acasă, dar şedea tot în pat. Doctorul o sfătuise aproape în fiecare zi să încerce să meargă. Oricât se străduia însă, nu putea… O dureau picioarele la fiecare mişcare. Şi era aşa de tristă!

*

Bunica îi citea mereu poezii şi poveşti, pentru a-i alunga urâtul.

Odată i-a citit o povestire frumoasă, cu o căprioară pe care o chema Năluca şi care se juca cu copiii într-o grădină…

Cristina a ascultat-o cu foarte mare atenție, gândindu-se cât de frumos trebuie să fie jocul căprioarelor în pădure. După ce bunica termină de citit, fața Cristinei se lumină de bucurie şi spuse cu voce rugătoare:

— Cât aş vrea să am şi eu o căprioară!

Dorința fetiței rămase adânc întipărită în mintea bunicii.

Tatăl Cristinei era mecanic pe o locomotivă.

— Oare el n-ar putea face rost de un ied? gândi bunica. Câți cunoscuți are el prin toată țara asta, ar putea să-l ajute.

Câteva zile mai târziu un alt mecanic aduse vestea mult aşteptată. Un pădurar, dintr-un sat de lângă Rădăuți, are îmblânzite pe lângă casă mai multe sălbăticiuni, printre care iezi şi căprioare.

A doua zi tatăl Cristinei bătea la poarta pădurarului.

— Uite, începu mândru pădurarul, când află că musafirul vrea să-i vadă viețuitoarele din grădină: pe țapul acela, care vrea să răstoarne gardul cu coarnele, îl cheamă Popică. Pe cerboaică, Măriuța. Vezi cum aşteaptă să-i dau zahăr? Pe bursucul de colo îl cheamă Todiriță, iar pe veverița asta, care nu se mai dă jos de pe umerii mei, o cheamă Suveicuța. Şi-i jucăuşă de mama focului!

Şi tot aşa, pădurarul înşiră toate numele prietenilor săi din curte şi grădină.

— Dar pe ăsta cum îl cheamă, că n-ai spus, întrebă tatăl Cristinei când ajunse lângă un ied de căprioară care şedea singur într-un colț, cu un picior din spate bandajat.

— Vai de capul lui, săracul! Aista-i Milică. Ia vină-ncoa, Milică, îl strigă pădurarul arătându-i palma.

Iedul se apropie sărind în trei picioare. Pădurarul îl mângâie și-i dădu puțin lapte dintr-o sticlă cu biberon.

— Săracul de tine, că tare mai ești mic!

— Dar ce-a pățit? întrebă tatăl Cristinei.

— Iacă, mai zilele trecute l-am scos din colții unui lup. L-am îngrijit cum am putut și eu, i-am dat lapte, precum vezi, și l-am pus pe picioare. Uită-te la el: cum mă vede, cum vine la mine. Eu i-s mamă acum. Ce mai faci, prichindelule?

Și pădurarul ridică iedul în brațe, alintându-l blând.

— Dă-mi-l mie, se rugă tatăl Cristinei, și ți-l voi plăti cum se cuvine.

— Ba, asta n-oi face-o, se feri pădurarul. Cum să vând eu viețuitoarele pădurii? Nici pentru o avere nu ți-l dau. Ș-apoi e încă beteag, săracul. Mai trebuie îngrijit până i-o veni vremea să-i dau iar drumul în pădure.

Tatăl Cristinei clipi de mai multe ori, vrând să-și alunge un gând întunecat și întoarse capul în altă parte.

— Da, adică, de ce ții dumneata așa de mult să ai un ied? Nu cumva ți-i gândul să-l tai?

Mecanicul îi spuse în câteva cuvinte adevăratul motiv pentru care a venit acolo și vru, amărât, să plece.

— Stai, bre, omule, oleacă, îl opri pădurarul înduioșat, că n-oi fi eu chiar așa de neguros la inimă. Dacă-mi grăiești așa de copila dumitale… și dacă zici că vrea să se joace cu un ied…

*

Bucuria mecanicului fu fără margini când se văzu cu iedul în brațe urcându-se în trenul care urma să-l ducă spre casă.

*

A doua zi Cristina scoase un strigăt de uimire când se trezi. Culcat lângă patul ei, iedul o privea nedumerit mişcându-şi mereu nările negre şi urechile lungi.

Din ziua aceea fetiţa se juca aproape tot timpul cu iedul. Bunica i-l dădea în braţe, pentru că ea încă nu se putea coborî din pat. Îi făcea culcuş între pernele moi, îi dădea lapte, zahăr, îl mângâia şi îi oblojea cu mare grijă rana de la picior.

În scurtă vreme iedul se făcu sănătos.

*

Într-una din zile, bunica plecă până la o vecină, lăsând uşile larg deschise.

Cristina şedea în pat şi se juca cu iedul.

Tocmai se necăjea să-l culce lângă ea şi să-l învelească cu plapuma. Milică însă nu se arătă deloc dornic de somn. El voia să zburde în grădină şi nu să stea ghemuit lângă Cristina.

Când fetiţa nu fu destul de atentă, sări jos din pat şi începu să ţopăie pe lângă masă.

— Milică! Obraznicule! Vină-ncoace, tu n-auzi?... Eee... Las' că pun eu mâna pe tine!

Cum însă nu-l putea ajunge din poziţia în care şedea în pat, se întinse tot mai mult până căzu pe duşumea. Simţi iarăşi aceleaşi junghiuri în picioare, dar nu mai avu timp să se gândească la ele. Trebuia să-l prindă cu orice preţ pe Milică. Cum se întoarse însă, iedul nu mai era în cameră. Se speriase când căzuse fetiţa şi ieşise afară.

— Milică! Milică! vino îndărăt! strigă ea disperată.

Dar iedul nu se întorcea.

Ce să facă biata copilă? Cum să-l prindă? începu să se târască uşor spre uşa deschisă, uitând cu totul de durerile din picioare.

Când ajunse în prag, se cutremură de spaimă. Îşi dădu seama că din curtea cea mică iedul putea trece foarte uşor în grădină, iar portiţa ce da spre pădure era deschisă… Şi pădurea se vedea aproape, aproape…

— Bunicăăă! strigă din toate puterile Cristina.

Dar bunica nu-i răspunse. O mai strigă de câteva ori cu glas tremurat de plâns, dar tot degeaba.

Se târî cum putu pe scări şi ieşi în curte.

Iedul făcu câteva salturi jucăuşe în jurul ei, fericit că poate alerga din nou, apoi, printr-o spărtură a gardului, trecu în grădină.

Cristina privi în toate părţile, dar bunica nu se zărea… Şi nimeni nu era pe aproape ca s-o ajute.

Deschise cu greu portiţa spre grădină…

Nu mai putea nici să plângă, nici să strige. Groaza că iedul ar putea fugi în pădure o amuţise cu totul.

Ah, de-ar fi putut alerga ca altădată!

Nu era departe până la portiţa ce da spre pădure, dar ea trebuia să se târască până acolo. În acest timp iedul ar fi putut ieşi.

Stătu o clipă la îndoială, apoi se hotărî.

Sprijinindu-se cu o mână de gard, iar cu cealaltă de un băţ, se ridică în picioare. Durerile o încercau iar, dar nu chiar aşa de tare ca altădată. Prinse curaj. Făcu un pas… încă unul şi încă unul. Îşi dădu

seama că poate merge! Dar nu putu să trăiască din plin fericirea acelei clipe. Teama că-l va pierde pe Milică îi alunga bucuria. Iedul țopăia mereu în jurul ei, iar portița ce da spre pădure părea că-l atrage tot mai mult.

— Of, de n-ar fi portița asta, gândi fetița. Milică, puiule, vină-ncoace!

Cât mai avea până la portiță? Câțiva pași.

Şi iedul se zbenguia mereu, mereu…

Cristina își adună ultimele forțe și, fără să mai țină seama de nici o durere, făcu cei câțiva pași până la portiță fără băț și fără să se mai sprijine de gard.

Închise portița… răsuflă uşurată, privi încă o dată iedul care cutreiera grădina în lung şi-n lat, apoi… deodată simți că se învârte totul în jurul ei și se lăsă să cadă moale în iarbă…

*

Îi părea că merge, alături de Milică, printr-o pădure cu copaci mari, în ramurile cărora străluceau mii de luminițe… auzea cântece de păsărele și-i era atât de cald şi bine! Pe urmă simți că zboară sus, mereu mai sus, iar pe pajiştea albastră a văzduhului Milică nu se mai sătura de joacă…

*

— Cristina! auzi ea un strigăt.

Era vocea doctorului.

— Uite-o, deschide ochii! se auzi și vocea bunicăi întreruptă de suspine.

Cristina deschise ochii mari.

— De ce plângi, bunică?

Se uită mirată în jur. Nu mai era în grădină, nici în pădure, nici nu mai zbura… Se afla culcată în patul din camera ei.

— Unde-i Milică? întrebă ea speriată, căutându-şi cu ochii partenerul de joacă.

— E în grădină… paşte… râse printre lacrimi bunica.

— Hai să ne jucăm şi noi un pic cu el, zise doctorul şi făcu câțiva paşi spre uşă. Nu vii, Cristina?

Cristina nu mai aşteptă să i se spună a doua oară. Coborî încet din pat şi porni spre uşă cu oarecare teamă.

— Hai, nu te opri, insistă doctorul.

Bunica nu mai putea spune nimic, nimic… Rămăsese încremenită, privind-o pe Cristina.

— Milică! Milică! strigă Cristina din uşă când zări iedul în mijlocul grădinii.

Porni spre el cu paşi tot mai vioi şi mai siguri.

Bunica râdea şi plângea în acelaşi timp.

— Ți-am spus eu că se va îndrepta? şopti doctorul la urechea bunicii.

Iar Cristina nu mai ştia ce să facă mai întâi: să-l strângă pe Milică în brațe ori să alerge cu el prin grădină, prin pădure?

Doar acum putea merge! Putea să colinde lumea întreagă!

Judecata păpuşilor

În magazia unui teatru de păpuşi, printre resturi de decoruri şi diverse obiecte necesare unui spectacol, zăceau, după ce fuseseră jucate pe degete sau trase pe sfori, fel de fel de personaje fantastice, comice sau tragice, fără să le mai aibă nimeni de grijă. Găseai acolo feți-frumoşi, cu şi fără stea în frunte, zâne, elefanți, cenuşărese, lei, baroni, măgari şi alți eroi cunoscuți din lumea basmelor şi fabulelor.

Iată însă că în viața acestor făpturi de cârpă, dar cu mari pretenții de personaje adevărate, au intervenit evenimente cumplite.

Într-una din zile, nişte tehnicieni care reparaseră caloriferele, au uitat, pe lângă o țeavă care ieşea din zid, o gaură. Ei, şi ce? ar putea zice oricine. Lucruri de astea se întâmplă oriunde, nu numai într-o magazie. Păi nu-i chiar aşa, că prin locul acela au început să vină şoarecii, cu gândul să roadă păpuşile de cârpă. Şi de aici s-a născut pozna. Că era să se petreacă mare grozăvie!

Abia adormiseră bietele păpuşi, obosite de preocupările şi certurile lor neştiute de nimeni din afară, când a răsunat un strigăt înfiorător (că au şi cârpele nişte strigăte…). Făt-Frumos fusese muşcat de nas şi acum se chinuia să-l afle pe făptaş. Cosânzeana l-a învinuit pe zmeu, dar acesta s-a jurat pe ochii lui că n-are ştiință de cauză.

— Şi nu mai băga zâzanie, Cosânzeano! s-a rățoit la ea zmeul plin de năduf.

Vulpea a zis că măgarul e vinovat, dar s-a dovedit a fi o pâră din ură personală.

S-au culcat din nou, cu amenințarea din partea celui mușcat, că dacă mai încearcă și a doua oară să-l muște, bestia respectivă o să viseze toată viața numai nas de Făt-Frumos!

Șoarecii însă, doi la număr, au revenit. De data asta a urlat elefantul. Ancheta a durat mai mult. Măgarul s-a ales cu o ureche ruptă, cocoșul a rămas fără punguța cu doi bani, dar, în cele din urmă, s-au domolit.

Șoarecii erau pur și simplu derutați. Nu știau cine țipă. De fiecare dată fugeau îndărăt în zid și reveneau când nu se mai auzea nimic.

A treia oară au răcnit leul și Cenușăreasa. Grozav de tare au mai răcnit. Mai ales Cenușăreasa. Zicea că a mușcat-o cineva de ureche și chiar a dat vina pe Făt-Frumos.

Cosânzeana n-a putut crede așa ceva. De aceea, în auzul tuturor, i-a strigat Cenușăresei:

— Tu nici nu ai urechi, pătato, de ce mai bocești degeaba?

Leul era indignat peste măsură că a fost mușcat de coadă. Înseamnă că printre ei se află un criminal. Dar cine-i acela?

— Număr până la trei, a urlat leul. Dacă nu recunoaște cine m-a mușcat, atunci…

— Vezi să nu greșești la numărătoare, mărite leu, l-a ironizat vulpea.

— Taci, codano, că dacă-ți dau o labă, râde de tine și măgarul!

— Ha, ha, ha, porni măgarul să necheze, păi ce crezi, bă cârpă umplută cu câlți, că de tine nu pot râde?

— Hauuu, pui de zdreanță! Tu, un măgar caraghios, să râzi de regele junglei?

— Ce regele junglei, amice, se viteji măgarul, nu cumva te crezi leu adevărat?

Ei, aceasta a fost picătura care a umplut paharul răfuielii dintre cei doi. Leul, trezit o clipă la realitate de insulta teribilă a măgarului, începu să-şi dea cu labele peste cap şi să urle:

— Ooof, of, of, ce soartă amară! Nu mi-i necaz aşa tare că nu-s leu adevărat, cât mi-i necaz că a ajuns să râdă de mine un măgar! Şi încă unul de cârpă!

— De cârpă suntem cu toții, prietene, interveni Zmeul-Zmeilor, aşa că nu te necăji.

— Ba mă necăjesc, zmeule, pentru că nimic nu te poate necăji mai mult ca un măgar!

Şi suspină de patru ori, trăgându-se de coamă. Apoi se ridică în două labe şi se adresă tuturor:

— Am totuşi o mângâiere: una e să fii de cârpă, dar să te cheme leu, şi alta e să fii de cârpă şi să te mai cheme şi măgar pe deasupra!

Bietul Făt-Frumos, iritat peste măsură de atâta vorbărie, se urcă pe o masă şi se rugă mulțimii:

— N-are nimeni o țigară?

— Vrei cu filtru, voinice? întreabă vulpea.

— Indiferent.

— N-am, că zău te-aş servi.

— Baroane, tu n-ai o havană?

— Nu fumez, iubitule, că mi se aprinde gura.

— Ia mai tăceți odată, urlă furios leul.

— Vrei să tragi o concluzie, stăpâne? întrebă măgarul.

— Taci, urecheatule, că să fiu al naibii de nu te cârpesc!

— Da ce, eşti croitor, mărite leu? interveni iarăşi vulpea.

Elefantul nu mai putu răbda ironiile vulpii şi sări furios:

— Leule, dacă eşti leu, atunci fii leu! Dacă-i mai admiți să râdă de tine, atunci o omor eu! Ai cuvântul meu de elefant!

— De ce s-o omori, nene elefantule, se împotrivi măgarul, pentru că e mai deşteaptă ca tine?

Elefantul rămase ca trăsnit şi nu mai putu scoate o vorbă.

— Auzi, elefantule, filozofă leul, uitându-se chiorâş la măgar, uite, aici e toată nenorocirea: vulpea e deşteaptă nu pentru că e deş-teaptă, ci pentru că există măgari care o laudă!

— Opriți! strigă Făt-Frumos. Văd că nu ne mai înțelegem! Trebuie să stabilim o dată pentru totdeauna cine-i criminalul!

— Cine va recunoaşte singur, continuă leul, nu va păți nimic. Cine muşcă însă şi nu recunoaşte…

Dar n-a recunoscut nimeni.

— Bineee, se îndârji Făt-Frumos. Atunci trebuie să luăm măsu-rile cele mai drastice! În afară de mine, de leu, de elefant și de zmeu, toată lumea la culcare! Imediat!

Zis și făcut. Cei rămaşi de pază au făcut un plan de luptă grozav de ingenios.

Nu după multă vreme, şoriceii au apărut iar. La semnalul dat de Făt-Frumos se produse o luptă teribilă, care a solicitat întreaga lume a păpuşilor şi cei doi şoricei au fost făcuți prizonieri. Toate păpuşile s-au strâns în jurul lor privindu-i cu o duşmănie de nedescris.

— Lăsați-mă să-i strivesc! răcni elefantul. Am fost rănit de două ori şi am dreptul să-i ucid eu!

— Ba eu, ba eu, ba eu! răsunară glasuri de peste tot.

— Făt-Frumos, interveni vulpea, opreşte măcelul! Oricine ar fi, mai întâi trebuie judecat și abia după aceea omorât!

— Dacă tot îi omorâm, de ce să-i mai judecăm? mormăi ursul.

— Aşa! Pentru că suntem civilizaţi, ce naiba! Vrei să moară fără să afle sentinţa?

Elefantul, împreună cu alţi aliaţi, nu şi nu.

— Nu mai pot scăpa decât morţi! zbieră măgarul. Să-i judecăm!

— Să-i judecăm! Să-i judecăm! răsunară strigătele mulţimii.

— Bine, o să-i judecăm, trase concluzia Făt-Frumos. Trebuie însă să întocmim completul de judecată. Pe cine propuneţi preşedinte?

Vulpea a spus că cel mai potrivit e măgarul, pentru că e calm, iar la nevoie poate zbiera foarte tare. S-a opus însă majoritatea, deoarece, chiar în situaţia de preşedinte, măgarul e tot măgar. Voturile cele mai multe le-a obţinut Făt-Frumos. Mai grea a fost alegerea procurorului. Prima propunere, pentru elefant, a căzut, spunându-se că el vrea moartea vinovaţilor fără drept de apel.

A fost votat leul.

Avocatul apărării a fost ales în persoana vulpii, dar cu foarte multe abţineri. Ceilalţi membri contau mai puţin, aşa că n-au mai fost aleşi, mai ales că şi şoriceii începuseră să roadă legăturile şi puteau evada înainte de a se pronunţa sentinţa.

— Ei, asta-i nemaipomenit, se revoltă un şoricel, să fim noi judecaţi de nişte cârpe?

— Cum? Noi, cârpe, noi? se indignară cumplit păpuşile.

— Da, toate sunteţi de cârpe umplute cu câlţi!

— Aţi insultat instanţa, monştrilor! urlă leul.

— Vă arătăm noi vouă, criminalilor! se auziră alte glasuri.

— Hai să-i ardem de vii, propuse elefantul.

— Nu le putem da foc, se opuse ursul, că ardem şi noi. Eu aş zice să-i tragem în ţeapă. E mai simplu.

Preşedintele lovi cu ciocanul în masă:

— Linişte! Primul criminal: numele şi prenumele!

— Chiț.

— Şi mai cum?

— Chiț.

— Mă, tu îți bați joc de noi? Ce tot mereu chiț, chiț, că dacă-ți dau un picior…

— Te lauzi degeaba! Tu nici n-ai picioare. Nu ştim noi? Leul s-a repezit să-i înghită, dar s-a oprit în fața lor, cu o labă ridicată. Tocmai atunci i-a venit o idee extraordinară.

— Ascultați la mine, acuzați, zise el răspicat, dacă mai sunteți obraznici, chem pisica!

Cuvântul „pisică” a schimbat într-o clipă totul.

— Cuuum? s-au îngrozit şoriceii, aveți şi… şi pisică?

— Avem! Vreți s-o chem?

— Nu, n-o chemați, onorată instanța! Cât de orbi am fost!

— Adică cum? întrebă nedumerit leul.

— N-am ştiut că sunteți ființe adevărate şi că…

— Ce? Ce? se auziră strigăte din toate părțile.

— Vă rugăm să ne iertați, domniile voastre, dar am crezut greşit că sunteți de cârpă!

— Uraa! uraa! să repete! Să repete! strigară păpuşile în cor.

— Am fost duşi în eroare! Iertați-ne, onorată instanță!

— Aşa, acuzat, continuă! cerură membrii juriului. Vulpea a propus să nu li se mai spună „acuzat”, dar nu a acceptat leul, de teamă să nu fie vreo manevră periculoasă.

— În fața noastră, continuă un şoricel, stă adevăratul Făt-Frumos, cel mai viteaz, cel mai…

— Bravoo! Bravoo!

— Ne dăm seama că onoratul leu este cu adevărat regele junglei, că Măria Sa este…

Leul s-a ridicat în două labe şi a strănutat de plăcere.

— Să trăiți, mărite leu! îi urară şoriceii.

— Vă mulțumesc! Vă mulțumesc, dragii mei. La fel! Continuați!

— Ştim că avocatul nostru este cea mai deşteaptă şi mai cinstită vulpe şi că…

Vulpea a sărit pe capul elefantului de bucurie strigând:

— Onorată instanță, propun ca acuzații, care sunt nişte adevărați cavaleri ai politeței, să fie dezlegați, pentru a putea vorbi liber!

— Încă nu! Încă nu, avocato! se opuse elefantul invidios.

Cer permisiunea onoratei instanțe, chițcăi un acuzat, să-mi dea voie să adresez cele mai cuvenite laude mândrului, deşteptului şi uriaşului elefant şi voi fi fericit să mor strivit de trompa acestui măreț stăpân! Omorâți-mă, domnule elefant!

— Vezi-ți de treabă, iubitule, eu să omor o persoană aşa de aleasă ca tine? Vino şi te joacă cu trompa mea, puişor!

— Păi cum să vină dacă sunt legați, călăilor? strigă vulpea.

Imediat s-au repezit cu toții şi i-au dezlegat. Leul le-a dat voie să-i roadă mustățile, vulpea le-a oferit pălăria baronului, mă rog, toate păpuşile nu mai ştiau cum să facă pentru a fi pe placul distinşilor oaspeți. Ba, Cosânzeana şi Cenuşăreasa le-au adus, pentru a se odihni după ospăț, covorul fermecat.

— Mulțumim, ziseră şoriceii încântați, mulțumim, zânelor, frumoaselor, imaculatelor…

— Ați văzut? ridică glas fericit Cenuşăreasa, eu am spus întotdeauna că şoriceii sunt cele mai adorabile şi mai delicate ființe.

După ce s-au întreținut toată noaptea în cea mai plăcută şi mai prietenească atmosferă, cei doi şoricei au fost conduşi cu alai până la gaura de lângă țeavă. Şi-au fluturat îndelung batistele, iar când şoriceii nu s-au mai văzut, toate păpuşile s-au repezit şi au astupat intrarea cu câlți.

Sabia Onuței

— Tăticule, cumpără-mi și mie o sabie, s-a rugat într-o zi Onuța. O sabie cu teacă, s-o pot purta la brâu, aşa cum purtau strămoşii noştri în vremurile vechi.

— Dar tu eşti fetiță, Onuța, ce să faci cu sabia? i-a răspuns tăticul. Apoi, vrând să pară cât mai convingător: cu săbiile umblă numai băieții. Tu ai destule păpuşi.

— Ba nu-i adevărat! răspunse îmbufnată fetița. Cum, adică „numai băieții"? Ce, numai ei trebuie să fie viteji? Vreau să ajung şi eu aşa caa… Ștefan cel Mare, ori caa… Mihai Viteazul.

— Dar aceia erau bărbați, Onuța, nu fetițe ca tine.

— Ei, și? Nu-mi spuneai tu că în multe războaie au luptat şi femeile și că au fost foarte viteze?

— E-adevărat… numai că… tu eşti mică… ai abia 7 ani. Cum crezi că poți fi aşa de vitează?

— Ştiu eu cum. Tu numai să-mi cumperi sabia, că eu…

— Bine, bine, oftă tăticul morocănos. O să-ți cumpăr şi sabie, să văd cât de vitează poți fi.

Şi plecă în altă cameră să-şi vadă de treburile lui, convins fiind că Onuța va uita repede de sabie.

*

— Mi-ai luat sabie, tăticule? îl întâmpină fetița a doua zi de cum intră pe ușă.

— Ia mai lasă-mă-n pace cu sabia ta! răspunse cam răstit tăticul, supărat că făcuse o promisiune pe care nu o respectase. Ți-am spus doar că fetițele nu se joacă cu sabia. Uite, ți-am adus o ciocolată cu lapte, de care-ți place ție.

— Nu-mi trebuie ciocolată! suspină Onuța. Eu te-am rugat să-mi cumperi sabie, nu ciocolată!

Ochii ei mari și umezi de lacrimi rămaseră totuși ațintiți spre batonul din mâna tăticului.

— Bine, își îmblânzi el vocea. Îți promit că mâine vei avea o sabie, așa cum îți dorești. Acum, uite, ia ciocolata asta, că tot pentru tine am adus-o.

Și cei doi se împăcară.

*

A doua zi, tăticul îi aduse într-adevăr o sabie de lemn cu mâner înflorat, într-o teacă de carton la fel de înflorată. Un dar mai frumos nici că se putea.

Bucuria Onuței fu fără margini.

Îndată după aceea toată casa se transformă într-un adevărat câmp de bătălie. Din toate părțile năvăleau dușmani cărora Onuța trebuia să le țină piept cu mare străşnicie. Era când Ștefan cel Mare, când Mihai Viteazul, când Făt-Frumos, când Zorro ori alt viteaz pe care-l văzuse ea și-l îndrăgise la televizor sau cinema.

Dar, cum orice război aduce mari distrugeri şi necazuri pentru toți oamenii, în timpul luptelor pe care le purtă Onuța cu vrăjmaşii, se sparse un geam, se rupse o față de masă, iar bunica se alese cu o vânătaie la picior.

— Ia să nu te mai prind că-ți faci de cap prin casă cu reteveiul ăsta, că ți-l rup! spuse bunica supărată.

Onuța rămase câteva clipe descumpănită. Nu se necăji că nu i se mai dă voie să poarte războaie prin casă, dar o mâhni grozav de tare denumirea de „retevei” pe care o dăduse bunica sabiei.

— Nu-i retevei, bunică! Tu nu vezi că-i sabie? se răsti Onuța întinzând sabia până sub nasul bunicăi.

— Sabie, nesabie, fie ce-o fi, să nu te mai prind cu ea prin casă, că ți-o rup, m-ai înțeles? Afară cu ea!

Onuța nu mai întinse discuția cu un vrăjmaş atât de puternic cum era bunica şi ieşi în grădină.

Tii, ce idee grozavă să iasă afară! Cum de nu-şi dăduse ea seama până atunci că adevărații duşmani se află în grădină?

Şi, mai vitează decât orice vitează a existat vreodată pe acest pământ, unde începu, măre, o luptă atât de cumplită, că în scurt timp se speriară toate orătăniile din vecini.

— La luptăăă! uraa! uraa!

Plopul era unul dintre principalii vrăjmaşi. Se repezi la el cu toată furia:

— Na, na, tâlharule! să nu mai calci niciodată în țara mea!

La fel de neînfricată se purtă şi cu merii, cu vişinii şi chiar cu câteva scânduri putrede de la gard prin care sabia trecea cu uşurință.

Aşa căzură, nimiciţi de sabia neînfricatei Onuţa, Zmeul-Zmeilor, Muma pădurii, Balaurul cu şapte capete şi alţi căpcăuni. Nimeni nu putea rezista unui astfel de iureş.

Ostenită după atâtea victorii, se aşeză pe iarbă să se odihnească puţin.

Deodată însă… printr-o spărtură a gardului, tot de ea făcută în timpul luptelor, îşi făcu apariţia în grădină un duşman adevărat, un monstru, ce mai, o adevărată pacoste: curcanul! Da, curcanul cel mare, cumpărat nu de mult de bunica şi pus la îngrăşat.

Onuţa îl privi la început mândră că are cu cine-şi măsura cu adevărat forţele, aşteptând cu sabia pregătită ultima şi cea mai teribilă luptă. Trebuia să termine odată cu toţi duşmanii şi, mai ales, trebuia să fie recunoscută de toate fiinţele de pe pământ drept cea mai vitează! Altfel nu mai era de trăit.

Se ridică şi întinse sabia în direcţia curcanului. Nu era hotărâtă dacă e bine să înceapă ea atacul sau să-l aştepte pe el. Şi tocmai această nehotărâre era s-o ducă la pierzanie!

Curcanul, zărindu-i rochiţa roşie, începu să se umfle în pene şi să facă rotocoale cloncănind ameninţător. La urma urmei toată curtea îi ştia de frică şi el era conştient de acest fapt. Onuţa îl preveni de la bun început, să ştie cu cine are de-a face:

— Vrei să te lupţi cu mine, monstrule?! Să piei din calea mea, că acuşi te fac una cu pământul!

— Clonc, clonc, clonc! răspunse fără să dea înapoi duşmanul.

— Tu n-auzi să pleci din calea mea? strigă Onuţa, de data asta puţin cam speriată de faptul că monstrul cu gâtul roşu se pregătea foarte serios de atac. Îşi lungise moţul de pe frunte, iar buburuzele din jurul gâtului se umflaseră de furie.

Onuța își dădu repede seama de marele pericol care o amenință și, pentru prima oară în acel război purtat cu atâta vitejie până atunci, se simți înfricoșată.

— Pleacă, mă, tu n-auzi odată? mai strigă ea sperând totuși să încheie o pace onorabilă, fără încăierare.

— Dar ți-ai găsit! Curcanul era pus pe harță adevărată și nu se lăsa domolit cu una, cu două.

— Clonc, clonc, clonc! dădu el ultimul semnal de luptă și, înfoindu-și aripile, porni vijelios la atac.

Onuța scăpă sabia jos și începu să alerge din toate puterile strigând:

— Ajutor! Ajutooor! Mă omoară! Tăticuleee!

Tăticul, care-i urmărise pe fereastră toate vitejiile, râzând de fiecare victorie obținută, nu putu să rabde o înfrângere așa de rușinoasă și-i veni repede în ajutor.

Alungă curcanul înapoi în curte, luă fetița în brațe, nu uită să ridice și sabia de unde căzuse și intră în casă.

Aflându-se la adăpost, Onuța răsuflă ușurată, apoi vârî sabia în teacă cu tristețea unui înfrânt.

— Cum, Onuța, o întrebă tăticul nedumerit, ai învins tu pe Zmeul-Zmeilor, pe Muma pădurii și pe atâția căpcăuni și te-ai temut de un pârlit de curcan? Și încă având sabia în mână?? Păi ce fel de vitează ești tu?… M-ai făcut de râs!

Onuța înghiți de mai multe ori în sec, se uită pieziș la sabie, apoi pe fereastră, spre curcan, și răspunse:

— Ba s-o crezi tu că m-am temut! Dar n-ai văzut cât era de pornit? Și se făcuse așa de mare și de urâcios!

— Dar e o pasăre, Onuța… pe când tu,… cu sabia-n mână…

— Eh, tăticule… ce știi tu? Eu nu m-am temut, așa să știi! Mi-a fost ciudă numai că n-a văzut că am sabie, că dacă vedea… nu se mai punea el cu mine cât lumea și pământul!

O îngheţată, o ciocolată şi o minciună gogonată

Mult s-a mai mirat Ancuța în ziua aceea că a putut fi prinsă aşa de uşor cu minciuna. Şi doar gândise ea destul de bine tot planul, dar, uite că nu i-a mers. Să vă spun însă cum s-a întâmplat.

Într-o zi, bunica i-a spus:

— Ei, de-acum eşti fetiță mare, Ancuța. Poți să te duci şi singură să cumperi o pâine. Nu?

— Sigur că da, bunică, sări bucuroasă Ancuța. Mă duc. Doar am mers de-atâtea ori cu tine şi ştiu de unde să cumpăr.

— Uite, ia una împletită, de trei lei, ştii tu. Poftim hârtia asta de zece lei, că n-am mărunt. Vezi că o să-ți dea şi rest, să nu-l pierzi cumva pe drum.

— Nu-l pierd, bunică, cum să-l pierd?

— Bine, du-te… Dar să vii repede!

Ancuța luă o plasă şi plecă fericită că de-acum i se cere şi ei să facă treabă, aşa cum fac oamenii mari.

Uitasem să vă spun însă, că pe atunci Ancuța nu învățase încă să socotească. Era abia în grupa mare la grădiniță.

*

Până la colțul străzii, unde se afla un magazin alimentar, nu avea prea mult de mers. Păşea deci liniştită, uitându-se mândră la fiecare trecător, de parcă ar fi vrut să spună tuturor:

— Vedeți? De-acum sunt mare, mă duc singură după cumpărături!

Nu merse mult și îi apăru în cale, parcă anume ca să o pună în încurcătură, ce credeți?… o tonetă unde se vindea înghețată. Dar ce înghețată!… De cacao!… tocmai de care-i plăcea ei mai mult.

Se apropie încet de vânzător, privi spre cele câteva pahare expuse pe tonetă, înghiți în sec de mai multe ori, apoi, nu să tacă și să-și vadă de drum? întrebă și ea, ca oricare cumpărător:

— Nene, nu vă supărați… aveți înghețată la pahar mare, ori la pahar mic?

— La pahar mare, frumoasă fetiță, răspunse politicos vânzătorul. O bunătate! Acum a sosit. Proaspătă și dulce, cum n-ai mai mâncat. Să-ți dau un pahar sau două?

Ancuța se topi cu totul când văzu cât de frumos poate fi servită. Înseamnă că vânzătorul n-o mai consideră o… furnică, sau o… lăcustă, cum îi zicea uneori tăticul. Și, mai ales, îi lăsa gura apă închipuindu-și cât de grozav ar fi la ora aceea un pahar cu înghețată!

Of, cum ar mai fi luat și două! Dar așa, fără știrea bunicii? Vru să plece, dar înghețata nu se astâmpăra deloc. Mereu îi făcea cu ochiul și o ruga să nu treacă nepăsătoare pe lângă paharele albe și brumate. Ce să facă, ce să facă? Nu era ușor să ia o hotărâre în fața unei astfel de ispite. Se mai gândi o clipă… două… apoi se hotărî totuși să mai pună o întrebare.

— Nene, îmi ajung banii ăștia pentru o pâine, o înghețată și să-mi mai rămână și rest?

— Dar câtă pâine vrei să iei și de care?

— Una împletită, de trei lei.

— Așa? Păi sigur că-ți ajung să iei și pâine, și înghețată și-ți mai rămâne și rest destul.

Tii, ce bucurie pe Ancuța! întinse repede banii și comandă:

— Atunci, dați-mi, vă rog, paharul acela mai plin, de colo.

Ancuța luă înghețata și restul de bani: o hârtie de cinci lei și două de câte un leu și porni gustând cu mare plăcere din pasta rece, dulce și parfumată.

*

Ajunsă la magazin, luă pâine, o puse cu grijă în plasă, nu uită să întindă mâna și după restul de la hârtia de cinci lei și dădu să pornească spre casă. Dar ți-ai găsit! Când e să se țină necazul de tine, apoi se ține ca scaiul. Chiar în clipa când se pregătea să iasă pe ușă, ochii îi rămaseră încremeniți pe o grămadă de batoane de ciocolată cu alune dintr-un raft, așezat în aceeași încăpere.

Ei, spuneți și voi, cum să plece fetița nepăsătoare din fața unor astfel de bunătăți? Și, atunci, ce să facă? Se dădu mai aproape, privi îndelung batoanele și mai mici și mai mari, atât de frumos aranjate și începu să-și facă fel de fel de planuri. De plecat așa, cu mâna goală, nu era chip. Dacă ar fi fost vorba de morcovi, pătrunjel, cartofi sau chiar roșii, nu s-ar fi uitat cu atâta jind. Dar la ciocolată… crocantă… cu alune! cum să nu se uite?

— Ce-ar fi dacă… începu să-i dea târcoale un gând, dar imediat își zise tot ea: nu, nu! doar am luat înghețată, mi-ajunge! Altfel nu-i mai pot duce rest bunicii și…

Vru să plece, din nou, dar picioarele nu se clintiră din loc. Și nici ochii nu se dezlipeau de grămada de batoane. Ce-ar fi oare dacă ar întreba-o pe vânzătoare? Doar n-are cum s-o supere.

— Nu vă supărați, vă rog, începu ea cu voce la fel de dulce ca și ciocolata, din banii care-i am în mână îmi mai rămâne rest dacă iau o ciocolată cu alune?

Vânzătoarea numără repede banii şi răspunse:

— Ai patru lei. Dacă iei o ciocolată de doi lei, îți mai rămân încă doi lei. Ei, să-ți dau?

La o asemenea surpriză plăcută încă nu se aşteptase Ancuța. Auzi, tu, să poată cumpăra şi o ciocolată cu alune şi să-i mai rămână încă şi rest pentru bunica! Mai bine nici că se putea.

— Dați-mi, vă rog.

Luă batonul, îl puse bine în buzunarul pardesiului, cu gândul să-l aibă pentru a doua zi la grădiniță şi porni spre casă.

Termină pe drum îngheţata, aruncă paharul gol într-un coş şi-şi continuă drumul plină de voie bună. Aşa să tot faci cumpărături!

*

Intră în casă cu fruntea sus, convinsă că totul este în ordine. Avea şi pâinea şi restul. Exact ceea ce-i ceruse bunica.

Bunica însă, de cum o văzu, pricepu că ceva nu-i cum trebuie.

— Ei, ai cumpărat pâine? o întrebă ea.

— Sigur că da, aşa cum mi-ai zis tu. Uite şi pâinea… uite şi restul. Acum mă duc afară să dau firimiturile astea la vrăbii.

Şi vru să iasă cât mai repede.

— Dar eu ți-am dat zece lei, zise bunica uitându-se cam pieziş la ea. De ce-mi dai rest numai doi lei?

— Păi… se fâstâci Ancuța, înroşindu-se până la vârful urechilor. Atâta a costat pâinea. De unde să ştiu eu?

— Cum?… Ți-a luat vânzătoarea opt lei pentru o pâine de trei lei?

— De ce te miri, bunică? Mi-ai spus să-ți aduc o pâine şi restul. Iar eu ți-am adus aşa cum ai cerut. Nu-i bine?

— Sigur că nu-i bine, se răsti puțin bunica, pricepând că Ancuța a făcut o boacănă. Înseamnă că vânzătoarea ți-a luat opt lei pe o pâine. Lasă că-i arăt eu ei!

Şi se făcu că vrea să plece spre magazin.

Ancuța înlemni de frică și rușine. Își dădu seama că în curând va afla nu numai bunica de minciuna ei, ci tot orașul. Şi atunci?… Cum va mai da ea ochii cu lumea?

— Bunică, începu ea să suspine, nu te duce la vânzătoare, că ea mi-a dat tot restul.

— Dar ce-ai făcut cu el?

— Poate… poate am pierdut banii pe drum. Am venit repede și…

— Cum să fi pierdut banii pe drum? Nici atâta încredere nu pot avea în tine? N-am să te mai trimit niciodată, nicăieri!

— Of, of, bunică, nu fi așa de supărată! Mi se pare… mi se pare căă…

— Ce ți se pare? Hai spune odată!

— Mi se pare că… am luat o înghețată când mă duceam încolo…

— Şi cât ai dat pe ea?

— Trei lei. Iartă-mă, bunică!

— Aaa, deci m-ai mințit! se supără de-a binelea bunica. N-ai vrut să-mi spui drept de la început. Ce rușine!… Şi cu toate astea, tot nu mi-ai adus restul cum trebuie. Trei lei pâinea, trei lei înghețata, doi lei aduși, fac taman opt lei. Unde-s doi lei?

Ancuța nu-și putuse închipui că bunica îi va descoperi minciuna până la capăt. Chiar la așa ceva nu se gândise. Se uită țintă în ochii ei, izbucni în plâns și-i spuse cu glasul cel mai trist din lume:

— Iartă-mă, bunică, iartă-mă!… Vezi? Eu am făcut altfel socoteala… Şi mi-am cumpărat și o ciocolată cu alune… de doi lei… Uite, ți-o dau ție, ca să nu mai fii supărată pe mine… Vrei?

Drept să vă spun, nu-mi mai aduc aminte dacă bunica a luat sau nu ciocolata din mâna Ancuței și nici dacă s-a supărat prea tare pe ea. Dar din ziua aceea Ancuța n-a mai mințit-o niciodată! De asta știu sigur. Şi, întotdeauna după ce vine cu pâinea sau cu alte cumpărături, aduce restul exact. Iar bunica nu uită nicidecum cât de mult îi place Ancuței înghețata cu cacao și ciocolata cu alune.

Vaporul viselor

Ziua aceea, de început de iulie, părea că venise special pentru a-i face pe Ancuța și Mihai să regrete că nu s-au dus și ei în tabără la mare, împreună cu ceilalți copii. Și, într-adevăr, aveau de ce să regrete. Era așa de cald și cerul atât de senin, încât nu se gândeau decât la bucuria bălăcitului în apa mării, la nisipul fierbinte și la un pepsi rece, rece…

Ședeau amândoi pe malul râului care despărțea orașul în două și aruncau din când în când câte o pietricică în apa tulbure și murdară… Câtă deosebire între apa râului, aproape încremenită printre bolovani, cauciucuri, butoaie de plastic ori de metal și apa mării, limpede, cu valuri ușoare și cu atât de plăcuta joacă a copiilor!

— Eh, făcu deodată Mihai, ridicându-se și aruncând o piatră mai mare în apă, mai sunt două săptămâni și mă duc și eu cu mămica și tăticul la mare. Și o să…

— Și eu mă duc! sări imediat Ancuța. Pe data de 20 iulie plec cu bunica la Saturn. Ce frumos e acolo! Tu ai fost vreodată la Saturn?

— Sigur c-am fost!

— Și la ce hotel ai stat?

— Laa…

Și Mihai se opri descumpănit. Nu, el nu fusese la Saturn, ci în altă stațiune. Dar cum se chema oare?

— Hai, spune, insistă Ancuța.

Laa… adică nu, n-am fost la Saturn, ci la… la Nepturn.

— Ha, ha, ha, râse Ancuța cu gura până la urechi. Unde zici c-ai fost?

— Laaa… Și ce râzi așa, ca o trompetă? se întoarse el înfuriat spre Ancuța. Nu crezi c-am fost la mare?

— Ba știu c-ai fost, acum trei ani, când erai în clasa I. Dar ai uitat unde. Bravo!

Și continuă să râdă. Ori Mihai nu putea să suporte să râdă nimeni de el.

— Ba n-am uitat! Am stat la hotelul „Decebal", la etajul III, în camera 312.

— Dar stațiunea cum se chema? întrebă Ancuța închizând ochii vicleană.

— *Nepturn*… Ce, n-ai auzit de *Nepturn*?

Ancuța începu să râdă iar, tot mai tare, în timp ce Mihai se înfurie de-a binelea.

— Vai, Mihai, nu este nici o stațiune cum zici tu, *Nepturn.* Poate Neptun!

— Așaa?… Râzi de mine? Și ce dac-am uitat cum îi spune? Trebuie să râzi? Să-ți fie rușine!

Și-i întoarse spatele făcându-se că pleacă.

— Stai, măă… ce te superi așa, degeaba? Cum, adică, am râs de tine? Tu nu știi de glumă?

— Ba ai râs! strigă Mihai fără să se uite la ea.

— Ba n-am râs!… Și… parcă ce, eu nu uit?… Nu-ți aduci aminte cum am spus odată căă…

— Da, dar eu n-am râs!

— Ba ai râs şi tu!

— Ba n-am râs!

— Nici eu n-am râs de tine! Am râs şi eu… aşa… Hai, nu mai fi supărat!

Mihai însă nu se întoarse spre ea. Mai făcu câţiva paşi şi se opri lângă un boschet. Rupse o frunză, pe care o pocni cu palmele, apoi se făcu iar că pleacă. Ancuța se apropie de el şi i se adresă cu toată blândeţea de care putea da ea dovadă:

— Mihai, chiar te-ai supărat?

— Lasă-mă-n pace! Ce ai cu mine?

— Haide, mă… nu fi aşa de mofturos! Şi ce dac-ai spus aşa? Poftim, mai vrei un jeleu?

Mihai dădu din cap că nu vrea.

— Ia, mă, nu fi aşa dee… ce naiba? Uite, ia două: unul roşu şi unul galben. Cele galbene sunt cu lămâie. Aşa-s de bunee!

Mihai se întoarse încet, privind peste umăr spre cutia deschisă, de unde-i făceau cu ochiul jeleurile moi şi dulci.

— Dar mai râzi de mine?

— Nu mai râd! Pe cuvântul meu că nu mai râd!

*

După ce mâncară jeleurile toate şi-şi astâmpărară setea la o cişmea din apropiere, se aşezară iar pe malul apei.

În jurul lor îşi făcură apariţia mai mulţi copii şi obişnuitele jocuri de fiecare zi începură. Unii cu mingea, alţii cu coarda, alţii jucau şotron…

— Hai să ne jucăm şi noi, propuse Ancuța după ce privise cu jind spre un grup de copii care băteau o minge mare.

— Noi? întrebă plictisit Mihai. De-a ce să ne jucăm?

— De-a… hai cu mingea, cum ne-am mai jucat.

— Eh, tot cu mingea?

— Atunci hai cuu… hai de-aa… Hai să jucăm şotron!

— Şotron! se strâmbă dispreţuitor Mihai. Păi ce, noi mai suntem în clasa I? Nu joc!

— Atunci hai săă… săă…

Şi Ancuţa îşi frământa zadarnic mintea să găsească un joc pe măsura pretenţiilor lui Mihai.

— Nici un „hai săă…”! Nu vreau să ne mai jucăm aşa… oricum şi de-a orice! Suntem mari, Ancuţa, tu nu vezi? Nu mai suntem la grădiniţă! Eu aş vrea săă… să facem ceva grozav, ceva care săă… adică să construim un… oo…

— O morişcă! strigă bucuroasă Ancuţa.

— Adică, cum morişcă?

— Bine, nu ştii? O morişcă de hârtie, care să se învârtă când bate vântul.

— Vai de mine, Ancuţa! Iar începi cu fleacuri?

— Atunci o… o… un zmeu!

Mihai se mulţumi doar să clatine din cap şi să facă „mţ”.

— Sau, mai bine, un cart, ca cele de la Palatul copiilor, continuă Ancuţa.

Dar nici de data asta Mihai nu se arătă pe deplin mulţumit. Îşi dădu seama că nu are roţi, nici motor, nici…

— Atunci hai să construim un vapor, cu care să plutim pe apa râului!

Mihai rămase câteva clipe mut cu desăvârşire. La o asemenea propunere extraordinară nu se aştepta. Se ridică deodată în picioare, se uită interesat la apa râului, apoi se întoarse fericit spre Ancuţa.

— Un vapor!… Formidabil! Hai să construim un vapor! Dar unul adevărat, cu care să putem pluti!

— Sigur că adevărat, întări Ancuța. Unul în care să încăpem noi amândoi, să ne plimbăm în fiecare zi cu el şi care să facă uuu, uuuu…

— Extraordinar! Aşa da, mai zic şi eu. Dar… ce facem de motor? De unde luăm noi motor?… Că un vapor fără motor…

— Iiii, fugi de-aici, Mihai! Ce, parcă toate vapoarele au motor? Noi facem unul mai mic, să plutească singur.

— O pluti el singur, dar cum îl conducem? Dacă se loveşte de o piatră şi cădem în apă?

Ancuța rămase câteva clipe descumpănită… Da, nu era chiar un fleac să construieşti un vapor.

— Stai! strigă deodată Mihai. Știi cum facem?

— Cum?

— Îi punem vâsle!

— Iii, păi atunci înseamnă că vaporul nostru va fi o barcă şi nu vreau aşa! Ori facem un vapor, ori nu mai facem nimic!

— Lasă-mă, Ancuța, să-ți explic! Nu e vorba de barcă. Îi vom face un catarg mare la mijloc, altele mai mici, îi punem pânze…

— Şi steag! strigă Ancuța învoindu-se.

— Sigur, un steag frumos, care să se vadă de departe.

— Aşa da, îmi place, zise mulțumită Ancuța.

— Da, făcu Mihai încruntându-se, dar cu ce-l construim? De unde luăm materiale?

— Adică ce materiale?

— Mai întrebi? Păi cu ce vrei tu să-l construim? Din hârtie? făcu atoateştiutor Mihai. Ne trebuie scânduri, bârne, cuie… nişte scândurele mai mici pentru cabina de comandă, pânze…

— Şi de unde luăm noi toate astea?

— Tu n-ai nimic pe-acasă?

Ancuța se gândi câteva clipe, apoi tresări fericită. Își aduse aminte că tăticul ei scosese în curtea casei, de câteva zile, un şifonier vechi, de care nu mai avea nevoie. Deci problema scîndurilor era rezolvată. În magazie erau fel de fel de lăzi pentru fructe şi alte cutii ținute fără rost.

Mihai îşi reaminti că are un unchi tâmplar, care sigur îi va da bârne, scânduri, cuie şi alte materiale necesare şi chiar îl va ajuta la construcția vaporului.

Steagul şi pânza nu constituiau probleme grele. Aveau de unde le procura uşor.

Amândoi începură să sară în sus de bucurie. Vor avea un vapor!

— Şi cum îi punem numele, Mihai?

Mihai încreți din sprîncene, privi țintă la apa care curgea parcă în sens invers şi începu să se gândească profund. Da, şi problema denumirii vaporului era grea.

— Păi… începu el, căutând să-şi amintească denumirile marilor vapoare de care auzise. Să-i zicem… „Titanic”!

— Pentru nimic în lume! se împotrivi Ancuța. Acela s-a scufundat şi au murit foarte mulți călători.

— Atunci să-l numim… „Viteazul”!

— Eh, „Viteazul”! Ce nume de cal!

— Dar cum vrei tu să-l cheme, „Pătlăgică”?

— Hai să fim serioşi, Mihai! Trebuie neapărat să-i găsim un nume frumos, care să… adică…

— Bine. Hai să-i zicem… să-i zicem „Vaporul…”

— „Vaporul viselor”! Hai să-i zicem aşa!

— Chiar!… E foarte frumos!

— Vaporul viselor!… şoptiră amândoi fericiţi.

— Şi vom pluti cu el departe, departe… începu să viseze Ancuţa plină de speranţe…

— Şi ne vom legăna pe valuri uite-aşa…

Şi Mihai începu să se legene uşor, închizând ochii.

— Hai să-l construim mai repede, Mihai!

— Hai!

Dar Ancuţa se opri din nou, frământată de o altă problemă, cel puţin la fel de grea ca şi celelalte. Nu se putea începe construcţia vaporului, până nu se va stabili şi conducătorul lui, adică cine va fi căpitanul. Un vapor fără căpitan nu face două parale. Or Ancuţa nu putea concepe alt căpitan în afară de ea. De aceea puse foarte răspicat întrebarea încă de la început:

— Şi cine va fi căpitanul vaporului, Mihai?

Mihai făcu ochii mari. Auzi, ce întrebare? Păi cine altul putea fi căpitan în afară de el? Nici nu mai încăpea discuţie.

— Cum, mai întrebi? zise el superior. Păi căpitan trebuie să fie neapărat un bărbat. Ai mai auzit tu că poate fi căpitan o femeie?

— Sigur că am auzit! Chiar la televizor a prezentat odată pe o femeie care era căpitan de vapor şi călătorea în toată lumea asta.

— Eeei, făcu Mihai oţărât. Adică cum? Nu cumva vrei să fii tu căpitan?

— Şi de ce să nu fiu eu? Ce, eu nu pot fi căpitan?

— Fugi de-aici, Ancuţa! Asta-i culmea! Cum să fii tu căpitan?

— Foarte bine. Uite-aşa, cum mă vezi!

— Nu! se revoltă Mihai de-a binelea. Dacă nu vrei să fiu eu căpitan, atunci…

— Atunci ce? strigă furioasă Ancuța.

— Atunci… mai bine dau foc vaporului şi gata!

— Daaa?? făcu ochii mari Ancuța, şuierând printre dinți fiecare cuvânt. Dai tu foc la „Vaporul viselor”??

— Păi dacă…

— Să-ți fie ruşine! La aşa ceva nu m-am aşteptat niciodată de la tine!

Şi Ancuța îi întoarse spatele suspinând.

— Ba ție să-ți fie ruşine, că nu vrei să fiu eu căpitan!

— N-ai decât să fii amiral! pufni Ancuța pornind spre casă, hotărâtă să renunțe la „Vaporul viselor”.

După câțiva paşi se opri şi, fără să întoarcă privirea spre Mihai, îi strigă printre suspine:

— Fii căpitan, mă, dacă vrei neapărat! Dar să ții minte cât vei trăi, că pe mine n-ai să mă comanzi tu niciodată!… Niciodată, auzi?

Şi porni în fugă spre casă lăsându-l pe Mihai trist şi cu ochii pironiți la apa ce curgea parcă mai repede ca înainte şi pe undele căreia „Vaporul viselor” ar fi plutit aşa de frumos!

Micuța gospodină

Grozav îi plăcea Ancuței, când era mai mică, să facă treabă la bucătărie alături de bunica. Ba, de multe ori, ieşea chiar şi în curte să dea firimituri la vrăbii. În acele clipe ar fi dorit ca toate viețuitoarele de pe pământ, dar numai cele care nu fac rău nimănui, să se adune în jurul ei, ca să le hrănească aşa cum făcea şi „Fata moşneagului" din poveste.

Într-o dimineață, se trezi în ciripitul păsărelelor.

Încercă să deschidă ochii, dar o rază de soare o făcu să țină pleoapele închise câteva clipe. Întoarse capul în altă parte și o strigă încet pe bunica. Nu-i răspunse nimeni.

— Bunică! strigă ea și mai tare.

Dar tot degeaba. Se hotărî să deschidă ochii iar, după ce, mai întâi, opri raza de soare cu amândouă mâinile. Patul bunicăi era gol, iar bunica, nicăieri.

— Uf, iar s-a dus în piață și m-a lăsat singură! spuse ea îmbufnată.

Căscă de câteva ori, se sculă în capul oaselor, se întinse leneşă, apoi alungă din nou jucăuşa rază de soare care n-o lăsa deloc în pace.

Încercă să facă gimnastica de dimineață, aşa cum îi spusese educatoarea la grădiniță, dar pleoapele i se închiseră şi se aşeză aproape toropită pe marginea patului. Raza de soare începu s-o gâdile iar pe față. Ancuța se hotărî s-o termine cu lenevia. Porni țintă să deschidă fereastra şi să tragă storurile, ca să împiedice astfel raza de soare s-o mai necăjească. Cum deschise fereastra, auzi din toate părțile:

— Bună dimineața, Ancuța! Bună dimineața!

Fetița se uită nedumerită afară, de unde veneau glasurile şi rămase înmărmurită. Soarele, rândunelele, copacii, florile şi vântul se uitau la ea râzând şi-i făceau semne prieteneşti.

— Bună dimineața, soare! Bună dimineața, prieteni dragi! răspunse ea fericită tuturor. Nu vreți să vă jucați cu mine?

— N-avem timp! N-avem timp! răspunseră cu toții în acelaşi glas.

— Eu trebuie să dau lumină şi căldură peste tot, zise soarele.

— Eu trebuie să aduc răcoare plăcută când e prea cald, se auzi şoapta vântului.

— Noi trebuie să aducem mâncare la puişori, ciripiră rândunelele.

— Noi parfumăm văzduhul, îşi desfăcură florile petalele.

— Nici noi nu putem, se scuzară copacii. Trebuie să facem aerul cât mai curat, ca să poată respira oamenii.

— Şi eu… cu cine mă joc? întrebă bosumflată fetița.

— Cu noi! Cu noi! auzi ea mai multe voci.

— Cu care „noi"? se miră grozav Ancuța, întorcând capul spre interiorul camerei, de unde se auziră glasurile. Nu zări însă pe nimeni, care i-ar fi putut vorbi. Se uită din nou afară. Soarele îi făcu semn spre păpuşi.

— Cu care „noi", nu s-aude? întrebă ea mai tare.

— Cu mine. Nu mă cunoşti?

— Martinel! strigă Ancuța grozav de mirată, privind spre ursulețul de catifea. Tu vorbeşti?

— Sigur că da! Păi eu…

— Dar pe mine mă cunoşti? întrebă vulpea tăind vorba ursulețului şi legănându-şi coada stufoasă în toate părțile.

— Dar pe mine? se auzi şi glasul lui Grivei.

— Şi… şi pe mine! glăsui şi iepuraşul.

Ancuța nu mai putea răspunde la atâtea întrebări deodată. Din toate părțile păpuşile atât de dragi veneau spre ea, alintându-se şi făcând tumbe.

Soarele le dăduse viață tuturor numai și numai pentru a se juca cu Ancuța.

— Stați! Stați! strigă Ancuța când văzu că păpușile dau năvală asupra ei. De ce nu sunteți cuminți? Trebuie să ne jucăm frumos!

— De-a ce să ne jucăm?

— Cum să ne jucăm? întrebară toate.

— Să ne jucăm de-aa… de-a grădinița! propuse Ancuța.

— Adică cum „de-a grădinița"? întrebă foarte mirat iepurașul. Mai bine de-a grădina, că acolo găsim și morcovi, și varză, și…

— Ba eu vreau de-a pădurea! zise ursulețul. Acolo găsim mure și zmeură!

— Ba cred că-i mai bine să ne jucăm de-a curtea cu pui și găini, interveni vulpea.

— Vorrrba! se răsti fetița, abia reușind să-i domolească pe gălăgioșii ei prieteni. Ne vom juca așa cum zic eu: de-a grădinița!

— Dar noi nu știm jocul ăsta! se auzi și glasul leului, care ieșise tocmai atunci de sub pernă.

— Nu-i nimic. O să vă învăț eu, zise fetița bucuroasă că-i ascultată. Uitați-vă cum: eu voi fi educatoarea, iar voi veți fi copiii… și vom învăța cu toții o poezie. Vreți?

— Vrem! sări repede iepurașul.

— Ia stai, bre, urecheatule! tună glasul leului. De ce vorbești tu și-n numele meu? Hai? Păi nu vezi că eu mă usuc de foame?

— Și eu mă usuc! mormăi ursulețul.

— Și mie mi-i foame! hămăi Grivei.

— Întâi să ne dea de mâncare și pe urmă învățăm și șapte poezii, continuă leul.

— Aşa-i! Aşa-i! strigară cu toţii. Vrem să mâncăm!

— Uf, ce mâncăcioşi nesuferiţi! se supără fetiţa. Răilor!

— Lasă că te ştim noi şi pe tine, zise vulpea. Toată ziua îi ceri bunicăi de mâncare.

— Gata! Terminaţi odată!… Bineee… Dacă vreţi neapărat mâncare, o să vă dau. Şi pe urmă vom învăţa poezia. Până pun eu masa, voi spălaţi-vă pe lăbuţe şi staţi cuminţi! S-aude?

— Bine! Bine! strigară cu toţii fericiţi că vor sta la masă.

Ancuţa pregăti cele necesare, cum se pricepu ea, după ce-şi puse un şorţuleţ, aşa cum face orice gospodină. Aşternu masa, stabili locul fiecăruia, se spălă şi ea pe mâini, apoi se adresă politicoasă tuturor musafirilor:

— Poftiţi la masă! Dar să n-aud nici o vorbă, că mă supăr!

Şi, ca nu cumva să se producă îmbulzeală, pofti pe fiecare în parte:

— Tu, leule, stai aici. Tu, vulpe, dincoace. Tu, iepuraşule, acolo, tu, Grivei, dincolo şi aşa mai departe.

Nici nu apucară să se aşeze bine însă, când răgetul leului îi făcu pe toţi să se cutremure.

— Cuuum?? se zburli el furios. Să-mi dea mie să mănânc o bucăţică de morcov??? Mie?

— Iar mie… mie un cartof prăjit!… Nemaipomenit!… scânci vulpea trăgând cu ochiul spre farfuria iepuraşului.

— Uitaţi-vă şi la mine! Morr, morr… mi-a pus o ceapă! se plânse ursuleţul arătând ceapa tuturor.

— Ham, ham! sări şi Grivei cu gura. Mie mi-a pus o prună!

— Iar mie un os! se arătă nedumerit iepuraşul.

Şi se porni o hărmălaie şi o gâlceavă între ei, de-ţi venea să intri în pământ, nu alta. Cine şi-ar fi închipuit că nişte păpuşi, cu care Ancuţa se juca în fiecare zi, pot deveni aşa de guralive şi de arţăgoase? Leul, vulpea şi Grivei se ciondăneau de la osul pus în farfuria iepuraşului, ursul voia pruna din farfuria lui Grivei, iepuraşul voia cu orice preţ morcovul din farfuria leului şi, uite-aşa, degeaba-şi spărgea Ancuţa pieptul cu ei, că nimeni n-o mai asculta.

De, ce să mai zic eu? Vina cea mare revenea tot Ancuţei, pentru că încă nu învăţase cu ce se hrăneşte fiecare în parte. Cum să dai tu unui leu un morcov? Iar unui urs o ceapă? Păi treabă-i asta?

Deodată se auzi deschizându-se uşa de la intrare.

Venea bunica din piaţă!

În aceeaşi clipă toate păpuşile fugiră spre locurile lor şi rămaseră încremenite ca mai înainte.

*

Ancuţa coborî din pat, se uită mirată spre păpuşi, ridică storurile şi intră în bucătărie.

— Bunică, mi-ai speriat musafirii! zise ea mofluză.

— Ce spui? întrebă nedumerită bunica. Ce musafiri?

— Musafirii pe care i-am invitat eu la masă… şi care… Dar se opri ruşinată. Nici ei nu-i prea venea să creadă ce spunea. Şi totuşi aşa era.

— Ce spui tu acolo? întrebă bunica în timp ce punea laptele adus într-o cratiţă. Ia uite la tine cât eşti de ciufulită!… Şi de ce te-ai sculat aşa de dimineaţă? Tu nu vezi că de-abia a răsărit soarele? Doar eşti în vacanţă. Hai, intră iar sub plapumă până fierbe laptele!

Ancuţa vru să-i povestească tot ce păţise cu păpuşile, dar se opri înfiorată de un gând:

— Oare… oare nu cumva am visat?

Potecile dorului

Călin se întorcea pentru prima dată singur acasă fredonând încet cântecul pe care-l învățase la școală. Nici un alt cântec parcă nu-i plăcuse mai mult. Abia aștepta să ajungă mai repede, pentru a i-l cânta și mămicii. Ce fericit ar fi dacă l-ar găsi și pe tăticul acasă!… Dar tăticul era plecat de mai multă vreme undeva, departe, și nu venea decât rareori acasă.

De cum intră pe ușă, strigă bucuros:

— Mămică, mămică! Ce bine-mi pare că azi nu mi-ai ieșit înainte! Am venit singur!

— De-acum ești băiat mare, Căline, poți veni și singur.

— Adevărat, mămică, sunt băiat mare?

— Păi tu nu vezi? Ești aproape cât mine, zise mândră mămica. Ce-o să se mai bucure tăticul când o să vadă cât ai crescut!

— Dar când vine tăticul?

— Poate azi… poate mâine… Vine el, nu te teme!

— Mi-i așa de dor de el!

Și ochii lui Călin se umeziră, iar glasul îi tremură ușor într-o adiere de plâns.

— Du-te și te spală pe mâini și vino mai repede la masă, îl grăbi mămica.

— Stai puțin, se întoarse el deodată. Vreau să asculți cântecul pe care l-am învățat azi la şcoală. E-aşa de frumos!

— Lasă că o să mi-l cânți diseară. Acum nu am timp. Ştii că trebuie să plec repede la serviciu.

— Ba vreau acum, mămică!… E un cântec pentru tăticul meu!

Şi glasul îi deveni atât de rugător, iar ochii îi licăreau aşa de duios, că mămica se lăsă uşor pe scaun, pregătită să asculte.

Cântecul începu încet, tremurat, apoi prinse aripi tot mai mări răspândind în toată casa chemările dorului lui Călin.

La pieptul său de câte ori
Mă strânge și-mi şopteşte blând,
Îmi pare că aud viori
Din fericiri de vis cântând.

Din zi în zi îl simt mai drag
Şi-l port în dorul împlinit;
Când vine îl aştept în prag
Şi-i sar în brațe fericit.

E-atâta soare-n ochii lui
Şi-atâta dragoste mereu
Mai bun ca dânsul altul nu-i,
Tăticul meu, tăticul meu!

— Bravo! spuse mămica înduioşată. Ai cântat foarte frumos. Acum pregăteşte-te mai repede de masă. E târziu.

*

— Mămică, e departe locul unde se află tăticul? întrebă Călin după ce se aşeză la masă.

— Dar ți-am spus de-atâtea ori, Căline. Sigur că-i departe.

— Departe, departe?

— Ei, gata cu atâtea întrebări! Nu mai am vreme să te ascult!

— Şi ce face tăticul acolo, departe?

— Şi aseară m-ai întrebat. Ți-am spus: tăticul tău dărâmă munții şi opreşte apele…

— Ca să facă o hidrocentrală, nu?

— Ei, vezi că ştii?

— Şi să dea lumină multă, multă, pentru toți oamenii…

— Adică tăticul meu e ca Făt-Frumos, nu?

— Sigur că da.

— Şi nu-l răpesc zmeii sau vrăjitoarele?

— Ei, ce vorbe şi la tine!… Cum să-l răpească? Tăticul tău e viteaz şi nu se teme de nimic.

— Dar mie mi-i frică, mămico, să nu pățească ceva!

— Lasă, nu-i purta tu de grijă, spuse mămica întorcându-se pentru a-şi ascunde un zâmbet pe care nu voia să-l surprindă Călin. Eu mă duc, să nu întârzii. Tu ştii ce ai de făcut. După ce mănânci, te culci. Apoi te poți juca puțin afară cu ceilalți copii, până mă întorc eu. Dar să fii cuminte, ai înțeles?

— Am înțeles, mămică.

*

După ce plecă mămica, mâncarea parcă nu mai avea nici un gust. Călin deschise fereastra şi se uită în curte. Imediat fu zărit de Cuțurel, care începu să latre chemându-l la joacă. Băiatul îi făcu câteva semne prieteneşti cu mâna şi-i aruncă o bucățică de cozonac. Închise apoi

fereastra continuând să fredoneze acelaşi cântec. Nu prea ar fi vrut să se culce, dar nici nu putea ieşi din cuvântul mămicii. Aşa că se întinse pe pat privind fotografia mare de pe perete de unde-i zâmbea tăticul său…

Gândul că l-ar putea răpi un zmeu sau o vrăjitoare nu-l mai lăsa deloc în pace.

— Mâine e duminică, îşi spuse el… Oare vine tăticul?… Dar dacă se rătăceşte în pădurea aceea mare, mare?

*

Călin se pomeni deodată, alături de Cuțurel, într-o pădure nesfârşită, cu dealuri, văi şi copaci uriaşi. Era totul aşa de frumos… şi aşa de cald!

— Unde-am ajuns, Cuțurel? îşi întrebă el prietenul.

— În Poiana stejarilor. Dar de-aici mai departe nu mai ştiu pe unde s-o luăm.

Călin îşi aminti că şi el fusese tot până aici într-o excursie cu întreaga clasă.

— Şi ce facem? întrebă el nedumerit. Trebuie să-l găsim neapărat pe tăticul!… Asta e pădurea unde trăieşte vrăjitoarea care l-a răpit. Hai s-o căutăm!

Tocmai atunci se apropie de ei o bătrână care ducea în spate o sarcină grea cu lemne.

— Dar ce cauți tu, voinicule, prin pustietățile astea, întrebă ea când dădu cu ochii de Călin. Nu te temi?

— N-am de ce mă teme, mătuşico. Sunt băiat mare! Şi îl am alături şi pe prietenul meu, Cuțurel.

— Şi unde vă duceți voi?

— Ne ducem să-l căutăm pe tăticul… Am auzit că l-a răpit vrăjitoarea cea rea din pădurea asta. Nu ştii unde-o putem găsi?

— Tii, ce treabă grea vreți voi să faceți! se minună bătrâna. Mai bine v-ați întoarce acasă, că tare-i lung drumul până la casa vrăjitoarei şi sunt multe piedici.

— Ba, eu nu mă întorc fără tăticul, spuse cu convingere Călin. Mă duc să-l caut!

— Şi eu mă duc! strigă Cuțurel.

— Ei, dacă-i aşa, atunci drum bun şi să vă întoarceți cu bine! Eu mă întorc la căsuța mea.

Lui Călin i se făcu milă de bătrână şi o ajută să-şi ducă sarcina cu lemne până acasă.

Cuțurel, rămas o vreme singur, începu să adulmece pe jos, până dădu bot în bot cu cumătra vulpe.

— Bună ziua, prietene Cuțurel, îl salută mieroasă vulpea.

Cuțurel nu-i răspunse. Rânji doar amenințător şi vru să treacă mai departe.

— Ei, drăguțule, de ce treci aşa, fără să spui nimic? Ce rău ți-am făcut eu?

— Tu să mă laşi în pace! Auzitu-m-ai? se zburli Cuțurel. Nu ştiu eu câte parale faci? De câte ori nu te-am alungat din preajma gâştelor şi găinilor? Eşti o hoață!

— Eu, hoață? se împotrivi vulpea. Mă năpăstuieşti degeaba, dragul meu… tocmai pe mine, care iubesc grozav de mult câinii… şi mai ales pe tine, un dulău atât de puternic, de deştept, de curajos, de…

Cuțurel începu să tuşească de bucurie când auzi cum îl laudă vulpea.

— Atunci,… dacă zici că mă iubeşti, dacă-mi eşti prietenă cu adevărat, spune-mi pe unde s-o iau spre casa vrăjitoarei.

— Cee? se miră teribil vulpea când auzi ce doreşte Cuțurel, mai ales că ea era sluga cea mai credincioasă a vrăjitoarei. Păi… casa ei… e departe… foarte departe!

— Tu spune-mi pe unde s-o iau. Atât!

— Mde, scumpule… cum să-ți spun eu… Dacă vrei să ajungi acolo cu orice preț, uite cum faci. Şi începu să-i meargă gura ca o morişcă: o iei pe poteca asta, treci peste nouă văi şi nouă dealuri, faci la stânga până te opreşti, apoi la dreapta până nu mai vezi, treci peste un munte de tinichea şi, pe urmă, te întorci pe aceeaşi cale mai mult decât te-ai dus încolo şi te opreşti. Acolo e casa vrăjitoarei. Pricepi? Şi acum la revedere şi drum bun, frumosule!

Şi vulpea dispăru între frunzare, căci tocmai se apropia Călin.

Cuțurel rămase tehui de-a binelea. Nu înțelesese aproape nimic din tot ce turuise vulpea. Reținuse doar că trebuie s-o ia pe poteca din față.

*

— Hai, Cuțurel, îl chemă Călin după ce se întoarse. Mi-a spus bătrâna pe unde s-o luăm.

— Şi eu ştiu acum. Hai după mine!

Şi porni pe poteca arătată de vulpe.

— Nu pe-acolo, Cuțurel! Asta-i poteca cea bună!

— Ba asta-i!

— Ba nu!

— Ba da!

— Cine ți-a spus ție că-i aceea?

— Prietena mea, vulpea, se mândri Cuțurel.

— Nemaipomenit! se miră Călin. Înseamnă că cineva ne minte. Ce ne facem?

Chiar în clipa aceea se făcu în apropiere o lumină mare şi în mijlocul ei răsări o zână. Cuțurel, de cum o zări, începu să latre.

— Taci, Cuțurel! tu nu vezi că-i o zână?

— Bine te-am găsit, Căline, spuse blând zâna. De ce nu mi-ai ascultat sfatul? Nu ți-am arătat o dată poteca cea bună?

— Mie??… se miră Călin. Dar cine eşti tu? Că nu te-am mai văzut.

— Ba m-ai văzut… Nu mi-ai dus tu sarcina cu lemne? Eu eram bătrâna pe care ai ajutat-o. Am vrut să văd ce fel de suflet ai.

— Daa?… Şi cum te cheamă pe tine?

— Eu sunt „Rază de Soare", Căline, zâna cea bună a pădurii…

Şi începu să cânte aşa de frumos, încât toate păsărelele se adunară în jurul ei:

Zorii e când țes covoare
Din măiastrele culori,
Toate razele de soare
Pleacă lin din zare-n zare
Pe potecile cu flori.
Sunt „Rază de Soare",
Cea mai bună zână,
Livezi şi ogoare
Mă ştiu de stăpână.
Munților cu creasta sură,
Codrilor din culmi şi văi,
Eu le dăruiesc căldură
Şi lumina cea mai pură
Ce răsare-n ochii mei.

— Ce frumos ai cântat, dragă Rază de Soare! zise entuziasmat Călin. Nu vrei să mai cânți?

— Acum duceți-vă pe unde v-am spus eu, ca să-l căutați pe tăticul. Drum bun!

— Dar mie mi-a spus vulpea s-o luăm pe poteca asta, zise nehotărât Cuțurel.

— Vulpea e sluga vrăjitoarei, dragii mei. Să n-o credeți!

— Ahaa, m-a minciunit hoața! Lasă că-i arăt eu ei!

Şi porniră amândoi pe poteca arătată de zână.

*

Nici Călin, nici zâna şi nici Cuțurel n-au observat însă că-n apropierea lor şezuseră la pândă vrăjitoarea şi vulpea.

— Ai văzut, stăpână? zise vulpea. Rază de Soare le-a arătat drumul cel bun. Ce ne facem?

— Aşa? Iar s-a pornit zâna împotriva mea? Lasă că-i învăț eu minte pe toți! Or să vadă ei cu cine au de-a face! Tu fugi repede pe urmele lui Călin şi fă-l să rătăcească drumul spre casa mea. Dacă-l vede tăticul lui, se va trezi şi va pleca din pădure. Fugi repede!

*

Vulpea o luă pe cea mai scurtă cale şi ajunse înaintea lui Călin şi Cuțurel la o răscruce de poteci.

— Ha, ha, ha, ce bine-mi pare că o să-i păcălesc! se veseli cumătra frecându-şi labele. Îi fac eu să ia altă cale şi să ajungă taman în bârlogul lui Moş Martin.

Şi numaidecât scrise pe trunchiul unui copac următoarele cuvinte: „SPRE VRĂJITOARE, POTECA CEA ÎNGUSTĂ". Mai citi o dată, să vadă dacă n-a greşit, apoi se retrase după nişte frunzare.

Oricine s-ar fi luat după indicația ei, ar fi ajuns direct în bârlogul ursului, care era tare furios de-o vreme încoace.

*

Peste puțin timp ajunseră acolo Călin şi Cuțurel.

— Ei, şi acum pe unde-o luăm? întrebă Călin.

— Cred căă… pe-aici, ori… ori pe-aici, zise Cuţurel arătând când spre o cale, când spre alta.

— Cum „pe-aici, ori pe-aici", Cuţurel? Ce vorbe-s astea?

— Dar tu pe unde zici?

— Ştiu eu?

— Ia priveşte! strigă Cuţurel arătând spre copacul cu inscripţia.

Călin începu să silabisească:

— Spre vră-ji-toa-re…

— Acum ştiu, urlă Cuţurel atoateştiutor. Înseamnă că pe aici trebuie să mergem!

— Taci odată, să vedem ce scrie mai departe! Şi continuă: Spre vrăjitoare, po-te-ca cea în-gus-tă.

— Nu-ţi spuneam eu? Asta-i poteca. Hai să mergem!

Şi porniră din nou pe poteca ce ducea spre bârlogul ursului, în timp ce vulpea nu mai putea de bucurie privindu-i din umbră.

Abia făcură însă câţiva paşi şi se opriră speriaţi. Nu departe, înaintea lor, se auzeau gemete şi mormăituri înfundate.

— Ce s-aude oare? întrebă înfiorat Călin. Parcă… geme cineva.

— Ursul! Ursul! urlă Cuţurel. Hai să fugim!

Într-adevăr, dintre copaci apăru greoi Moş Martin, mergând în cârjă, cu o labă bandajată.

— Stai, Cuţurel! strigă Călin când îl zări pe bolnav. E Moş Martin şi are ceva la o labă, săracul! Să-l ajutăm!

— Cine sunteţi voi, bre, şi ce căutaţi în grădina mea? întrebă ursul apropiindu-se.

Cuţurel începu s-o facă pe grozavul, lătrând şi rânjindu-şi colţii la urs.

— Ia mai tacă-ți gura, şoricarule! se răsti Moş Martin. Că pe mine nu mă sperii tu ca pe-o cloşcă!

— Ba n-am să tac, se viteji iar Cuțurel. Ham, ham, ham!

— Mă, tu n-auzi? mormăi furios ursul. Taci odată că, de-ți las o labă pe scăfârlie, te prefac în alifie! Pricepi tu?

— Cuțurel, bagă-ți botul în frunze şi taci! îl sfătui Călin.

Moş Martin, după ce află ce căutau cei doi, se arătă grozav de pornit împotriva vulpii.

— Auzi tu, pui de om? îi spuse el lui Călin. Dacă-mi pică în labă secătura asta, o fac gumă de mestecat! Pe cuvânt!

— Moş Martine, se rugă frumos Călin, hai cu noi până la vrăjitoare, să-l scăpăm pe tăticul. Şi pe urmă îți strâng eu câtă zmeură vrei.

— Cum n-aş merge, sufletelule, oftă ursul necăjit, dar tu nu vezi că am o labă mai puțin? Mi-a intrat în ea un spin cât tine de mare şi mă mişc tare greu.

— Chiar aşa mare? se miră Cuțurel.

— Mă!

Atât spuse ursul şi se uită la Cuțurel în aşa fel, încât bietul câine se făcu una cu pământul…

— Aşa-i cum îți zic, puiule, continuă morocănos ursul adresându-se numai lui Călin. Aşa mă doare de-a focului, de-mi vine… să rup cozile la toate javrele din lume!

Cuțurel se depărtă de urs cât putu mai mult, ascunzându-şi coada între picioare.

— Îți scot eu spinul, Moş Martine, se oferi Călin. Am învățat la şcoală cum se dă primul ajutor şi…

— Fugi de-aici, nepoate, că n-ai să poți. Mă duc la dispensarul ciocănitoarei, că ea se pricepe. Mi-a mai scos odată un spin de măcieş din măsele.

— Mă pricep eu şi mai bine, moşule, hai!

— Mă tem c-o să mă doară, puiule, şi..

— Nu vrei să te-adorm? Că nu mai simţi nimic, se vârî iar în vorbă Cuţurel.

— Adică cum să m-adormi, mărunţelule?

— Bine, bătrâne… îţi dau cu o piatră în cap şi…

— Aşa vasăzică?… Lasă că te-adorm eu pe tine, jigodie neobrăzată, numai să-mi scoată Călin sărăcia asta din labă! Hai, omuleţule, încearcă să văd dacă poţi.

Şi se întinse cât era de mare, cu laba bolnavă spre Călin, să vadă Cuţurel că el nu se teme.

Pentru Călin n-a fost deloc greu să-i smulgă spinul.

Văzându-se sănătos, Moş Martin se ridică şi începu să joace şi să cânte plin de voie bună:

Bat-o focul de roşcată
Şi vicleană!
O să-i rup coada rotată,
Iar din blană
O să-mi fac mănuşi îndată!
Şi-o să râd de ea
Ha, ha, ha, ha, ha
Şi-o s-o-nvăţ puţin
Cine-i Moş Martin!
Iar pe hâda vrăjitoare
Şi haină
O s-o prind de cingătoare
Şi de-o mână
Şi-o s-o fac sperietoare!

Râseră împreună de cântecul ursului şi porniră spre casa vrăjitoarei.

Vulpea, care ascultase şi văzuse tot, se îmbrăcă repede într-o piele de căprioară şi le striga:

— Hei, prieteni! Nu mă luaţi şi pe mine cu voi? Că mi-i frică singură.

— O căprioară! zise Călin. S-o luăm şi pe ea!

— Ia vino mai aproape, leliţă, strigă bănuitor Cuţurel.

— Dar nu-mi faceţi nimic rău?

— Nu te teme, o încredinţă Călin. Nimeni nu-ţi va face nici un rău. Nu-i aşa?

— Morr, morr, clătină ursul capul uitându-se pieziş. Dacă zici tu, o las… Numai că nu ştiu ce are căprioara asta, că tare i-aş suci eu oleacă gâtul!

— Vă mulţumesc, prieteni, zise vulpea apropiindu-se nu prea mult. Şi, pentru a vă fi recunoscătoare la toţi, vă voi arăta la fiecare câte ceva bun… Ţie, Căline, îţi voi arăta o comoară sub o stâncă.

— Eu n-am nevoie de nici o comoară! Vreau să ajung mai repede la locul unde se află tăticul. Du-mă acolo!

Vulpea, care dorea cu orice preţ să-i îndepărteze de pe drumul cel bun, se făcu că nu aude vorbele lui Călin şi continuă să se adreseze celorlalţi:

— Ţie, Moş Martine, îţi voi arăta un stup plin cu miere…

— Ei taci! Unde, frumoaso?

— În Poiana stejarilor.

— Tocmai acolo? se supără Cuţurel. Nu ne putem întoarce acum.

— Ba acum, că mor de poftă! insistă ursul.

— Tot acolo este şi un izvor cu lapte dulce, zise vulpea uitându-se pe furiş spre Cuţurel.

— Cu… cu ce?? strănută de poftă Cuţurel.

— Cu lapte dulce, dragule.

— Hai mai repede! strigă el nerăbdător. Nu mai pot de sete!

— Ce-nseamnă asta? se revoltă Călin. Voi ați uitat că trebuie să-l găsim întâi pe tăticul?

— Îl găsim după aceea, pui de om, se rugă ursul.

— Ba acum!… Și dacă voi nu vreți, mă duc singur!

Şi le întoarse spatele la toți foarte amărât.

În acest timp Cuțurel se apropie mai mult de căprioară şi se uită cu atenție la ea.

— Măi, a naibii treabă, zise el nedumerit. Moş Martin, tu ai văzut vreodată o căprioară cu coadă aşa de mare?

Şi începu s-o tragă în toate părțile hârâind.

Vulpea se porni pe țipete:

— Stai cuminte, răule! Ce ai cu coada mea?

— De ce nu dai pace căprioarei, Cuțurel? Ce vrei?

— Ce căprioară, fârtate? mormăi ursul trăgând pielea căprioarei de pe vulpe. Tu nu vezi că-i hapsâna de vulpe? Lasă că-i plătesc eu acum toate ponoasele!

Şi o înşfăcă pe cumătră între labele lui strângând-o furios.

— Iertați-mă! Iertați-mă! se rugă vulpea. N-am vrut să vă fac nici un rău! M-am jucat doar! O să vă slujesc cu credință!

— Eu n-o cred pe mincinoasa asta nici tăbăcită! spuse ursul.

— Hai s-o legăm şi s-o luăm cu noi, propuse Cuțurel. Să ne arate drumul, că ea e sluga vrăjitoarei.

— Nu vă mai deranjați cu legatul, că pot merge şi aşa, se miorlăi vulpea.

Dar nimeni nu se încrezu în ea. Aşa că o legară bine cu un curmei şi începură s-o tragă după ei.

*

Dintr-un tufiş vrăjitoarea văzuse totul şi spuse furioasă:

— Cum de-a putut zăpăcita asta de vulpe să se lase păcălită tocmai de prostănacul de urs şi de un câine bleg? Nu credeam că şi vulpile pot fi păcălite! Ce să fac?… Aha! Le voi ieşi înainte şi le voi da să bea din băutura mea vrăjită, să-i adorm pe toți!

Şi fugi repede să facă precum a spus. De altfel casa ei era foarte aproape de acolo.

*

Între timp cei trei prieteni, ducând vulpea legată după ei, ajunseră într-o poieniță. Dar fiecare începu să se plângă că nu mai poate de sete. Tocmai atunci zăriră chiar în fața lor o bătrână, cu fața acoperită de o basma, ducând o găleată plină. Era vrăjitoarea.

— Bună ziua, mătuşică, i se adresă Călin politicos.

— Să trăieşti, voinicule. Dar unde mergeți aşa, cu droaia?

— Ia ne ducem şi noi la vrăjitoare, să-i punem puțin pielea la saramură şi să-l scăpăm pe tăticul lui Călin, zise ursul. Mai este mult până la ea?

— Vai, că mult mai aveți de umblat! Şi pe arşița asta nu prea cred eu s-ajungeți cu bine.

Vulpea, care n-o recunoscuse pe vrăjitoare, zărind găleata cu apă se repezi la ea şi începu să soarbă hulpav băutura vrăjită.

— Ce faci, deşteapto? strigă vrăjitoarea la ea. Nu trebuia să bei!

În aceeaşi clipă vulpea căzu adormită.

Vrăjitoarea încercă alt vicleşug. Crezând că ceilalți n-au observat nimic, umplu repede un pahar şi i-l întinse lui Călin. De el îi era mai teamă.

— Poftim, voinicule, bea puțin suc de portocale, să-ți treacă setea.

Ursul însă, care era numai ochi şi urechi, prinse şiretlicul vrăjitoarei şi vărsă paharul înainte de a ajunge la gura băiatului. Se repezi apoi la cotoroanță şi-i smulse broboada de pe cap.

— Priviți-o pe hoața de vrăjitoare! strigă el.

Toți o înconjurară şi se repeziră la ea.

Vrăjitoarea începu să țipe după ajutor. Ursul însă o strânse zdravăn între labe mormăind:

— Aşa ți-i vorba, vasăzică? Nu mai scapi tu din laba mea cât lumea! Să ne spui imediat unde-i tăticul lui Călin!

— Nu ştiu nimic de nici un tătic! se zbătu ea.

— O faci pe uituca? Atunci bea puțin din borşul tău, poate aşa ți-o veni mintea la cap!

Şi, ajutat de Cuțurel o forță să bea din găleată.

După primele înghițituri adormi buştean.

— Bravo, amice, se veseli Cuțurel strângând laba lui Moş Martin.

— Ce-ați făcut, nepricepuților? începu să plângă Călin. De ce-ați adormit-o? Cine o să ne mai spună unde-i tăticul? Tăticul meu… tăticul meu…

Şi hohotele de plâns nu mai conteneau…

*

— Căline! Căline! auzi el o voce cunoscută aproape, aproape. Era chiar vocea tăticului său.

Deschise ochii mari şi se uită nedumerit şi fericit în acelaşi timp.

Lângă el nu mai erau nici ursul, nici Cuțurel, nici vrăjitoarea… ci numai tăticul său. Şi nu se mai afla în pădure, ci în camera lui.

Tăticul îl luă în brațe şi-l săltă până-n tavan.

— Tii, ce mare şi frumos te-ai făcut, Căline!

Din curte se auzea lătratul vesel al lui Cuțurel… Iar Călin era mai fericit ca niciodată!

Uriaşul de cremene

Undeva, la marginea unui sat, în adâncurile unui codru întunecos, cu fruntea veşnic acoperită de nori ameninţători, se ridica Uriaşul de cremene. Oricine îl privea, din orice direcţie, se înfricoşa şi pleca din preajma lui fără să se mai uite în urmă. Avea o înfăţişare de om hain şi de fiară în acelaşi timp, care stă mereu la pândă, gata-gata să se repeadă asupra întregii lumi. Ochii şi gura i se căscau aidoma unor hăuri în care sălăşluiau doar umbrele şi păsările cele singuratice ale nopţii.

Bătrânii din satele apropiate spuneau cu teamă că uriaşul ascunde în adâncurile sale nenumăraţi oameni şi alte vietăţi care au îndrăznit să se apropie de el mai mult decât le era permis.

Uneori pământul se cutremura, nori întunecoşi acopereau uriaşul şi toată pădurea din jur şi furtuni cumplite dezlănţuiau puhoaie şi trăsnete care înfricoşau depărtările. Atunci bătrânii spuneau că uriaşul e supărat şi-i sfătuiau pe trecători să se ascundă în case pentru a nu da ochii cu urgia.

Nu departe de codrul care adăpostea făptura de cremene şi întuneric a uriaşului, într-un sat rătăcit parcă de restul lumii, trăia o familie de oameni nevoiaşi cu mai mulţi copii. Părinţii se zbăteau din răsputeri, zi de zi şi aproape noapte de noapte, să agonisească cele trebuitoare

pentru toți ai casei. Era greu însă, nespus de greu, îndeosebi în vremurile de secetă sau în iernile geroase, care păreau că nu se mai sfârşesc.

Victor, cel mai mic dintre copiii acelei familii, nu împlinise încă 6 ani. Era însă foarte inimos, dornic să muncească şi el cot la cot cu părinții săi şi era fericit atunci când reuşea să facă un bine cât de mic fraților săi mai mari sau altor copii din sat. Ar fi vrut el să facă mai multe lucruri bune, dar puterile nu-l ajutau fiind prea mic.

Într-una din zile, în timp ce Victor îşi aştepta în fața porții părinții şi frații de la muncă, s-a auzit un vuiet puternic. Niciodată parcă nu se auzise prin acele părți un zgomot mai înfricoşător. Uriaşul de cremene s-a acoperit din toate părțile de nori şi începu să trimită spre cele patru zări fulgere, trăsnete şi spaime ucigaşe. Victor se înfricoşă şi se retrase în casă pentru a nu fi răpit de uriaş. Nu peste multă vreme văzu lumea alergând către sat cu țipete de spaimă.

— Uriaşul de cremene! Feriți-vă de Uriaşul de cremene! Strigau cu toții încercând să ajungă cât mai repede la casele lor.

Peste puțin timp Victor îi zări venind în fugă şi pe frații săi… şi pe tatăl său… numai pe mama sa nu o văzu venind. Victor ieşi nerăbdător din curte şi-i întrebă pe frații săi:

— Unde-i mama? De ce nu a venit odată cu voi?

— S-a dus în codru, să adune fragi pentru tine, i se răspunse. Am aşteptat-o cu toții un timp, dar nu s-a mai întors…

— Şi nu v-ați dus după ea? răcni Victor plângând. Şi numaidecât îl săgetă un gând cumplit: dacă a fost răpită de Uriaşul de cremene?

Norii se frământau tot mai întunecoşi şi mai amenințători…

Victor nu intră în casă cu ceilalți… Mai stătu puțin lângă poartă, privind zadarnic drumul pe care ar fi trebuit să vină mama lui, apoi porni singur să-i iasă în cale.

Ajunse aproape de pădure, dar mama lui tot nu se vedea venind… Mai intră printre copaci fără nici o teamă şi începu să strige:

— Mamă! Mamă!

Nu-i răspunseră decât ecourile, parcă şi ele temătoare de furia Uriaşului de cremene. Vuietul furtunii începea să se potolească. Doar vântul scâncea şi urla printre ramurile stejarilor groși. Crengile îl loveau nemilos peste față, dar el nu se oprea. Chemările pe care i le adresa mereu mamei păreau că nu se vor mai sfârşi niciodată.

După un drum la fel de trist ca umbrele pădurii, se trezi deodată lângă Uriaşul de cremene. Se opri câteva clipe temător şi, privindu-i rânjetul colților de cremene, își dădu seama că mama sa fusese răpită și ascunsă în adâncurile de întuneric ale muntelui cu chip de om rău. Îşi strigă iar mama, dar nu-i răspunseră decât țipetele speriate ale unei păsări negre, care-şi lua zborul de pe fruntea pierdută în nori.

Începu să se cațere pe colțurile ascuțite și, după grele sforțări, ajunse pe umerii uriaşului. Inima îi bătea din ce în ce mai tare. Prin gurile peşterilor care se deschideau din loc în loc, se părea că din adâncurile uriaşului răzbate un vaier prelung.

Copilul ajunse până la gura Uriaşului de cremene şi privi îngrozit în adâncurile fără de sfârşit ale întunericului. Îşi strigă din nou mama și i se păru că din acel abis aude răspunsul mamei aidoma unei chemări.

— Mamăăă! vin la tine! strigă el din toate puterile şi începu să coboare fără teamă.

Înăuntru uriaşul era gol şi rece…

Neavând nici un licăr de lumină care să-l ajute la coborâşul atât de greu și plin de pericole, simți la un moment dat că-și pierde echilibrul

şi că se prăbuşeşte în gol. Scoase un strigăt prelung şi nu mai simți nimic. Prăbuşirea i-a strivit trupul… Inima sa rămase prinsă de un colț de stâncă şi continuă să bată… Numaidecât apoi întreaga făptură a monstrului de cremene începu să prindă viață. Negurile începură să se risipească de peste tot, fața uriaşului se lumină, iar ochii căpătară culori omeneşti. Hăurile care se căscau altădată în loc de gură, urechi şi nări se micşorară şi nu mai aveau nimic înfricoşător.

Iar inima copilului continua să bată mereu, mereu, încălzind întregul colos de piatră şi făcându-l să se mişte aidoma unei ființe vii.

Pereții prăpăstioşi se desfăcură în lături, deschizând imense porți de lumină, prin care începură să iasă afară oamenii şi toate vietățile care fuseseră până atunci prizonierii monstrului. Printre ceilalți oameni putea fi văzută şi mama lui Victor ținând în mână un coşuleț cu fragi. Se grăbea să ajungă acasă, la fiul ei cel mic.

Fericiți că au scăpat de robia Uriaşului de cremene, oamenii nu observară că monstrul se făcea tot mai mic, tot mai mic, până ce ajunse de mărimea unui copil care începu să alerge râzând spre oameni.

Mama lui Victor auzi o chemare atât de cunoscută şi de dragă:

— Mamă!

Se întoarse şi întinse brațele fericită către fiul ei. Oamenii din jur îi priveau cu drag şi le aruncau flori. Şi nimeni n-a ştiut atunci că inima lui Victor reuşise să îmblânzească Uriaşul de cremene…

Mult mai târziu după aceea lumea a aflat povestea inimii lui Victor şi, pe locul unde altădată străjuia depărtările fiorosul monstru de cremene, a ridicat un monument măreț: o inimă de copil bătând mereu, mereu…

Cerbul de lumină

Departe, departe, în adâncurile unui codru uriaş, trăia un pui de cerb, cel mai viteaz, cel mai frumos şi cel mai curajos din câți pui de cerb trăiseră vreodată.

Cerboaica, mama lui, se străduia zadarnic să-l facă să înțeleagă că în pădure sunt nenumărate primejdii, că stau mereu la pândă lupi, urşi, râşi şi alte fiare, că uneori şi vânătorii de cerbi însoțiți de câini, care pot să-l prindă şi să-l ucidă.

— Mie nu mi-i frică de nimic, mamă! răspundea plin de încredere şi de mândrie puiul de cerb. Eu pot să fug mai repede decât vrăjmaşii mei şi ştiu să mă feresc de vicleniile lor. Şi pornea să străbată din nou pădurea fericit şi râzând către tot ce întâlnea în cale.

Întreaga pădure îl privea cu drag şi-l urmărea cu ochii frunzelor şi petalelor peste tot unde zburda el.

Ceilalți pui de cerb se înspăimântau când îl vedeau cum aleargă fără teamă peste tot şi cum se întoarce de fiecare dată fericit lângă mama sa. Şi toți credeau că, mai devreme sau mai târziu, puiul de cerb va fi prins de vreo fiară şi nu se va mai întoarce lângă mama sa.

— Va pieri sfâşiat de lupi, spuneau cerbii mai bătrâni.

— Îl vor împuşca vânătorii, spuneau cu teamă şi îngrijorare frații săi.

— Se va prăbuşi într-o prăpastie, că prea aleargă repede, spuneau cerboaicele privindu-l înfiorate.

Dar puiului de cerb nu-i plăcea să audă nimic din tot ce spuneau cei din jurul său. El alerga sprinten până pe țancurile de deasupra norilor, să soarbă fericit din apa albastră a cerului, cobora în salturi amețitoare către poienile blânde şi împăcate cu singurătatea adormită în liniştea brazilor şi fagilor, îşi oglindea frumusețea în izvoarele limpezi, apoi se odihnea o clipă într-un culcuş de frunze, pentru a pleca din nou să hoinărească fără teamă.

Toată pădurea îl îndrăgea şi-l considera fiul ei cel mai nobil.

Potecile se deschideau mai line în calea sa, păsărelele se întreceau în cele mai frumoase cântece doar pentru el, copacii îi dăruiau umbră şi adăpost, iar soarele îi aprindea cele mai luminoase torțe de raze.

— Cum de nu ți-e frică de nimic? l-au întrebat odată prietenii săi.

Puiul de cerb a rămas mai multă vreme pe gânduri, apoi a răspuns blând şi liniştit, pentru a-l putea auzi şi înțelege fiecare aşa cum trebuie:

— Cine v-a spus că nu-mi este frică?... Poate mi-e frică şi mie, dar nu vreau să mă las doborât de povara fricii... aşa cum vă lăsați voi de cele mai multe ori... Ce-aş mai înțelege din viața mea dacă frica ar pune stăpânire pe mine?... Toate frumusețile şi plăcerile vieții mi-ar rămâne necunoscute, tot timpul m-ar tortura groaza de clipa care vine şi n-aş mai putea nici să dorm liniştit, nici să mă joc, nici să mai doresc bucuriile pe care le trăiesc... Voi nu vedeți? Cei fricoşi devin slugile tuturor şi nu vor putea înțelege niciodată că viața nu trebuie trăită sub robia nimănui... Şi nu vor putea ajunge niciodată la înțelepciunea pe care ți-o dă curajul bine gândit... Şi vor pieri, poate mai repede ca mine, fără să priceapă nimic din farmecul vieții... Frica e cel mai mare duşman al oricui şi e mai de temut decât lupii, urşii sau alte fiare!

Prietenii puiului de cerb au rămas pe gânduri mai multă vreme privind cu admirație piscurile, culmile însorite şi poienile de lumină care se oglindeau atât de frumos în ochii săi...

Moş Ispravă năzdrăvanul

Cine n-a auzit de Moş Ispravă? Aproape toţi copiii din oraşul nostru, mai ales cei care sunt mai poznaşi şi mai neastâmpăraţi, au avut de-a face, într-un fel sau altul, cu Moş Ispravă. Lasă că nici cei leneşi, mofturoşi sau mincinoşi nu au fost trecuţi cu vederea de Moş Ispravă. Nu pun însă mâna-n foc că nu or fi unii copii care să nu fi auzit de el. Dar, la urma urmei, cine-i Moş Ispravă, de se face atâta caz pe seama sa? În primul rând este un moş veritabil, cu barbă, mustăţi, cu plete albe, cu… ochi şireţi şi cu un zâmbet aparte, care-l însoţeşte tot timpul, cu o voce blajină, dar şi ascuţită uneori, adică atunci când e cazul. Şi acest Moş Ispravă răsare întotdeauna pe negândite atunci când cineva (mă refer la copii!) a făcut câte o năzbâtie. Dar, la drept vorbind, care copil din această lume se poate lăuda că nu a făcut nici o năzbâtie? Arătaţi-mi unul singur de acest fel, că-i fac statuie de aur! Pe cuvânt. Uite, de pildă Ancuţa. Toţi care o cunosc, o laudă că-i cuminte, ascultătoare, ordonată şi… ce să mai zic, toţi cei apropiaţi spun despre ea numai cuvinte de laudă. Ei, vedeţi cum stă treaba? E uşor să lauzi pe cineva fără să-l cunoşti. Întrebat-a însă cineva vreodată pe bunicuţa Ancuţei despre ea? S-ar putea însă prea bine ca şi bunica, din prea mare dragoste pentru Ancuţa, s-o scoată pe această „cuminţenie a

pământului", cum îi place ei să-i spună, fără nici o pată. Din acest motiv voi înceta să mai folosesc vorbe goale, fără să fie acoperite de fapte reale. Tot ce vă spun eu acum mi-a fost povestit, cuvânt cu cuvânt, chiar de Moş Ispravă năzdrăvanul.

Într-una din zile, Ancuța se juca în camera ei cu mingea. Auzi tu, cu mingea în cameră! Şi, cum se juca ea aşa, nu ştiu cum aruncă mingea mai repezit, mingea loveşte o vază de pe şifonier, vaza cade peste oglinda de la toaletă, iar oglinda peste un borcan cu miere de albine, pus acolo de bunica puțin mai înainte. Tii, ce grozăvie! Şi toate s-au făcut țăndări, iar mierea a început să se prelingă peste covor şi parchet… Doamne, fereşte pe bieții copii de asemenea nenorociri! Ancuța a rămas stană de piatră. Ce să-i spună şi cum să-i spună ea bunicăi despre o asemenea grozăvie?… Noroc că bunica era plecată în piață şi n-a văzut nimic. Ancuța se gândi ce se gândi şi numaidecât găsi pe cine să dea vina: pe pisică. Sigur că da! Ea trebuie să-şi capete papara pentru pozna aceea. Pisica însă nu era în cameră. Ancuța ieşi afară, se uită jur-împrejurul casei, dar degeaba. Pisica nu răspunse nici măcar la chemările insistente ale fetiței. Deodată, chiar în fața ei răsări ca din pământ moşul despre care v-am vorbit. Dar Ancuța nu-l mai văzuse până atunci. Ba chiar s-a speriat când l-a văzut atât de aproape şi a vrut să intre în casă.

— Nu te teme, fetițo, îi vorbi cu blândețe. Ai pierdut ceva?

— Da… adică nu! se fâstâci Ancuța.

— Da sau nu? întrebă nedumerit moşul.

— Nu…adică… da…am pierdut o pisicuță. N-ați văzut-o?

— O pisicuță? Nu cumva e cea de colo? întrebă moşul arătând către o pisicuță care se îndrepta spre pădure.

Ancuța, văzând că pisicuța vrea să intre în pădure fără să-i asculte chemările, tot mai insistente, se luă după ea şi intră între copaci. Prin acea pădure nu mai fusese decât o singură dată cu bunica după fragi. Dar cât de mare şi de încărcată de umbre i se păru în acele clipe pădurea! După ce mai alergă o vreme printre copaci, se trezi într-un desiş întunecos în care nu se zărea nici o potecă. Cum de ajunsese oare într-un asemenea loc plin de spaime?

— Măi, a naibii treabă, spuse fetița înfiorată… Oare pe aici n-or fi cumva urşi şi lupi?

În acea clipă zări pisicuța. Stătea pe o stâncă şi torcea indiferentă la prezența Ancuței. Fetița vru s-o ia în brațe şi să se întoarcă acasă, dar pisica se cățără într-un copac spunând cu glas omenesc:

— Nu mai merg cu tine nicăieri! Eşti o mincinoasă şi vrei să-mi faci rău, fără să am nici o vină!

— Aşa ți-i treaba, vasăzică?… Bine! Te prind eu acasă! şi se întoarse să plece către casă singură. Abia făcu câțiva paşi şi văzu un lup foarte aproape de ea.

— Auu! Ajutor!… strigă ea îngrozită.

— De ce strigi degeaba după ajutor, fetițo? clămpăni lupul.

— Pentru că am auzit că tu faci rău altora! răspunse Ancuța şi vru să treacă mai departe.

Lupul, însă, îi răsări din nou în cale rânjind fioros. Ba, mai mult, lângă el apărură nenumărate vietăți ale pădurii: urşi, cerbi, căprioare, veverițe… ce mai, toate făpturile care trăiesc în pădure. Fetița se răsti la ele:

— Dați-vă la o parte, să trec!

— Nu ne dăm, până nu ne spui de ce ai venit în pădure, răspunse lupul.

— Am venit cu treburi! răspunse Ancuța. Și nu stau de vorbă cu fiare precum lupul. Eu sunt o fetiță miloasă şi nu fac rău nimănui, să ştiți!

Toate vietățile din jur începură să hohotească.

— De ce râdeți? întrebă nedumerită Ancuța.

— De gogomăniile pe care le spui, mormăi ursul.

— Miloasă, tu? sări cerbul. Dar ce voiai să-i faci pisicii?

— Eu?… Nimic! minți Ancuța. Voiam s-o duc înapoi acasă, atât.

— Bravo, mormăi ursul tot mai îmbufnat. Ia însemnă pe o frunză, Urechilă, se adresă el iepuraşului. Unu: nu vrea să spună adevărul; doi: spune minciuni cu ghiotura.

— Ba, eu nu spun minciuni! îl contrazise fetița.

— Ascultă, fetițo, începu cerbul domol, noi am venit cu toții aici pentru a o apăra pe sărmana pisică, pe care tu o învinuieşti degeaba. Ai vrut să dai vina pe ea că a spart veioza, oglinda şi borcanul cu miere. Aşa-i?

— Nu!… Adicăăă…

— Notează, Urechilă: altă minciună, spuse ursul.

— Păi eu… eu… şi Ancuța începu să plângă cu șapte rânduri de lacrimi. Vietățile pădurii se uitară unele la altele cu înțeles. Mi-era frică să-i spun bunicii ce-am făcut, reluă fetița printre lacrimi. De aceea am vrut să dau vina pe pisică... Dar n-aş fi vrut să-i facă nimeni vreun rău.

— Notează, Urechilă! A spus adevărul. Ei, aşa mai merge. Dar bunicii îi vei spune adevărul?

— Sigur că da! Cum ajung acasă cu pisica, le spun la toți adevărul.

— Asta-i şi mai bine! mormăi iar ursul îmbunat. Notează, Urechilă, că le va spune la toţi adevărul şi că de azi înainte… ia spune, ce vei face de azi înainte, fetiţo?

— N-o să mai spun niciodată minciuni şi… şi… n-o să mai fiu rea.

— Iar acum nu mai plânge! i se adresă pisicuţa coborând din copac. Hai să mergem acasă!

Ancuţa îşi şterse lacrimile fericită. Când deschise ochii însă, văzu că nu se mai află în pădure, ci în grădina de lângă casă, culcată pe un pled alături de pisică şi de minge. Totuşi… ducând mâna la ochi, îşi dădu seama că plânsese. Asta însemna că nu visase. Undeva, într-un frunzar apropiat, i se păru că-l zăreşte o clipă pe moşul cu care stătuse de vorbă nu cu mult timp mai înainte. Acesta îi zâmbi poznaş şi apoi dispăru. În acel moment de ea se apropie bunica.

— Ce-i cu tine? De ce ai plâns? o întrebă ea nedumerită.

— Bunică, eu… şi începu să plângă şi mai tare… hai să-ţi arăt ceva în cameră… dar te rog să mă ierţi, bunică…

Ajungând în cameră, Ancuţa rămase de-a dreptul înmărmurită. Nu mai ştia ce să creadă. Atât oglinda de la toaletă, cât şi borcanul, şi vaza, erau toate întregi şi la locul lor.

Bunica se opri în faţa oglinzii şi-i spuse fetiţei:

— Ce vrei să-mi arăţi? Că eşti murdară toată pe faţă şi pe mâini? Ia priveşte-te o clipă în oglindă să vezi cum arăţi!

Ancuţa se uită prelung în oglindă, dar nu ca să vadă cât este de murdară, ci pentru faptul că în apele limpezi ale cristalului i se păru că-l vede din nou pe Moş Ispravă făcându-i cu ochiul…

Ispita sângelui

Cel mai mare dintre frații lui Mitel era vânător amator. Aproape că nu era sărbătoare când să nu-și ia tolba și arma de vânătoare și să nu plece pe coclauri. Mitel nu se uita niciodată la animalele ucise aduse de fratele său. Prefera să închidă ochii și să plece din casă. Ba, uneori, îi venea să plângă de tristețe când privea ochii rămași deschiși ai iepurilor sau ai altor viețăți vânate. Fratele lui Mitel, cunoscând cât de mult iubește sălbăticiunile, s-a hotărât să-i facă o surpriză. Când descoperi, în bârlogul unei ursoaice, un ursuleț abia venit pe lume și rămas, nu se știe din ce cauză, fără mamă, l-a pus într-un sac și l-a dus acasă. Tii, ce mare bucurie pe Mitel! Nimeni n-a fost mai fericit ca el în acele momente. I-a cerut mamei o tetină și o sticlă și a început să hrănească ursulețul cu lapte. Acesta nu se mai sătura de supt și mereu mormăia să i se mai dea o porție. Locuind într-un sat, părinții săi aveau două vaci cu lapte și deci putea să-l hrănească pe ursuleț fără grijă. Astfel ursulețul începu să crească și să se atașeze de toți cei din casă, dar îndeosebi de Mitel, care-l atrăgea în fel de fel de jocuri. Cât era grădina de mare, toată devenise terenul lor de năzdrăvănii.

Încă din ziua când ursulețul fu adus în grădină, se născu o problemă foarte greu de rezolvat. Câinele Gruia nu putea accepta cu nici un preț prezența ursulețului în grădină. Lătra la el aproape tot timpul și, dacă ar fi putut intra în grădină, lupta dintre cei doi s-ar fi sfârșit în mod

tragic. Ce era de făcut? Mama lui Mitel a spus nu o dată că ursulețul trebuie dus iar în pădure sau într-o grădină zoologică, întrucât mereu vor fi probleme din cauza lui. Mitel însă se opuse cu toată tăria. Cu cine să se mai tăvălească el toată ziua prin grădină şi cu ce să se mai laude în fața celorlalți copii din sat? Aşa că Gruia fu legat într-o cuşcă din spatele casei, pentru a nu mai vedea ursulețul.

Iar timpul trecea şi ursulețul devenea tot mai mare şi dolofan. De la o vreme începu să mănânce şi pâine, resturi de la masă şi alte bucate. Mult s-a mai mirat Mitel când i-a dus într-o zi o bucată de carne de vițel şi l-a asistat la ospăț. Parcă în acele clipe nu mai era prietenul jucăuş de altădată… devenise arțăgos, mormăia mereu în timp ce rupea din carne şi-l privea pe Mitel cu ochi duşmănoşi.

— De ce o fi oare aşa de lacom după carne? se întrebă Mitel nedumerit şi de ce gustul cărnii îi schimbă atât de mult felul de a fi?

Această întrebare i-a pus-o mai apoi fratelui mai mare, vânătorul.

— Pentru că-i dornic de carne, de aceea! răspunse fratele. Urşii sunt şi carnivori şi nu o dată vânează alte animale pentru a se hrăni cu carnea lor. Să ştii tu că prietenia nu ține de foame la nici un animal. Fii atent cu ursulețul tău, că poți avea surprize neplăcute!

Răspunsul fratelui l-a neliniştit şi-n acelaşi timp l-a îndurerat pe Mitel.

Pentru a evita orice surpriză neplăcută, Mitel nu-i mai oferi din acea zi carne crudă.

La începutul toamnei din acel an una dintre surorile lui Mitel se mărită. Nunta era programată într-un oraş la o distanță de peste 200 de kilometri. Acest eveniment îi ridică lui Mitel mari probleme. Cine va avea grijă de ursuleț aproape două zile. Părinții au propus să stea în casă o vecină. Dar Mitel, de teamă ca nu cumva vecina să-i

dea drumul ursulețului în pădure, spuse părinților că-i va lăsa el de mâncare și apă din belșug. Zis și făcut. Despărțirea de ursuleț a fost cât se poate de tristă.

Toată familia a plecat la nuntă cu o mașină. Și totul a fost frumos pentru fiecare. Numai pentru Mitel a fost un chin. Gândul la ursuleț nu-i dădea liniște deloc.

În după-amiaza celei de-a doua zile de după nuntă au plecat îndărăt spre casă cu aceeași mașină condusă de fratele mai mare. Înainte de a intra într-un târg însă, se produse o pană la motor. Fratele care conducea, încercă să repare defecțiunea, apoi spuse cu năduf:

— A naibii rablă! S-a defectat carburatorul!

Alt necaz pentru bietul Mitel… Cu ajutorul unui tractor de pe câmp mașina fu tractată până în târg. Acolo însă nu era pe atunci nici un atelier auto și nici nu era vreun magazin cu piese de schimb. Toată familia fu nevoită să caute o gazdă unde să poposească până va fi reparată mașina.

De cum auzi că nu se poate ști când vor ajunge acasă, Mitel începu să suspine și să nu-și mai găsească loc. Nimic nu-l îngrijora mai mult ca puiul de urs rămas singur atâta vreme fără destulă mâncare și apă.

— Ce face el singur atâta vreme? se întrebă disperat Mitel. Dacă Gruia rupe lanțul și sare în grădină și-l omoară? Nu mai bine rămâneam eu singur acasă?

E greu de descris tot amarul pe care îl trăia în acele momente Mitel.

În ziua următoare, cu chiu cu vai, mașina fu reparată și plecară cu toții destul de îngrijorați spre casă. După alte peripeții, au ajuns în sat aproape de căderea serii.

De cum a intrat pe poartă, Mitel s-a repezit glonț în grădină să vadă ce face ursulețul. Acesta însă îl primi mormăind nemulțumit. Pesemne că astfel îi reproșa prietenul său că l-a lăsat prea multă vreme fără apă şi mâncare. Mitel, de bucurie că-l vede sănătos, s-a repezit la el încercând să-l determine să se joace ca altădată. Ursulețul însă continua să mormăie şi nu se prindea nicidecum la joacă cu copilul. Atunci Mitel îl prinse în brațe şi încercă să se rostogolească cu el în iarbă. Fără să vrea însă, a făcut o mişcare, greşită şi s-a zgâriat destul de tare de un colț al ursulețului. Imediat a început să-i şiroiască sângele şi simți o durere ascuțită. Ursulețul însă, în clipa în care a văzut sânge pe mâna lui Mitel, s-a repezit spre el mormăind şi părând mai furios ca niciodată. Iar ochii săi nu mai erau cei pe care-i ştia Mitel, blânzi şi jucăuşi. Deveniseră fioroşi şi chiar amenințători. În clipa în care ursulețul s-a repezit spre Mitel, acesta s-a retras îngrozit spre portiță. Ochii fiarei îl urmăreau răutăcioşi şi dornici de sânge… Mitel începu să plângă mocnit și total nedumerit de tot ce se petrecea. Se duse în bucătărie, se spălă de sânge, apoi luă mai multe bucăți de pâine, carne și alte resturi de alimente pe care le găsi pe masă şi se duse să i le ofere ursulețului. Suspinele însă nu i-au încetat nici o clipă. După ce ursulețul termină de mâncat, se mai potoli și se îndreptă recunoscător spre Mitel. Dar copilul nu-l mai privi în ochii în care cu câteva momente mai înainte zărise fiara… Își chemă fostul prieten să-l urmeze până la portița care da spre pădure… O deschise plângând și-l împinse pe ursuleț afară din grădină. Acesta ieşi nedumerit între copaci şi aşteptă să vină aproape şi prietenul său. Mitel însă nu-l mai privi. Închise portița fără măcar să întoarcă o singură dată ochii către ursulețul care-i fusese atât de apropiat… Descoperise în el fiara pădurii, care nu ştie de prietenie decât atâta timp cât e sătul…

Şi, din acea zi, Mitel nu mai deschise niciodată portița care dădea spre pădure…

Cea mai de preţ comoară

Când gâdili un copac, râde întreaga pădure, tot aşa cum, atunci când tai un copac, plânge toată pădurea. Că şi pădurea e vie, ca şi noi.

Ancuța, Trică şi Mitel, colegi la şcoala din sat, fiecare de 11 ani împliniți, iubeau pădurea ca pe propria lor casă. Ei participaseră, alături de alți copii din sat, la plantatul puieților prin locurile pustiite de hoții de copaci. Ei bine, cu prilejul acelor zile de muncă, au ajuns şi la străvechea cetate din Ponor şi au ascultat povestea acelor ruine chiar din gura profesorului de istorie.

— Această cetate, şi-a început profesorul povestea, datează cu mult mai înainte de domnia lui Ştefan cel Mare şi Sfânt. Acesta însă a refăcut-o cu noi fortificații, pentru a-şi aduce aici în vremuri de cumpănă familia. Şi tot aici, mai spuse profesorul, aducea spre păstrare visteria țării şi multe avuții pentru a nu cădea în mâinile duşmanilor țării…

Cei trei copii sorbeau fiecare cuvânt al profesorului şi li se aprinseră ochii de curiozitate să ştie cam ce fel de avuții fuseseră ascunse în tainițele cetății.

— Desigur aur, diamante, brățări, coliere… gândi Ancuța.

În încheierea poveştii sale, profesorul mai spuse:

— Cine ştie dacă prin una din hrubele acestei cetăți nu se află şi azi ascunse bogății din acea vreme!

Atâta le-a trebuit să audă celor trei copii. Păi ce altă chemare putea fi mai ispititoare pentru ei? Aşa că, încă de a doua zi, doar se aflau în vacanța mare, porniră să caute comorile din hrubele cetății. Astfel a început cea mai grozavă aventură din viața lor. Au hotărât dinainte ca fiecare să ia cu sine câte o cazma şi de-ale mâncării. N-are rost să vă mai spun cât s-au chinuit, sărmanii, să sape în diverse locuri şi cât au răbdat de sete, întrucât nu se afla apă prin apropiere. E destul să spun doar că, după mai multe încercări, Ancuța a descoperit sub o lespede intrarea într-o grotă. Tii, ce surpriză pentru toți! Avusese dreptate profesorul! Aşa că se opintiră cu toții, dădură lespedea la o parte şi pătrunseră în hrubă, neuitând să tragă lespedea la locul ei. În hrubă era întuneric beznă, şobolani şi alte bâzdâgănii. Noroc că Ancuța luase de acasă lanterna bunicii. Şi, pâş-pâş, cu icnete şi țipete de spaimă, îşi făcură drum către lumea adâncurilor. La un moment dat s-a auzit un zgomot.

— Voi ce credeți c-a putut fi? întrebă Ancuța cu glas sugrumat.

— O fi tunat afară, presupuse Trică.

— Ba, eu cred că s-a luat cineva pe urmele noastre, spuse Mitel temător.

Cu toată frica ce-i înghesuia, cei trei îşi continuară drumul şi…

— Doamne, ce poate fi aici? țipă Ancuța arătând cu degetul către un fel de încăpere largă în care, la lumina lanternei, descoperiră numeroase lăzi mari acoperite cu praf şi pânze de păianjen.

— Extraordinar! Fantastic! Nemaipomenit! începu să strige care mai de care. Suntem bogați! încheie Mitel strigătele de bucurie aruncându-şi fesul în tavan.

În acea clipă, în spatele lor se auzi o bubuitură surdă. Când întoarseră privirile, uimirea lor se transformă într-o groază de nestăvilit. O stâncă uriaşă se prăbuşise închizând drumul pe care veniseră.

— Nenorocire! țipă Ancuța. Suntem prizonierii întunericului! Nu mai avem pe unde ieşi de aici!

— Comori ne-au trebuit? Comori am găsit! făcu Trică haz de necaz. Aici ni se sfârşesc zilele!

Şi, colac peste pupăză, bateria de la lanternă dădu semne de oboseală.

— Dacă rămânem pe întuneric în fundătura asta? suspină Ancuța.

Şi, ca şi cum temerile ei ar fi fost auzite de un spirit al răului, lanterna mai pâlpâi puțin, apoi rămase oarbă. Toți începură să țipe după ajutor, dar cine să-i audă? După ce obosiră strigând şi plângând, se aşezară puțin să se odihnească.

— Oare o să murim aici? întrebă Mitel cu gura altuia.

— Taci, piază rea! Cum poți vorbi aşa? îl repezi Ancuța. Hai mai bine să căutăm peste tot cu atenție… poate găsim vreo ieşire.

Şi porniră cu toții, mergând în coate şi-n genunchi, să exploreze adâncurile vrăjmaşe. Mereu însă se simțea în aer o mişcare curioasă, dar fiecăruia îi era teamă să întrebe despre ce poate fi vorba. Până la urmă, însă, Trică nu se mai putu abține şi întrebă în şoaptă:

— Voi n-ați simțit ceva plutind în jurul nostru?

— Ia uite ce mare descoperire! îl luă în râs Ancuța. Ce, e mare lucru să pricepi? Eu cred că e un curent de interior.

— Na, că ne-ai dat gata cu ştiința ta! Ce curent de interior? se vârî și Mitel în vorbă. Eu pun pariu cu oricine că e vorba de lilieci! Nu auziți cum chițcăie uneori ca șoarecii?

— Doamne, fereşte! se îngrozi Ancuța.

— În cazul ăsta, ia stați puțin, crescu vocea Trică. Dacă sunt cu adevărat lilieci și circulă pe aici, înseamnă că au pe unde să iasă afară. Deci există o ieşire. Ia haideți să căutăm mai cu atenție!

Şi începură cu toţii să caute cu şi mai mare încordare lovindu-se de pereţii de stâncă, zgâriindu-se şi suferind cumplit de sete. Li se părea că au trecut zile întregi de când nu mai băuseră apă. După mai multă vreme de chinuri şi căutări, zăriră o luminiță cât un licurici. Se apropiară temători de acel loc şi descoperiră în peretele de stâncă o fisură cât să poţi vârî un braţ. Respirară toţi şi începură să lovească cu cazmalele în perete. Spărtura din zid se făcu tot mai mare şi, privind afară, îşi dădură seama că deja se făcuse noapte. Curând reuşiră să se strecoare cu toţii afară. Nimeriră pe un pârâiaş cu marginile abrupte şi pline de mărăcini. Dar nu le e mai era teamă de nimic. Erau liberi. Băură apă pe săturate şi începură să chiuie fericiţi. Deodată se auziră strigăte nu prea depărtate. Părinţii fiecăruia şi mai mulţi oameni din sat porniseră în căutarea lor de cum înserase. După ce s-au întâlnit cu toţii şi după ce au fost plefturiţi cum se cuvine că au născut o asemenea nelinişte în tot satul, au pornit spre casele lor. Când a intrat pe uşa casei, Ancuţa începu să plângă de bucurie şi, îmbrăţişându-şi părinţii, spuse cu cea mai mare convingere:

— Nici o comoară de pe lumea asta nu poate fi mai scumpă şi mai dragă ca întoarcerea la casa ta şi la cei dragi!

Alertaţi de spusele copiilor referitoare la descoperirea de la cetate, mai mulţi săteni însoţiţi de primar şi de doi poliţişti au urcat a doua zi la cetate. Conduşi de Trică şi Mitel, Ancuţa nemaivrând nici măcar să audă despre aşa ceva, ajunseră cu toţii cu mari greutăţi la locul comorii. Când desfăcură lăzile descoperiră obuze de tun, grenade, cartuşe şi mai multe cutii cu dinamită, toate din al Doilea Război Mondial.

— Halal comoară! zise cu ciudă Ancuţa, după ce află despre ce era vorba. Ia uite pentru ce era să murim noi de sete şi de frică!

Aventuri în pădurea vrăjită

Deseori, în drumul său spre casa pădurarului, unde locuia Mioara, prietena ei cea mai bună, Ancuța trecea pe la marginea pădurii. Niciodată însă nu intra singură printre copaci.

În poveştile pe care le asculta în fiecare seară, afla fel de fel de lucruri despre zâne, feți-frumoşi, pitici, dar, totodată, i se povestea şi despre zmei, căpcăuni, lupi, vulpi şi alte făpturi care fac rău şi Ancuța avea frică de ele. Totuşi dorea nespus de mult să intre odată în pădure.

Într-o zi, pe când mergea din nou spre Mioara, pădurea, privită de pe cărare, părea mai frumoasă ca niciodată. Era cald şi Ancuța păşea încet, însoțită de cântecele păsărelelor şi greieraşilor. O clipă se opri şi se culcă în iarba deasă şi îmbietoare. Erau atâtea flori în jur!... Închise ochii şi trase adânc în piept parfumul florilor... Când se ridică în picioare, îi făcu impresia că se află cu totul în altă parte. Pădurea părea mai aproape, mai mare, mai altfel decât o ştia ea... Cum de ajunsese oare acolo?... N-a rătăcit cumva cărarea ce duce spre casa pădurarului?... Se uită uimită în toate părțile, dar cărarea nu mai era. Nici urmă de cărare, nicăieri. La început îi fu frică şi vru să fugă înapoi. Dar pe unde venise? Nu putea pricepe. Iarba nu mai păstra urmele paşilor săi. Se urcă pe o moviliță şi se uită din nou în toate părțile. Nu se zărea decât pădurea, iar de partea cealaltă câmpia întinsă, pierdută în zare...

Cum sta aşa pe moviliță şi se uita nedumerită în jur, auzi un glas ce venea din adâncul pădurii:

— Ancuțaa!

Se întoarse speriată şi se uită printre copaci, dar nu zări pe nimeni. Cine o strigase oare?

— Ancuțaa! răsună iar glasul.

— Cine mă cheamă? întrebă ea încet, ghemuindu-se lângă o stâncă din apropiere.

— Eu, nu mă vezi?

Glasul se auzise acum aproape, aproape, chiar lângă copacii din fața ei. Dar acolo nu era nimeni.

— Nu te văd… unde eşti?

— Aici!

Şi, chiar de după stâncă, păşind încet, cu brațele întinse spre Ancuța, apăru o zână. Fetița o privi la început cu teamă, apoi, văzând că râde la ea şi că e atât de frumoasă, nu-i mai fu frică de nimic. Zâna era îmbrăcată într-o rochie lungă până în pământ, țesută toată din fire strălucitoare, iar pe frunte purta o coroniță de albăstrele. Pletele lungi îi ajungeau până la brâu. Ancuța rămase încremenită şi nu ştia ce să admire mai întâi. Niciodată nu văzuse o zână cu adevărat.

— Mă cunoşti, Ancuța? o întrebă zâna râzând.

— Da, a murmurat fetița în neştire, deşi nu o mai văzuse niciodată.

— Ştii cum mă cheamă?

— Da… eşti o zână…

— De unde ştii?

— Din poveştile bunicii… de acolo ştiu cum arată zânele.

— Eu sunt Zâna pădurii, fetița mea.

Şi începu să cânte atât de frumos, încât Ancuței îi părea că visează:

Printre arbori şi izvoare
Eu dau florilor culori,

Îngrijesc de căprioare
Şi de cerbii călători.
Iepuraşi şi iezi se-adună
Să se joace lângă mine;
Eu sunt prietena lor bună
Şi îi apăr de jivine.
Vin la mine păsărele,
Veverițe şi arici,
Să alerge prin vâlcele
Cu mioare şi pitici.

— Dar nu te temi de lupi? întrebă Ancuța.

— Nu mă tem. Pe mine mă apără Făt-Frumos, veselul Păcală şi alți prieteni din pădure.

— Şi unde e casa ta?

— Am un palat în vârful muntelui, pe care nu-l vede nimeni, niciodată, decât numai copiii cuminți şi prietenii mei din pădure, cei care mă iubesc.

— Şi eu te iubesc, spuse Ancuța convinsă.

— Ştiu… de aceea ți-am ieşit în cale.

— Dar ce pădure-i asta?

— E pădurea vrăjită, fetița mea… în ea trăiesc toate făpturile de care ai auzit pomenindu-se în poveşti.

— Cum, tot aici trăiesc şi zmeii? se înfioră Ancuța.

— Tot aici… Dar să nu-ți fie frică de nimic. Uite, ține această minge fermecată. Cât timp o vei avea în mâinile tale, nimeni nu-ți va putea face nici un rău.

— Nici zmeii? întrebă temătoare Ancuța.

— Nici ei. Iar dacă se va întâmpla să te necăjească cineva, toți prietenii mei îți vor sări în ajutor… Şi acum poți intra în pădure fără

teamă. Vei vedea multe lucruri minunate, de care-ți vei aduce aminte toată viața.

Şi, în aceeaşi clipă, zâna dispăru, de parcă nici nu fusese acolo. Ancuța o căută cu ochii în toate părțile, înconjură stânca, dar zâna nu mai era… Nu mai ştia ce să creadă. Se frecă la ochi, își pipăi fruntea, dar totul rămase neschimbat… Cu cine vorbise ea? Începu să se îndoiască de prezența zânei, dar chiar atunci își dădu seama că ține în mâini mingea fermecată. Înseamnă că nu visase şi că totul fusese la fel de adevărat ca florile care o înconjurau. Deci stătuse de vorbă cu Zâna pădurii! Era aşa de bucuroasă, că nici măcar nu mai ştia ce să facă. Porni câțiva paşi împinsă parcă de o mână nevăzută, şi se trezi în adâncul pădurii…

Tii, ce pădure minunată!… Niciodată până atunci nu văzuse atâtea frumuseți la un loc. Peste tot erau flori de toate culorile, izvoare cu ape limpezi, în care razele de soare se jucau cu peştişori argintii, poienițe prin care se puteau vedea păuni, căprioare şi veverițe… şi nimeni nu se temea de ea. Nici ea nu se temea de nimic. Un iepuraş, de care auzise că fuge şi de umbra lui, veni chiar lângă ea. Ancuța îl mângâie bucuroasă pe frunte şi pe urechile lungi şi moi ca o catifea.

— Dar ce ai? De ce plângi? îl întrebă fetița, observând că are ochii umezi de lacrimi.

— Mi-i frică să nu mă prindă, răspunse iepuraşul tremurând.

— Cine să te prindă?

— Cine?… Vai şi-amar de mine!

O să-ți spun povestea toată:
Calea tot mereu îmi ține
Vulpea crudă și șireată.

Și de lup îmi este teamă,
Dar de vulpe și mai tare,

Că ea vrea, de bună seamă,
Să mă pună pe frigare!

— Aşaa? zise Ancuța furioasă pe vulpe, lasă c-o-nvăț eu minte pe vicleană! Hai cu mine şi nu te mai teme! Dar tu nu ai nici un prieten?

— Am destui: aricii, veverițele, căprioarele, păunii, dar cu toții ne temem de vulpe. Ieri a prins un ied şi, dacă nu țipa să-i sară în ajutor moşul Cerb, nu ştiu ce s-ar fi întâmplat.

— I-auzi ce răutăcioasă! se necăji tare Ancuța, dar…

Am eu ac de-al ei cojoc:
Cum o văd, n-o las deloc;
O să-i rup îndată coada,
Să se-astâmpere neroada!

Nici nu apucă însă să termine bine vorba, că vulpea îşi şi arătă colții de după un tufiş. Iepuraşul o zări primul şi încercă să fugă în altă parte.

— Stai! l-a oprit Ancuța. Eu nu mă tem de ea!

Şi, punând mâna pe o creangă, o aruncă drept în vulpe strigându-i:

— Să pleci din calea mea, hoață vicleană, că altfel e vai şi amar de tine!

Vulpea şi-a arătat din nou colții şi, după ce o luă la fugă, strigă spre cei doi:

— Aşa?

M-ați lovit? Ei bine, lasă
Că vă ştiu eu pe-amândoi!
O să-l chem pe lup de-acasă
Să vă prindem în zăvoi!

Dar Ancuța nu-i luă în seamă amenințările şi porni mai departe, împreună cu iepuraşul.

— Tu ştii unde e palatul zânei? îşi întrebă ea noul prieten.

— Ştiu. E departe, în vârful muntelui. Acolo ne aşteaptă în fiecare seară pe noi, cei mici, să ne jucăm împreună şi să ne învețe cum să ne ferim de duşmanii noştri.

— Vrei să-mi arăți poteca până acolo?

— Sigur că vreau, îi răspunse vesel iepuraşul.

Plecară pe o cărare semănată cu brebenei şi toporaşi. Printre ramuri se auzeau cântecele păsărelelor şi era aşa de frumos totul, că Ancuța uită şi de casa ei şi de casa pădurarului, unde trebuia să meargă.

Într-o poieniță, lângă un izvor limpede şi rece, s-au oprit să se odihnească şi să-şi astâmpere setea. După ce băură apă, se aşezară amândoi pe iarba deasă privind spre albastrul cerului.

Deodată se auzi un zgomot ciudat. Ancuța săltă capul şi văzu, chiar în fața ei, urâtă şi pipernicită, cu nişte ochi spălăciți şi un păr încâlcit, plin tot de scaieți şi frunze, pe Muma pădurii! Dar fetița nu știa cu cine are de-a face. Se ridică în picioare şi spuse frumos bună ziua.

— Să creşti mare, nepoțico, dar ce vânt te abate prin pădurea asta?

— Merg la palatul Zânei pădurii.

— Daa? rânji răutăcioasă cotoroanța, şi ce cauți tu acolo?

— Mă duc aşa, să mă joc cu ea şi să-i văd palatul.

— Dar nu te temi singură până acolo?

— Nu mă tem de nimic, pentru că am mingea asta, care mă apără de toate relele.

— Tii, că tare-i frumoasă, bătu-o-ar vina de minge! Dar de unde o ai?

— Mi-a dat-o chiar Zâna pădurii, să mă apăr cu ea de duşmani. E o minge fermecată.

Muma pădurii rămase cu gura căscată de mirare când auzi că fetița ține în mână chiar mingea fermecată a zânei. Venindu-şi în fire, se apropie cât mai mult de Ancuța, străduindu-se să aibă o voce cât mai blândă şi mai rugătoare.

— Ei, bravo, fetița mea! S-o stăpâneşti sănătoasă! Vezi, nu cumva s-o pierzi printre copaci!

— N-o pierd, mătuşică.

— Nu vrei să mi-o dai şi mie un pic, să mă uit la ea?

Ancuța, care era miloasă şi bună cu toată lumea, îi întinse mingea fără să se gândească. În aceeaşi clipă iepuraşul îi strigă:

— Nu i-o da, că ți-o fură! E Muma pădurii!

Ancuța însă nu mai avut timp să-şi retragă mâna şi Muma pădurii îi smulse mingea. Imediat apoi începu să alerge de-i sfârâiau călcâiele strigând printre hohote de râs:

— Ha, ha, ha, ce bine-mi pare
Că am mingea fermecată!
De-acum eu voi fi mai tare
Şi-o să am pădurea toată!

Pun eu mâna şi pe zână
S-o închid în beciul strâmt;
De-acum eu voi fi stăpână,
Ha, ha, ha, ce mare sunt!

Hohotele ei de râs se risipiră în toată pădurea ca o furtună aducătoare de întuneric. Imediat păsărelele încetară să mai cânte şi toate vietățile care se jucau prin poieni începură să fugă temătoare în toate părțile.

Ancuța, dându-şi seama că a fost păcălită de vrăjitoare şi că a rămas fără mingea care o putea apăra de toate relele, începu să plângă:

— Mi-a furat mingea! Mi-a furat mingea! striga mereu şi nu mai ştia ce să facă de supărare.

— Ştii ceva? zise iepuraşul. Hai să mergem la zână, să-i spunem ce ni s-a întâmplat. Poate ne ajută iar.

— Dar dacă ajunge Muma pădurii înaintea noastră şi o închide în beci, ce ne facem?

— Hai să fugim, să ajungem noi mai repede!

Şi, pe cărarea arătată de iepuraş, începură să alerge amândoi din toate puterile.

Din cauză că Muma pădurii devenise acum stăpâna întregii păduri, florile începeau să se vestejească, vântul împletea crengile copacilor, iar câțiva nori mari și negri alergau să acopere soarele.

În goana lor spre palatul zânei, Ancuța şi iepuraşul nu observară că vulpea şi lupul erau gata-gata să-i ajungă. Noroc mare că, ajunşi pe o culme, de unde se zărea vârful muntelui, văzură în față un voinic viteaz care se lupta cu un balaur. Era Făt-Frumos, iar balaurul fusese trimis de Muma pădurii să-l omoare pe apărătorul zânei. Cum văzu lupta, Ancuța dete un strigăt de spaimă. Balaurul, neştiind ce se întâmplă, întoarse capul să se uite şi, în acel moment, Făt-Frumos îl lovi aşa de tare cu paloşul, încât îl reteză în două.

Făt-Frumos se apropie de fetiță:

— Cine eşti tu, fetiță curajoasă, şi cum de-ai ajuns în această pădure vrăjită?

Ancuța nu se lăsă întrebată de două ori şi-i răspunse printre lacrimi:

— Făt-Frumos, îți spun o veste
Care te va întrista:
Nu fac parte din poveste,
Cum e toată lumea ta;

Precum vezi, sunt o fetiță
Rătăcită pe cărare.
Merg de-un an la grădiniță
Şi-am crescut destul de mare.

Azi, trecând prin astă parte,
Mi-a ieşit o zână-n drum
Şi… de-aicea mai departe,
Zău nu pot ca să-ți mai spun!

Ancuța nu mai putu continua din cauza hohotelor de plâns care o sufocau, aşa că iepuraşul îi spuse lui Făt-Frumos tot ce pățiseră în pădure.

— Ai făcut o mare greşeală când i-ai dat mingea Mumei pădurii, zise necăjit Făt-Frumos. Acum cotoroanța aleargă s-o închidă pe zână în beciul palatului.

— Ce putem face? Cum s-o ajutăm? întrebară în acelaşi timp Ancuța şi iepuraşul.

Lupul şi vulpea şedeau ascunşi după nişte tufişuri şi ascultau discuția dintre cei trei.

— Voi plecați spre palatul zânei, spuse Făt-Frumos după câteva clipe de gândire, şi-i spuneți tot ce ştiți, iar eu alerg pe urmele vrăjitoarei, ca să-i iau mingea.

Zis şi făcut. Făt-Frumos porni pe urmele vrăjitoarei, iar Ancuța şi iepuraşul plecară iar în fugă pe cărare.

După câțiva paşi le ieşiră înainte un arici şi o căprioară. Auzind despre ce e vorba, se prinseră şi ei tovarăşi şi porniră împreună.

Lupul şi vulpea, după ce se sfătuiră cum să-i prindă pe toți, o luară pe o cale mai scurtă şi le ieşiră înainte într-o vale adâncă. Se ascunseră într-o scorbură şi, în clipa când cei patru prieteni ajunseră în dreptul lor, săriră din ascunzătoare şi se repeziră la ei. Lupul o prinse

pe Ancuța, iar vulpea pe iepuraș. Căprioara, fiind mai sprintenă decât ceilalți, reuși să fugă. Ariciul se făcu ghem și nici lupul, nici vulpea nu încercară să-i mai facă nimic, de teamă să nu se înțepe. Și, apoi, nu aveau ei o pradă destul de bogată?

— Hauuu! începu să urle lupul de bucurie. Ce bine-mi pare că v-am prins! Ce friptură bună o să mâncăm, cumătră vulpe, din iepuraș, iar pe fetiță o s-o punem să ne facă toate treburile în bârlogurile noastre!

— S-a zis cu voi! rânji bucuroasă și vulpea. Ai crezut că scapi de mine, urecheatule? Lasă că-ți fac eu de petrecanie! Iar pe tine, fetițo, care m-ai lovit cu creanga, o să te fac sluga noastră! Așa să știi! Acum nu te mai poate apăra mingea zânei! Stăpâna noastră, Muma pădurii, va face ce va dori cu zâna și cu toți prietenii ei! Iuhuhuuu!

— Iuhuhuuu! strigă și lupul cât îl ținu gura și amândoi, în culmea fericirii, se apucară să țopăie în legea lor și să cânte:

Ce ospăț o să mai fie,
Hau, hau, hau!
Numai chef și bucurie,
Hau, hau, hau!
Iepuri, iezi și căprioare
O să-i punem pe frigare
Și-o să-ntindem masă mare
Hau, hau, hau!

În timp ce cei doi țopăiau și visau numai ospățuri și chefuri, Ancuța luă iepurașul sub un braț, iar cu celălalt braț începu să se cațere într-un brad. În scurtă vreme ajunseră în afară de orice pericol.

Lupul și vulpea își vedeau de țopăitul lor bucuroși nevoie mare.

Când nimeni nu se aștepta, dintre copaci își făcu apariția un bărbat nu prea înalt, cu căciula pe-o ureche și cu o traistă pe umăr. Ancuța, de cum îl zări, duse un deget la gură, făcându-i semn să nu le spună lupului și vulpii unde se află ea și iepurașul. Păcală, căci dumnealui

era noul venit, închise un ochi şi dădu din cap c-a înțeles. După ce lupul şi vulpea se săturară de țopăit şi de cântat, se îndreptară spre locul unde-i lăsaseră pe cei doi prinşi. Dar ia-i de unde nu-s. Mâniați se uitară în toate părțile şi dădură cu ochii de Păcală.

— Măi omule, zise lupul cam mânios, n-ai văzut cumva o fetiță cu un iepuraş pe-aici?

— Că erau copilaşii noştri şi ne temem să nu se rătăcească, sărmanii, continuă cu glas scâncit vulpea.

— Păi pe-aici îi căutați voi? O fetiță şi un iepuraş, cum ziceți voi, fugeau mai de mult în colo, la vale, de rupeau pământul…

— Hauuu i-am pierdut! urlă lupul. Joc şi cântec ne-au trebuit nouă când i-am văzut prinşi?

— După ei, cumetre! dădu îndemn vulpea.

Numaidecât o rupseră amândoi la fugă în partea arătată de Păcală.

— Ha, ha, ha, grozav i-am păcălit! râse plin de voie bună Păcală, apoi se adresă celor doi: dar voi de ce v-ați urcat acolo, năzdrăvanilor?

— Nene, cine eşti mata? întrebă Ancuța.

— Cum?? Mai întrebi cine sunt eu? Încă nu mă cunoşti?

Ancuța dădu din cap neştiutoare.

— Atunci ascultă şi te dumireşte, zise Păcală necăjit că nu fusese recunoscut de la început. Şi, dându-şi căciula pe ceafă, începu să bată pământul cu călcâiele şi să cânte:

Zău că nu-i mare scofală,
Zău, zău,
Să ghiceşti cine-i Păcală,
Zău, zău.
Ca să mă cunoşti, de vrei,
Eu îi păcălesc pe cei
Leneşi şi zgârciți şi răi
Şi pe toți cei nătărăi,
Zău, zău, zău!

— Ei, acum mă ştii?

— Acum te ştiu bine! Eşti nenea Păcală, prietenul zânei. Dar nu vrei să mă ajuți să cobor de aici?

— Te-oi ajuta, dacă mi-i spune cine te-a urcat acolo… Ori te-ai apucat să vânezi iepuri prin copaci?

— Nu râde, nene, că tare mai sunt amărâtă!

— Ei taci!

— Pe cuvânt!

Şi după ce se văzu din nou jos, Ancuța se prinse de chimirul lui Păcală spunându-i pe nerăsuflate tot necazul lor.

— Ia stai, stai mai încet, titirezule, strigă la ea Păcală fără să priceapă prea multe. Păi ce-mi spui tu e rău de tot, nu şagă!

— Aşa-i cum spune Ancuța, nene, ridică glas şi iepuraşul.

— Tii, că proastă treabă mai aflu! Şi cum de ți-a furat mingea pacostea ceea de Mumă a pădurii?

— Păi… se codi Ancuța.

— Păi ce?

— Eu i-am dat-o…

— Tuu? Şi mai ai curajul să stai în fața mea?

— N-am vrut, nene. M-a păcălit!

— Cuum? Asta-i nemaipomenit! Ea nu ştie că dreptul de a păcăli îl are numai Păcală? Ei bine, lasă c-o învăț eu minte pe babornița! Haideți după mine!

Şi porniră împreună spre palatul zânei.

Se făcuse întuneric din cauza norilor negri care acoperiseră soarele. Deodată, cum mergeau ei aşa, zăriră undeva un foc. Când se apropiară mai bine, rămaseră uimiți de ceea ce văzură. De trunchiul unui copac era legată Albă ca Zăpada, iar în jurul ei zăceau legați burduf

cei şapte pitici. Către ei mergea, încet şi sigur de un ospăţ îndestulat, Balaurul cu şapte capete, care nu era altul decât fiul Mumei pădurii.

Văzând ce ispravă au pus la cale duşmanii zânei, Păcală făcu semn prietenilor săi să stea locului, iar el ieşi înaintea balaurului…

— De unde-ai mai răsărit şi tu, măi nătăfleaţă? întrebă balaurul.

— Pe mine nu mă cheamă nătăfleaţă, Măria Ta.

— Dar cum te cheamă?

— Somnul.

— Somnul? Ce nume mai e şi ăsta?… Şi ce cauţi aici?

— M-a rugat mama Măriei Tale, cu care sunt bun prieten, să vin să-ţi pregătesc ospăţul. Eu sunt bucătar.

— Ei, bravo, somnule! Ce idee grozavă a mai avut şi mama! Apucă-te repede şi pregăteşte-mi bine gângăniile astea de pitici şi pe Albă ca Zăpada, că nu mai pot de foame!

— Îndată, Măria Ta. Dar… până pregătesc eu bucatele, n-ar fi bine să tragi un pui de somn, ca să fii mai odihnit înainte de ospăţ?

— Înţelept sfat, somnule! Chiar aşa o să fac.

Şi, numaidecât, balaurul se întinse cât era de lung şi adormi sforăind de răsuna pădurea. Cum îl văzu adormit, Păcală îşi chemă prietenii şi le spuse să-i dezlege pe Albă ca Zăpada şi pe cei şapte pitici, iar cu funiile îl legară cât putură mai strâns pe balaur.

— Aşaa, zise mulţumit Păcală. Acum să-l trezim pe întunecimea sa şi să-l ospătăm cum i se cuvine!

Se apropie de balaur şi începu să-l lovească cu piciorul ca să se trezească.

— Ce-i, ce s-a întâmplat? mormăi somnoros balaurul.

— Am pregătit ospăţul, Măria Ta. Cască gura!

Cum căscă o gură balaurul, Păcală îi aruncă pe gâtlej un bolovan înfierbântat în foc.

— Auuu! începu să urle năprasnic păcălitul. E prea fierbinte friptura, nepriceputule!

— Da? Aşteaptă, Măria Ta, să-ți torn borş, că e mai rece.

Şi îi aruncă pe gât o oală cu apă clocotită.

— Văleuu!.. Mor!… Mă omoară!… Mamăă!

— De ce strigi, băiete? se auzi de departe glasul cotoroanței.

— Mă omoară!

— Cine te omoară?

— Somnul! țipă disperat balaurul.

— Atunci dormi, dragul mamei şi taci din gură!

Balaurul nu mai apucă să mai zică nimic, întrucât toți prietenii zânei i-au răsucit capetele lăsându-l înțepenit.

După ce Albă ca Zăpada şi piticii mulțumiră fericiți că au scăpat, porniră cu toții contând spre palatul zânei.

Vârful muntelui se zărea din ce în ce mai aproape, acoperit de nori brăzdați de fulgere.

În scurt timp toți prietenii zânei ajunseră în fața palatului de cleştar. Chiar atunci însă ajunse şi Muma pădurii şi tocmai se pregătea să intre în palat. Nu departe se zărea, gonind pe calul său alb, Făt-Frumos.

— Deschideți-vă, porților, să intre în palat adevărata stăpână a pădurii! strigă babornița învârtind în mână mingea fermecată.

Imediat porțile grele se deschiseră şi din interiorul palatului țâşni o lumină orbitoare. Când să pună piciorul pe prima treaptă, Muma pădurii se trezi față-n față cu Păcală.

— Bine ai venit, Măria Ta, îi strigă acesta închinându-se. Tu eşti adevărata stăpână a pădurii şi palatului şi de-acum înainte toți ne vom supune ție.

— Dar cine eşti tu, voinicule? Că nu prea-mi pari cunoscut.

— Eu sunt prietenul cel mai bun al fiului tău, care m-a trimis s-o prind pe zână și s-o închid în beci.

— Ei bravo, voinicule! Vestea asta mă bucură grozav!

Şi Muma pădurii începu să-şi frece mâinile fericită. În acest timp Făt-Frumos se apropia tot mai repede.

— Acum dă-te la o parte din calea mea şi primeşte-mă cum se cuvine unei regine, strigă vrăjitoarea.

— Îndată, Măria Ta, i se închină din nou Păcală până la pământ. Dar înainte de a intra, pune mingea pe aceasta pernuță. Aşa e rânduiala palatului. Altfel nu poți intra.

— Ba, nici gând! Mingea n-o dau! De unde-ai mai scornit şi minciuna asta? Ori vrei cumva să mi-o furi?

— Cum, Măria Ta, n-ai încredere în mine? N-am închis-o eu pe zână pentru a mă închina ție?

— Ei, gata, nu mă mai lua cu vorbe, că se aude tropăitul calului cu care vine Făt-Frumos. Uite mingea și hai să intrăm mai repede și să închidem porțile!

În clipa când vrăjitoarea puse mingea pe pernuță. Păcală o și doborî la pământ. Numaidecât în toată pădurea se răspândi o lumină puternică.

Zmeul-Zmeilor, paznicul credincios al Mumei pădurii, văzând ce s-a întâmplat, se repezi să-l ucidă pe Păcală și să-i ia mingea. Atunci apăru însă și Făt-Frumos cu paloșul ridicat și se încinse o luptă cum nu s-a mai pomenit de când lumea. Lupul, vulpea și alte animale fioroase veniră să ia parte la luptă alături de zmeu, dar se treziră cu toții cu o ploaie de bolovani venită din partea prietenilor zânei și ai lui Făt-Frumos. Nu trecu mult și trupul uriaș al zmeului zăcea legat alături de cel al vrăjitoarei. Lupul, vulpea și ceilalți vrăjmași, cotonogiți ca vai de ei, abia reușiră să scape cu fuga.

După terminarea luptei, în poarta palatului își făcu apariția Zâna pădurii înconjurată de alte zâne. Soarele strălucea acum din nou, norii

dispăruseră împreună cu toate umbrele şi pădurea întreagă răsuna iar de cântece şi voie bună.

Zâna se apropie de Ancuţa şi o mângâie uşor pe frunte.

— Ţi-a fost frică, Ancuța?

— Da… adică nu!

— O să mai vii în pădurea vrăjită?

— Sigur că o să mai vin. Acum nu mă mai tem de nimic!

Intrară apoi cu toţii în palat, se ospătară cu cele mai mari bunătăţi, apoi încinseră o horă cântând:

Când prietenii s-adună
Şi ţin piept duşmanilor
Nu mai poate să-i răpună
Nici chiar Zmeul-Zmeilor!

— Uite, Ancuţa, se adresă zâna fetiţei după terminarea petrecerii, ţine această floare. Ea te va aduce şi altădată în pădurea noastră şi numai aşa vei învăţa să îndrăgeşti frumuseţile acestui pământ.

Ancuţa mulţumi frumos pentru toate, dar mai ales pentru minunata floare albă şi-şi luă rămas bun de la prietenii din pădurea vrăjită. Zâna aşternu un covor la picioarele ei şi o invită să se urce pe el. Chemă apoi patru lebede. Fiecare prinse cu ciocul de câte un colţ şi se ridicară în văzduh purtând-o lin pe Ancuţa.

Era aşa de cald, de senin şi de frumos totul!

Legănată de zborul lebedelor, Ancuţa adormi…

Se trezi la marginea aceleiaşi păduri… Acum o cunoştea bine. Era doar pădurea pe lângă care trecea de fiecare dată spre casa pădurarului… Se vedea bine şi cărarea, şi satul, şi casa ei…

Oare nu visase?

Se uită din nou spre pădure, mirată peste măsură, apoi porni încet spre casa pădurarului.

Deodată însă văzu că ţine în mână o floare… o floare albă ca rochia zânei… Deci nu visase! Îi sărută petalele şi porni fericită mai departe.

CUPRINS

Redactor: Cătălin Jeckel
Tehnoredactare și design: Gabriela Radu
Prepress: Mariana Cojocaru
DTP: Leonard Lunguleac

Bun de tipar: 2014 Apărut: 2014
Editura Doxologia, Cuza-Vodă 51, 700038, IAȘI
Tel.: (0232)216693; (0232)218324; Fax: (0232)216694
http://editura.doxologia.ro, E-mail: editura@doxologia.ro

De același autor, la Editura DOXOLOGIA a mai apărut

Pădurea vrăjită

(versuri pentru copii)